

**HỘI THẢO KHOA HỌC
KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ**

Chủ đề:

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG
DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN**

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 – cuộc cách mạng mà công nghệ thông tin đóng vai trò trung tâm, đã tạo ra sự thay đổi căn bản về tư duy, phương pháp đào tạo, cách thức trao đổi và truyền thụ kiến thức, điều này đã mở ra những cơ hội to lớn cho sự phát triển của giáo dục nghề nghiệp, nhưng cũng không ít những thách thức đặt ra. Thực tế cho thấy nếu một cơ sở giáo dục nghề nghiệp mà biết kịp thời tận dụng được những thành tựu của khoa học công nghệ vào trong giáo dục đào tạo, kịp thời có những đổi mới phương pháp dạy học cho phù hợp thì sẽ có được sự phát triển rất là mạnh mẽ. Khoản 2, điều 36 của Luật giáo dục nghề nghiệp năm 2014 cũng nêu rõ “Phương pháp đào tạo trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng phải kết hợp rèn luyện năng lực thực hành với trang bị kiến thức chuyên môn; phát huy tính tích cực, tự giác, năng động, khả năng làm việc độc lập, tổ chức làm việc theo nhóm; *sử dụng phần mềm dạy học và tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, truyền thông trong dạy và học*”, điều đó cho thấy việc ứng dụng công nghệ thông tin, truyền thông trong dạy và học nói chung và dạy học trực tuyến nói riêng

không chỉ là vấn đề có tính xu thế trong giai đoạn hiện nay mà còn là vấn đề có tính pháp lý.

Trải qua thời kỳ hơn một năm triển khai dạy học trực tuyến môn Giáo dục chính trị hệ cao đẳng tại khoa Lý luận Chính trị thuộc trường CĐ Lý Tự Trọng TP Hồ Chí Minh nhằm ứng phó với tình trạng dịch bệnh covid 19 ở TP Hồ Chí Minh đã cho thấy rõ những tầm quan trọng của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy và học trong giai đoạn hiện nay và cho thấy sự thích ứng rất kịp thời của Nhà trường, của khoa và các giảng viên trong sự phát triển của khoa học công nghệ và tình trạng dịch bệnh lây lan. Mặc dù được sự chỉ đạo quyết liệt từ Ban giám hiệu Nhà trường, sự tích cực của các giảng viên nhưng trong giai đoạn đầu thực hiện dạy học trực tuyến Nhà trường và các giảng viên cũng gặp không ít khó khăn và hạn chế, chính vì vậy hưởng ứng theo thông báo 143/TB-LTT-ĐT ngày 25/02/2021 của Nhà trường, Khoa Lý luận Chính trị đã triển khai đến các giảng viên thực hiện bài viết về nâng cao chất lượng dạy và học trực tuyến tại khoa, sau hơn 2 tuần chuẩn bị ngày 20/3/2021 Khoa đã thực hiện hội thảo khoa về chủ đề trên. Với 16 bài viết tham dự hội thảo của các giảng viên khoa Lý luận chính trị, các bài viết đã chỉ ra tình hình giảng dạy trực tuyến của khoa trong thời gian vừa qua, đồng thời qua đó chỉ ra được những ưu điểm và hạn chế của việc dạy học trực tuyến, trên cơ sở phân tích được các nguyên nhân của những hạn chế trong dạy học trực tuyến các bài viết đã chỉ ra được nhiều giải pháp thiết thực từ đó góp phần tích cực cho việc nâng cao hiệu quả dạy và học trực tuyến môn Giáo dục chính trị của khoa Lý luận chính trị nói riêng và việc dạy học trực tuyến của trường nói chung. Qua hội thảo khoa học này các giảng viên của khoa cũng đã có thêm cơ hội để trao đổi với nhau những kinh nghiệm, phương pháp trong việc dạy học trực tuyến. Tất cả những yếu tố đó của hội thảo đã góp phần tích cực nâng cao chất lượng giảng dạy các môn học của khoa đối với mô hình dạy học trực tuyến, một xu thế mới trong giáo dục nghề nghiệp để từ đó đưa Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh phát triển nhanh, mạnh và bền vững, có vị thế ngày càng cao trong nước và khu vực ASEAN.

.Chân thành cảm ơn Quý thầy cô đã nhiệt tình hưởng ứng Hội thảo này.

DANH SÁCH CÁC BÀI THAM LUẬN HỘI THẢO KHOA HỌC

Trang

- 1. Th.s Đinh Thị Huyền – GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP HỒ CHÍ MINH..... 05**
- 2. ThS. Hoàng Thị Trang – MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH.....20**
- 3. ThS. Phan Thị Thùy Trang – GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP HỒ CHÍ MINH.....28**
- 4. ThS. Lê Thị Mai Hường - GIẢI PHÁP TRONG ĐÀO TẠO GIẢNG DẠY TRỰC TUYẾN (E- LEARNING) MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP. HỒ CHÍ MINH39**
- 5. ThS. Lê Thị Hồng Vân - MỘT SỐ GIẢI PHÁP GIÚP NÂNG CAO HIỆU QUẢ DẠY HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG HIỆN NAY48**
- 6. ThS. Phạm Thị Vinh - NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH56**
- 7. ThS. Đỗ Thị Thơm - MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY TRỰC TUYẾN MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP.HỒ CHÍ MINH.....63**
- 8. ThS. Đặng Thị Nhật Minh - NHỮNG GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIẢNG DẠY TRỰC TUYẾN 71**

- 9. ThS. Cao Thị Hồng Thắm - GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH76**
- 10. ThS. Nguyễn Ngọc Quỳnh - GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CĐ LÝ TỰ TRỌNG TP HỒ CHÍ MINH ...105**
- 11. ThS. Bùi Thành Dũng - GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP HỒ CHÍ MINH11**
- 12. ThS. Trần Văn Lượng - MỘT SỐ THUẬN LỢI VÀ KHÓ KHĂN NHẪM NÂNG CAO GIÁO DỤC TRỰC TUYẾN TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ..... 97**
- 13. ThS. Nguyễn Thị Dinh - MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN 102**
- 15. ThS. Đỗ Thị Ngát - GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP. HỒ CHÍ MINH111**

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN
MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRƯỜNG
CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP HỒ CHÍ MINH**

ThS. Đinh Thị Huyền
Tổ bộ môn Giáo dục chính trị
Khoa Lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

Cách mạng Công nghiệp 4.0 đã và đang tích cực tác động mạnh mẽ đến tất cả các lĩnh vực trong đó có giáo dục, học tập trực tuyến đang trở thành một phương pháp học tập nổi bật được nhiều quốc gia, nhiều tổ chức, trường đại học trên thế giới triển khai. Nhiều mô hình trường học trực tuyến ra đời với những chương trình và phương pháp giảng dạy mới. Quá trình toàn cầu hóa đã mở ra nhiều cơ hội đặc biệt cho giáo dục trên con đường xây dựng trường học thông minh.

Tại Việt Nam, thực hiện chủ trương của Nhà nước về ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục và đào tạo, nhiều Viện, trường đã triển khai việc dạy học trực tuyến. Tại Việt Nam, đào tạo trực tuyến đã được triển khai ở nhiều trường Đại học, giai đoạn 2013-2018 Việt Nam đứng thứ 4 thế giới về tốc độ phát triển e-learning. Đặc biệt, trong tình hình dịch bệnh phức tạp như hiện nay thì việc giảng dạy trực tuyến đang được áp dụng rộng rãi, thay thế hình thức giảng dạy truyền thống, trong đó có Khoa Lý luận chính trị - Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh. Việc ứng dụng dạy và học trực tuyến đã giúp chương trình học được đảm bảo, người học được học tập linh hoạt, thường xuyên hơn. Tuy nhiên thực tế không thể phủ nhận là việc dạy trực tuyến hiện nay vẫn còn rất nhiều vấn đề cần bàn luận, bởi cả thầy và trò đều “bỡ ngỡ” khi tiếp cận dạy – học trực tuyến.

Riêng đối với môn Giáo dục chính trị, việc học truyền thống đã là một thách thức không nhỏ cho các giảng viên bởi đặc thù về kiến thức hàn lâm. Chính vì vậy, khi chuyển sang học trực tuyến, việc thiết kế bài giảng trực tuyến, thiết kế kịch bản sư phạm trực tuyến để tạo sức thu hút cho sinh viên, nâng cao hiệu quả giảng dạy online đối với môn

Giáo dục chính trị nói riêng, các môn học khác nói chung là một vấn đề mà các giảng viên cần quan tâm.

2. Nội dung

2.1. Thực trạng việc dạy trực tuyến hiện nay

Dạy học trực tuyến (còn gọi là E-learning) là một trong những phương pháp học trực tuyến sử dụng kết nối mạng Internet để phục vụ học tập. Thông qua hệ thống e-learning, người học có thể tham khảo các tài liệu học, đồng thời có thể trao đổi với giảng viên mà không cần phải gặp trực tiếp. Nói cách khác, hệ thống dạy và học trực tuyến giống như một môi trường học tập bao gồm các công nghệ lưu trữ và truyền tải dữ liệu. Nhờ đó, người dạy và người học có thể tương tác với nhau ngay trên hệ thống đào tạo trực tuyến mà không cần phải gặp trực tiếp.

Từ đầu năm 2019 đến nay, trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp rất nhiều các quốc gia, các trường học ở nước ta đã lựa chọn học trực tuyến là một trong những giải pháp tối ưu để giáo dục tiếp tục phát triển duy trì trong tình trạng diễn biến bệnh dịch gia tăng. Nhưng thực tế áp dụng cho thấy không chỉ trường học, ngay cả giảng viên và sinh viên cũng chưa thực sự sẵn sàng.

Tác giả xin trích dẫn kết quả một khảo sát nhanh về việc học trực tuyến vừa được thực hiện với gần 4.000 sinh viên (thuộc trường Đại học Nha Trang) trong ngày 12/4/2020 đã thể hiện rõ nét thực trạng học trực tuyến hiện nay:

STT	Nội dung khảo sát	Tỷ lệ
01	Sinh viên cho rằng việc học trực tuyến có hiệu quả thấp hơn so với học truyền thống (học tập trung trên lớp)	85%
02	Có gặp những đối tượng quấy phá lớp học.	36%
03	Giảng viên chưa điều chỉnh phương pháp giảng dạy phù hợp với hình thức trực tuyến	18%
04	Giảng viên giao bài tập nhiều	64%

Ngoài ra, kết quả khảo sát cho thấy một vài thông số tích cực như có tới 90% sinh viên tham gia suốt lớp học, có nhiều ý kiến cho rằng học trực tuyến giúp nâng cao kỹ năng tiếp cận công nghệ thông tin, rèn tính chủ động trong việc học...

Theo đó, đa số sinh viên học trực tuyến bằng điện thoại và phần lớn không có wifi để học. Giảng viên yêu cầu đọc tài liệu nhiều, chương trình chưa giảm tải nên nội dung học khá nặng.

Như vậy, sau một thời gian dạy học trực tuyến, bên cạnh việc đảm bảo được chương trình học, giảng viên và sinh viên vẫn có sự tương tác theo đúng thời khóa biểu, hầu hết giáo viên và học viên đều có phản hồi tiêu cực về các phần mềm dạy online và quản lý lớp học online hiện nay, không đem lại hiệu quả giảng dạy cao sau mỗi giờ học, giáo viên không thể truyền tải hết kiến thức cho học viên, học viên cảm thấy nhàm chán trong việc học.

Phần mềm dạy học phổ biến nhất hiện nay có đến 70% các trường học và các trung tâm đang dùng để giảng dạy là Zoom, nhưng Zoom là phần mềm dành riêng cho các cuộc hội thảo, các cuộc họp trong doanh nghiệp, hoàn toàn không hữu dụng đối với việc dạy và học. Hơn nữa, ứng dụng Zoom đang được các chuyên gia khuyến cáo không nên sử dụng vì vấn đề bảo mật bị rò rỉ thông tin ra bên ngoài.

2.2. Ưu điểm và khuyết điểm của hình thức dạy và học trực tuyến

Dạy và học trực tuyến là một hình thức đào tạo qua mạng có nhiều đổi mới hơn so với học truyền thống, cung cấp cho học viên sự kết hợp hài hòa giữa nhìn, nghe và sự chủ động tích cực trong hoạt động. Chính nhờ vào lợi ích đó, đào tạo qua mạng đã mang lại rất nhiều hiệu quả cho việc học tập như: thu hút được nhiều đối tượng học viên trên phạm vi toàn cầu, cắt giảm được nhiều chi phí xuất bản, in ấn tài liệu. Tuy nhiên, hình thức đào tạo này cũng có những ưu điểm, khuyết điểm nhất định.

a. Ưu điểm của hình thức dạy và học trực tuyến

Thứ nhất, đối với người học:

+ Một là, hình thức học trực tuyến có lợi thế là dễ tiếp cận, người học có thể chủ động định hướng học tập và học mọi lúc, mọi nơi. Người học có thể truy cập vào các lớp học trực tuyến tại bất kỳ nơi đâu: ở nhà, nơi làm việc hay các địa điểm mạng internet

công cộng và vào bất kỳ thời gian nào thích hợp khi người học muốn, ngoài thời gian học theo thời khóa biểu.

+ *Hai là*, người học có thể linh động và uyển chuyển: người học có thể chủ động và linh hoạt trong việc học, xem lại bài giảng. Ngoài ra, học viên còn có thể tự động điều chỉnh tốc độ học tập theo khả năng, và còn có thể nâng cao thêm kiến thức thông qua những tài liệu của thư viện trực tuyến.

+ *Ba là*, tiết kiệm chi phí học tập và thời gian học tập: Giúp học viên giảm tới khoảng 60% chi phí đi lại, địa điểm tổ chức học tập. Người học có thể học mọi lúc, mọi nơi. Đồng thời, so với phương pháp đào tạo truyền thống thì các khóa học qua mạng giúp học viên tiết kiệm khoảng từ 20 đến 40 % thời gian đi lại và sự phân tán.

+ *Bốn là*, truy cập vào các tài nguyên và nguồn tài liệu trên toàn cầu, đáp ứng mọi nhu cầu kiến thức và sở thích cho người học; người học còn có thể tự kiểm soát tiến trình học tập của mình; chủ động thời gian biểu học tập, hạn chế căng thẳng và tăng sự hài lòng trong quá trình học.

+ *Năm là*, việc học trực tuyến giúp người học tiếp cận và phát triển kiến thức kỹ năng sử dụng công nghệ internet.

Thứ hai, đối với giảng viên:

Một là, đào tạo trực tuyến góp phần cải thiện chất lượng dạy và học thông qua việc hỗ trợ các phương pháp dạy trực tuyến. Không chỉ với người học, giảng viên cũng có thể linh hoạt, uyển chuyển trong việc dạy học. Giảng viên không cần đến lớp mà có thể truy cập vào các khóa học trực tuyến tại bất kỳ nơi đâu: ở nhà, nơi làm việc hay các địa điểm mạng internet công cộng để dạy học.

Hai là, có thể sử dụng hình ảnh, âm thanh và video để truyền đạt nội dung học tập đến người học thêm hấp dẫn và sinh động hơn. Ngoài ra, còn có thể quản lý học viên thông qua tính năng thiết kế website quản lý trường học.

Ba là, hệ thống hóa nội dung: Học trực tuyến cho phép học viên dễ dàng tham gia khóa học, và giảng viên có thể theo dõi kết quả cũng như tiến độ học tập của sinh viên mình phụ trách. Với khả năng thiết kế website quản lý học sinh, sinh viên, giáo viên có

thể biết được những học viên nào tham gia khóa học, khi nào họ hoàn tất quá trình học tập và đưa ra giải pháp thực hiện giúp họ phát triển trong quá trình học.

b. Nhược điểm của hình thức dạy và học trực tuyến

Ngoài những ưu điểm tiện ích thì dạy học trực tuyến còn có những nhược điểm như sau:

Một là, việc dạy và học trực tuyến chưa khuyến khích người học tự giác học tập, nghiên cứu cũng như không tạo ra được bầu không khí học tập sôi động như trong thực tế; người học không có nhiều cơ hội trao đổi thông tin với bạn bè.

Hai là, các tổ chức đào tạo lập trình website dạy học không đủ tiêu chuẩn, sức chứa cho số lượng học viên có thể học với tình trạng hình ảnh, âm thanh ổn định. Tuy một số phần mềm cung cấp tính năng trò chuyện giữa giảng viên và sinh viên nhưng không đầy đủ, sinh động bằng trong lớp học truyền thống.

Ba là, môi trường học không kích thích được sự chủ động và sáng tạo của học viên. Việc học qua mạng yêu cầu người học phải thật sự nghiêm túc, có trách nhiệm hơn với việc học của mình. Muốn học viên học tập tốt thì học online phải có đội ngũ giáo viên hướng dẫn rõ ràng.

Bốn là, hình thức học trực tuyến online không phù hợp với các thành phần học viên lớn tuổi không thành thạo máy vi tính.

Năm là, đối với giảng viên, việc dạy trực tuyến qua mạng làm giảm khả năng truyền đạt với lòng say mê nhiệt huyết của giáo sư đến học viên. Một số giảng viên không quen với việc sử dụng mạng internet nên làm tăng khối lượng công việc cũng như áp lực cho giảng viên. Những người có khả năng giảng dạy rất tốt trên lớp nhưng lại không có khả năng thiết kế bài giảng trực tuyến sinh động.

Sáu là, việc dạy và học trực tuyến cũng làm nảy sinh ra các vấn đề liên quan đến an ninh mạng cũng như các vấn đề về sở hữu trí tuệ. Việc dạy và học trực tuyến cũng phụ thuộc chủ yếu vào mạng internet nên sẽ rất khó khăn khi đường truyền không ổn định, đặc biệt là đối với những nơi điều kiện học tập khó khăn.

c. Nguyên nhân

- **Nguyên nhân chủ yếu**

Thứ nhất, vì việc dạy học trực tuyến còn mới mẻ nên cả giảng viên và sinh viên đều chưa có sự chuẩn bị. Nhiều giảng viên khó khăn trong việc tiếp cận công nghệ mới để giảng dạy hoặc chưa có sự sáng tạo, thu hút người học. Đối với sinh viên phần lớn vẫn không có sự chủ động trong học trực tuyến, học tập đôi phó, không hiệu quả.

Thứ hai, chưa có sự đồng bộ về cơ sở vật chất, trang thiết bị để triển khai. Ở vùng sâu, vùng xa, nhiều học sinh, sinh viên đã dựng lán giữa đồi để “bắt sóng”, tham gia học online. Tinh thần, nỗ lực đó rất đáng được biểu dương, nhưng theo nhiều giáo viên, sau một thời gian triển khai, ngành giáo dục cần đánh giá khách quan hiệu quả của việc dạy học trực tuyến, để có những quyết sách; tránh đặt quá nhiều kỳ vọng vào phương thức dạy học này, khi giáo viên và học sinh mới dừng ở việc bắt đầu làm quen... chỉ có khoảng 40% học sinh ở miền núi có phương tiện để học online, học qua truyền hình. Nhưng trong số học sinh có phương tiện để học online thì lại xảy ra nhiều trường hợp, như có điện thoại nhưng không có mạng Internet, hoặc sóng 3G kém. Hoặc có thiết bị nhưng không có điện.

Thứ ba, hệ thống đường truyền không ổn định, ảnh hưởng tới việc dạy và học, mạng yếu, dễ bị văng ra khỏi hệ thống hoặc không nghe rõ, nghe liên mạch lời giảng viên.

- **Nguyên nhân thứ yếu**

Nguyên nhân học trực tuyến khó tập trung vì môi trường xung quanh nhiều khi ồn ào hoặc yếu tố bên ngoài tác động, chiếm 62%. Hình thức học này còn hạn chế sự tương tác và trao đổi giữa người học và người dạy dẫn đến dễ nhàm chán.

Ngoài ra, do học bằng điện thoại nên thao tác bị hạn chế, nhìn slide và xem video không rõ, không mở được file bài tập có dung lượng lớn; chưa quen học nhóm trực tuyến... Việc học trực tuyến làm người học đau đầu, đau tai, đau mắt do ngồi học quá lâu và nhìn vào màn hình máy tính, điện thoại quá nhiều.

3. Một số kinh nghiệm hay từ dạy trực tuyến từ trường khác, địa phương khác, nước khác

Với vai trò quan trọng của người Thầy, mỗi giảng viên trước khi đến lớp đều phải chuẩn bị cho mình giáo án, kịch bản sư phạm chỉnh chu nhất để có bài giảng chất lượng cho dù là hình thức dạy truyền thống hay giảng dạy trực tuyến. Tuy nhiên, bài giảng trực tuyến khác giáo án điện tử, bài trình chiếu hoặc powerpoint. Bởi bài giảng trực tuyến sẽ phụ thuộc vào hoạt động học tập của người học, và không có sự hỗ trợ trực tiếp từ giáo viên nên nếu muốn thiết kế được bài giảng thì bạn bắt buộc cần phải dự kiến được chính xác các tình huống xảy ra mỗi khi người học tác động để kịp đề ra phương án xử. Chính vì vậy, việc nghiên cứu kịch bản sư phạm trực tuyến là vấn đề rất cần thiết, quyết định tới hiệu quả

Lựa chọn học trực tuyến trở nên rất hữu ích cho các trường đại học và sinh viên trước sự gián đoạn của việc giảng dạy truyền thống. Điều này giúp các trường đại học có thể tiếp tục hướng dẫn và cung cấp các khóa học tới sinh viên, và sinh viên có thể tiếp tục quá trình học tập của mình. Dịch bệnh Covid-19 chính là ví dụ rõ nét nhất, khi các tổ chức giáo dục đều đã nhanh chóng thích ứng với hoàn cảnh và điều chỉnh sang hình thức giảng dạy trực tuyến toàn thời gian.

Có thể học tập nhiều mô hình dạy trực tuyến có hiệu quả từ các nước như Mỹ, Australia, Anh, Hàn Quốc...

3.1. Dạy và học trực tuyến tại Hoa Kỳ

Tại Hoa Kỳ, có hàng triệu học sinh phổ thông đăng ký hình thức học e-learning. Không chỉ là trào lưu học tập tự phát, nhiều Bang của nước này nhà quản lý giáo dục đã ban hành quy định trước khi tốt nghiệp, mỗi học sinh phải đăng ký học một số môn nhất định tại các lớp học trực tuyến. Điều này nhằm trang bị những kỹ năng cần thiết cho các em khi học đại học sau này và thích ứng môi trường làm việc mới.

3.2. Dạy và học trực tuyến tại Hàn Quốc

Đối với Hàn Quốc, Chính phủ xem đây là một trong những công cụ để giảm tải chi phí dạy kèm tại các trung tâm luyện thi. Cùng với đó, kênh truyền hình học đường được mở ra cùng với website cung cấp bài giảng ôn thi đại học miễn phí, thu hút một

lượng lớn học sinh tham gia. Điều này đã tạo nên sự bình đẳng trong giáo dục, những học sinh nghèo vẫn có thể tham gia vào các lớp luyện thi của những giảng viên giỏi với mức chi phí thấp hơn nhiều so với lớp học thông thường.

Thông qua tìm hiểu, cá nhân xin đề xuất một số kinh nghiệm có thể áp dụng vào dạy trực tuyến như sau:

Một là, áp dụng lớp học đảo ngược:

Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*) là mô hình giảng dạy năng động, có thể hiểu rằng so với phương pháp học tập truyền thống, sinh viên đến lớp nghe thầy cô giảng bài rồi trở về nhà làm bài tập sẽ được “đảo ngược” bằng phương pháp sinh viên phải xem các tài liệu học tập (hồ sơ môn học, slide bài giảng, video, giáo trình, các bài hướng dẫn...) ở nhà thông qua hệ thống quản lý học tập (*classroom, zalo...*). Giờ học ở lớp sẽ dành cho các hoạt động tương tác giúp củng cố thêm các khái niệm đã tìm hiểu, như vậy giúp giảng viên và sinh viên thảo luận, nghiên cứu sâu hơn về các vấn đề trong nội dung môn học.

Nếu lớp học truyền thống, người học sẽ được nghe giảng bài, và sau đó làm bài tập thực hành tại lớp hoặc tại nhà để xử lý thông tin và tiếp nhận kiến thức. Ngược lại, trong mô hình “Lớp học đảo ngược”, người học sẽ phải tự làm việc với bài giảng trước thông qua đọc tài liệu, tóm tắt tài liệu, nghe giảng thông qua các phương tiện hỗ trợ như băng hình, trình chiếu PowperPoint, và khai thác tài liệu trên mạng. Bài giảng trở thành bài tập ở nhà mà người học phải chuẩn bị trước khi lên lớp. Toàn bộ thời gian trên lớp sẽ dành cho các hoạt động giải bài tập, ứng dụng lí thuyết bài giảng vào giải quyết vấn đề, thảo luận nhóm để xây dựng hiểu biết dưới sự hướng dẫn của giảng viên; thay vì thuyết giảng, trong lớp học giảng viên đóng vai trò là người điều tiết hỗ trợ, có thể giúp học sinh giải quyết những điểm khó hiểu trong bài học mới.

Lớp học đảo ngược là một phương pháp sư phạm trong đó hướng dẫn trực tiếp chuyển từ không gian học tập nhóm sang không gian học tập cá nhân, không gian nhóm được chuyển thành môi trường học tập tương tác tích cực khi giảng viên hướng dẫn sinh viên áp dụng các khái niệm và tham gia sáng tạo vấn đề. Chính vì vậy, mô hình này có một số ưu điểm nổi bật sau:

Thứ nhất, khi ứng dụng mô hình “Lớp học đảo ngược”, nhờ vào phương tiện lưu trữ bằng công nghệ thông tin, bài giảng có thể tái sử dụng dễ dàng, đặc biệt là người học có thể nghe, xem nhiều lần cho đến khi hiểu bài. Vì vậy, mô hình này tạo cơ hội bình đẳng về tiếp nhận thông tin kiến thức. Những sinh viên tiếp thu chậm có nhiều cơ hội để tiêu hóa kiến thức thông tin. Công nghệ eLearning giúp học sinh hiểu kỹ hơn về lý thuyết để sẵn sàng tham gia vào các buổi học nhóm, thực hành bài tập nâng cao tại giờ học trên lớp. Lớp học đảo ngược cho phép giáo viên dành thời gian nhiều hơn với từng cá nhân học sinh chưa hiểu kỹ bài giảng. Điều này giúp người học tự tin hơn và học tập hiệu quả hơn.

Thứ hai, giảng viên không lo sợ bài giảng “bị cháy giáo án”, sinh viên không phải lo lắng về áp lực phải hoàn thành bài tập và các nghiên cứu nhỏ, vì họ có nhiều thời gian để thảo luận và làm bài trên lớp cùng với bạn bè dưới sự hướng dẫn của giảng viên. Theo mô hình lớp học đảo ngược, sinh viên xem các bài giảng trực tuyến trước khi đến lớp. Giờ học trên lớp sẽ dành cho các hoạt động học tập giúp sinh viên làm chủ các kỹ năng thông qua bài tập thực hành và thảo luận cộng tác. Sinh viên phát huy tính chủ động trong việc tìm hiểu, nghiên cứu lý thuyết, các em có thể tiếp cận video bất kỳ lúc nào, có thể dừng bài giảng lại, ghi chú và xem lại nếu cần. Điều này là không thể nếu sinh viên ngồi nghe giảng viên giảng dạy trên lớp.

Thứ ba, “Lớp học đảo ngược” tạo môi trường dạy học tăng cường tiếp xúc và tương tác giữa thầy và trò, và giữa trò với nhau, là sự kết hợp giữa dạy trực tiếp và học thông qua xây dựng kiến thức, tạo ra cơ hội cá nhân hoá quá trình giáo dục, chứ không phải là một sự thay thế người thầy hoàn toàn bằng băng ghi hình như mô hình học trực tuyến.

Hai là, xây dựng kịch bản trực tuyến khi dạy trực tuyến

Kịch bản sư phạm trực tuyến đã được nhiều công trình nghiên cứu đề cập với các thuật ngữ khác nhau như: *learning scenario*; *learning script*; *pedagogical script*, *pedagogical plot* (Wooster, & Papert, 1982; Derntl, & Motschnig-pitrik, 2003) dựa trên những biểu hiện phức tạp của loại hình e-Learning thông qua: hình thức trình bày, thể hiện nội dung; việc chia sẻ, cung cấp nội dung học tập khác nhau ở mọi lúc mọi nơi; và ở

các nhu cầu đào tạo, đối tượng người học khác nhau. Kịch bản sư phạm trực tuyến được hiểu là tổng hợp các hoạt động học tập (*learning activities – LAs*) diễn ra trong một môi trường học ảo (*virtual learning environment – VLE*) bằng cách sử dụng các đơn vị kiến thức học cụ thể nào đó (*learning objects – LOs*).

Trong đó, các hoạt động được xây dựng dựa trên yêu cầu cần đạt, yêu cầu sư phạm như một cơ sở cần tuân thủ. Trong kịch bản sư phạm trực tuyến, hoạt động của người dạy được tiết chế và kiểm soát, hầu như tập trung chủ yếu ở việc giám sát, quản lý, phản hồi tức thời khi người học có nhu cầu. Người học sẽ chủ động tham gia các hoạt động phong phú và đa dạng hóa nhằm tạo sự hấp dẫn, gắn kết người học trong suốt quá trình tự học trên hệ thống hướng đến mục tiêu học tập.

Về cơ bản, giảng dạy trực tuyến là một sản phẩm được xây dựng từ nhiều loại công cụ khác nhau và nó có khả năng tính hợp với rất nhiều loại công cụ. Vì thế nên, việc xây dựng một bài giảng trực tuyến sinh động là điều rất cần thiết, bởi:

Thứ nhất, nhằm làm cho người học được trải nghiệm những gì học qua các hoạt động trực tuyến mà không phải học một cách “khô khan”, “tẻ nhạt” là những gì cần đáp ứng. Các hoạt động dạy học phải gắn kết các tri thức cần truyền đạt và “lồng ghép” các phương pháp/kỹ thuật dạy học tích cực dựa trên nền tảng công nghệ ICT phù hợp đảm bảo tính hiệu quả và sự hấp dẫn người học.

Thứ hai, tạo cho sinh viên hứng thú học tập, đảm bảo các ý tưởng hoạt động hợp lý, có trọng tâm, đáp ứng chuẩn đầu ra của bài học và mang đến cho người học cảm xúc tích cực, hứng thú... và cả sự trông chờ vào buổi học kế tiếp. Các yêu cầu cơ bản về mặt sư phạm cũng là yếu tố không thể bỏ qua như: thời gian phù hợp độ tuổi, có sự hỗ trợ về kỹ thuật học từ xa có ứng dụng công nghệ thông tin, ngôn từ sư phạm, đánh giá mang tính động viên.

Thứ ba, kịch bản sư phạm trực tuyến bởi đó là “chìa khóa” quan trọng như một vũ khí chiến tử huyệt của mỗi giảng viên, mỗi khóa học hay thậm chí mỗi cơ sở đào tạo. Vấn đề này không chỉ là tầm nhìn mà phải là hành động đích thực bởi dạy học trực tuyến không phải là kiểu tạm thời, tình thế mà là một dấu ấn của công nghệ giáo dục trong đào tạo hiện nay. Chỉ khi người dạy hiểu đúng về kịch bản sư phạm trực tuyến, biết đánh giá

kịch bản sư phạm trực tuyến, biết các bước xây dựng và phát triển, biết làm chủ và triển khai kịch bản sư phạm của mình bằng cả nội lực sư phạm và đạo đức sư phạm mới thật sự là người giảng viên trong thời kỳ cách mạng 4.0.

Thứ ba, giảng viên phải tiến hành khâu kiểm tra, đánh giá. Giảng viên có thể sử dụng các công cụ Kahoot, Quizizz, microsoft form, Google form, ... để thiết kế các bài kiểm tra trực tuyến. Qua đó, giảng viên có thể đánh giá được mức độ hiểu bài của từng sinh viên và tập trung thời gian trên lớp chữa các câu hỏi, bài tập có tỷ lệ lỗi cao nhất và củng cố lại kiến thức và kỹ năng làm bài cho sinh viên.

Ngoài ra, để kích hoạt sự sáng tạo của người học thế hệ Z, bên cạnh đảo ngược bài giảng, giảng viên cũng có thể đảo ngược hình thức thảo luận nhóm và thậm chí là hình thức kiểm tra, đánh giá. Thay vì việc giao bài tập nhóm cho sinh viên chuẩn bị ở nhà và lên lớp trình bày, giảng viên giao cho từng nhóm thuyết trình online trước và đăng tải trên google classroom; yêu cầu các nhóm còn lại tìm hiểu trước bài thuyết trình ở nhà. Thời gian trên lớp chỉ dành cho phần câu hỏi và phân tích, bình luận chuyên sâu về một vấn đề. Qua đó, sinh viên có đủ thời gian để nghiên cứu và cùng tương tác, phản biện để có thể giải quyết thỏa đáng một vấn đề trong bài tập nhóm.

4. Kiến nghị góp phần nâng cao hiệu quả dạy trực tuyến môn học trong Khoa Lý luận chính trị

- *Thứ nhất, đối với Giảng viên:*

+ Trong Khoa Lý luận chính trị, ngoài các giảng viên trẻ, vẫn có một số giảng viên lớn tuổi, vì vậy việc tiếp cận khoa học kỹ thuật có khó khăn. Thậm chí, đối với các giảng viên trẻ, việc dạy trực tuyến sao cho hấp dẫn vẫn là một bài toán khó. Vì vậy, Giảng viên cần phải làm chủ được công nghệ, tìm tòi, khám phá và không ngừng thay đổi bài giảng để thu hút học sinh. Nếu thầy cô vẫn chỉ giảng dạy thông thường như trên lớp học truyền thống, học sinh có thể cảm thấy nhàm chán.

Do đó, nếu thầy cô chịu khó tìm tòi phương pháp, ứng dụng công nghệ, bài giảng sẽ thu hút học sinh hơn, tạo ra hiệu ứng tốt và hiệu quả không thua kém so với học truyền thống.

+ Thay đổi cách đánh giá năng lực người học: người dạy có thể tạo bài tập, rà soát và cho điểm dễ dàng thông qua Google Drive. Sự bình đẳng về công nghệ giữa người học với nhau, có thể là rào cản đối với việc học tập của sinh viên thiếu cơ hội tiếp cận với công nghệ. Điều này có thể khắc phục khi người học được hướng dẫn ngay từ đầu các kỹ năng cơ bản ứng dụng công nghệ thông tin trong học tập như: truy cập và sử dụng tài liệu trên mạng.

- *Thứ hai, đối với sinh viên:*

Cần trang bị các kỹ năng mềm cho sinh viên ngay từ trong nhà trường, bằng cách đưa kỹ năng mềm vào trong chương trình đào tạo và chuẩn đầu ra cho sinh viên. Không những thế cần khuyến khích và đẩy mạnh việc tự học của sinh viên, tăng cường việc dạy thực tiễn từ các chuyên gia, doanh nhân, ... không chỉ 100% kiến thức là giáo viên giảng dạy. chú trọng việc nâng cao ý thức tự giác học tập của người học bằng cách thay đổi phương pháp giảng dạy ngay từ các bậc đào tạo cấp THCS, THPT: chuyển từ lối giảng dạy theo cách truyền đạt kiến thức sang giảng dạy tích cực, bồi dưỡng năng lực người học. Việc này phải được áp dụng một cách tích cực và triệt để.

- *Thứ ba, đối với Nhà trường:*

Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng đã có nhiều chính sách triển khai việc học trực tuyến phù hợp với tình hình dịch bệnh nhưng vẫn đảm bảo chương trình năm học. Trường cũng thường xuyên đánh giá, quan sát tình hình, tập huấn cho giảng viên để dạy trực tuyến có hiệu quả nhất. Tuy nhiên, để tăng cường hiệu quả học trực tuyến, trường cần phải tổ chức các đợt tập huấn trên diện rộng cho giáo viên, giảng viên về cách ứng dụng công nghệ thông tin vào việc thiết kế bài giảng. Giảng viên phải mất rất nhiều thời gian để chuẩn bị bài giảng điện tử để đưa lên mạng, cũng như trình độ sử dụng CNTT của giảng viên. Tuy nhiên, về lâu dài, giảng viên có thể tiết kiệm thời gian khi sử dụng bài giảng nhiều lần, nhưng cũng phải thường xuyên điều chỉnh, bổ sung, cập nhật các thông tin mới.

- *Thứ tư, cần đầu tư trang thiết bị:* Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng nói riêng và các cơ sở giáo dục đầu tư trang thiết bị, cơ sở vật chất đáp ứng được nhu cầu của người dạy và người học. Hỗ trợ người dạy các công cụ để tạo bài giảng mô hình lớp học

đảo ngược. Đặc biệt, trong thời kỳ kỹ thuật số như hiện nay, các trường cũng cần nghiên cứu, bổ sung thêm các chuyên ngành đào tạo các nghề về ICT, Blockchain, Trí tuệ nhân tạo (AI) để đáp ứng về nhu cầu nhân lực trong cách mạng công nghiệp 4.0.

- Ngoài ra, việc học trực tuyến cũng cần có sự đồng hành của phụ huynh; cơ quan quản lý giáo dục; cơ quan quản lý an toàn thông tin, an ninh mạng để giám sát hoạt động giảng dạy và hạn chế những hành động xấu của tin tặc. Không chỉ học trực tuyến với giáo viên trên lớp, nhiều học sinh và phụ huynh đã tìm đến những khóa học uy tín trên mạng nhằm bổ sung kiến thức, đồng thời tăng cường và nâng cao kiến thức, phục vụ cho các kỳ thi quan trọng, như thi chuyển cấp và THPT Quốc gia.

Các yếu tố khác như mức học phí, chế độ của giáo viên, sự phối hợp của phụ huynh học sinh cũng có ảnh hưởng nhất định đến hiệu quả của phương thức dạy học trực tuyến. Rõ ràng nếu mức học phí cao thì chỉ một số gia đình có điều kiện về tài chính mới có thể chi trả cho con em mình theo học các khóa học có chất lượng; rõ ràng đối với đối tượng học sinh nhỏ ý thức tự giác chưa cao, chưa đủ kỹ năng sử dụng CNTT tối thiểu thì sự phối hợp từ phía gia đình ảnh hưởng không ít đến hiệu quả việc học trực tuyến của các em.

- Bộ Giáo dục và đào tạo nên có chính sách quản lý, tạo hành lang pháp lý cho các hoạt động dạy học trên môi trường mạng, được pháp luật thừa nhận, có sự đồng bộ chung giữa các nhà trường, địa phương. Bộ cần tích cực rà soát, đánh giá các giải pháp học trực tuyến để khuyến cáo các nhà trường, giáo viên sử dụng phù hợp với từng điều kiện cụ thể; tiếp tục chỉ đạo xây dựng kho bài giảng điện tử dùng chung; hướng dẫn mô hình tổ chức lớp học trực tuyến, trường học trực tuyến; hướng dẫn quy chế, nội quy lớp học trực tuyến đảm bảo an toàn trên không gian mạng

Sở giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh cũng như các cơ sở giáo dục khác nên tổ chức vào các khung thời gian không gây khó khăn cho học sinh, giúp học sinh chiếm lĩnh kiến thức bài học và được tổ chức rèn luyện, đánh giá phù hợp.

Các trường học có thể sử dụng đa dạng các hình thức khác như giao bài tập qua Zalo, email để học sinh tự học, tự ôn tập... nhằm bảo đảm đúng kế hoạch thời gian năm học.

Đặc biệt, các trường học cần ban hành văn hóa, quy chế, nội quy lớp học trực tuyến. Yếu tố này không giống như đối với các lớp học truyền thống trực tiếp trên lớp hiện nay; những quy tắc ứng xử trên mạng như giữ gìn trật tự lớp học, xin phép ra vào lớp, phát biểu ý kiến, kiến nghị đề xuất, ngôn ngữ giao tiếp mạng, hình thức thưởng phạt có ảnh hưởng không nhỏ đến hiệu quả học tập.

5. Kết luận

E-learning thực chất là một mô hình đào tạo giáo dục điện tử dựa trên những công cụ của công nghệ thông tin và truyền thông (còn gọi là đào tạo trực tuyến). Những công cụ đó được sử dụng phổ biến nhất trong kỹ thuật đồ họa, công nghệ mạng hay kỹ thuật tính toán. Việc sử dụng E- Learning mang tới sự khoa học, hiệu quả cao hơn so với các phương pháp giáo dục thông thường, truyền thống.

Ở thời điểm hiện tại cũng như sau này, E-learning thực sự trở thành một xu thế tất yếu của mọi nền giáo dục, nền kinh tế tri thức. Tại rất nhiều những quốc gia tiên tiến, E-learning luôn nhận được sự quan tâm hàng đầu bởi những lợi ích mà nó mang lại. Tính tương tác, linh hoạt, năng động cao là chìa khóa giúp cho học sinh, sinh viên dễ dàng hơn trong việc trao đổi, tiếp thu và tìm kiếm những kiến thức mới. Không chỉ có vậy. E-learning còn có khả năng đặc biệt linh hoạt trong việc đặt ra những nội dung học tập riêng, phù hợp với nhu cầu, điều kiện và khả năng của từng người học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Đức Long, Võ Diệp Như, *“Thiết kế kịch bản sư phạm: thách thức cần giải quyết trong đào tạo trực tuyến”*, Tạp chí Khoa học Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh, Tập 16, số 12 (2019), tr.947-960.
2. Nguyễn Long Giao, E-Learning trong thời kỳ cách mạng công nghiệp 4.0, Tạp chí Nghiên cứu lý luận, số 20 tháng 8/2019, tr.13-18.
3. Nguyễn Tiến Dũng, *Xây dựng kịch bản và Dạy-Học theo kịch bản bước chuẩn bị vững chắc để thực hiện tốt Electronic/Mobile Learning*.
4. <http://magazinesusa.com/5-buoc-co-ban-giup-ban-thiet-ke-bai-giang-e-learning-chuyen-nghiep/>, truy cập ngày 15/3/2021.
5. <tps://pt.slideshare.net/hoangpanh77/kch-bn-s-phm-4847682>,_truy cập ngày 15/3/2021.

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC
TUYẾN MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ
TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

Th.S Hoàng Thị Trang
Tổ bộ môn Giáo dục chính trị
Khoa Lý luận Chính trị

1. Đặt vấn đề

Dạy và học trực tuyến đã không còn giới hạn là một hệ đào tạo công nghệ như một số quan niệm trước đây mà đang dần trở thành một điểm nhấn cho “triết lý giáo dục mở”. Trong bối cảnh dịch Covid-19 chưa được khống chế hoàn toàn, dạy học trực tuyến sẽ là cơ hội tốt giúp giáo viên tiếp cận với công nghệ hiện đại, tạo điều kiện và thói quen để học sinh – sinh viên học mọi lúc, mọi nơi. Trong thời kỳ hội nhập 4.0 như hiện nay, việc học trực tuyến mang đến khá nhiều thuận tiện cho học sinh - sinh viên. Các em có thể nắm bắt được kiến thức thông qua những chiếc điện thoại di động hay máy tính tại ngay nhà của mình. Trong thời điểm nước ta đang thực hiện giãn cách xã hội, phương pháp này vừa đảm bảo tiêu chí phòng dịch, vừa đảm bảo được kiến thức cho học sinh - sinh viên, đồng thời giúp các em phát huy được tinh thần chủ động, sáng tạo. Để quá trình chuyển đổi và kết hợp hài hòa giữa dạy học truyền thống và dạy học trực tuyến đạt hiệu quả, để tạo tính sinh động và sức thu hút học sinh – sinh viên đến với dạy học trực tuyến, các môn học nói chung, môn Giáo dục chính trị nói riêng ở trường Cao đẳng Lý Tự Trọng nói riêng cần có những giải pháp thiết thực để mang lại hiệu quả cao nhất.

2. Nội dung

2.1. Thực trạng dạy và học trực tuyến môn Giáo dục Chính trị tại khoa Lý luận chính trị trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP Hồ Chí Minh

Dạy học trực tuyến là phương thức học thông qua máy vi tính hay thiết bị thông minh được kết nối mạng internet. Trên nền tảng này, người học và người dạy kết nối với

nhau qua các phần mềm gọi thoại, hình thoại để trao đổi trực tiếp, chia sẻ các tài liệu học tập, giải đáp các vướng mắc mà người học đang mắc phải.

Dạy học trực tuyến có rất nhiều ưu điểm:

Đáp ứng nhu cầu mọi lúc – mọi nơi của học sinh – sinh viên: Phương pháp học trực tuyến phù hợp với nhiều người, nhiều bậc học khác nhau. Học sinh dễ dàng tham gia lớp học dù ở nhà, nơi làm việc hay các địa điểm mạng internet công cộng...

Tiết kiệm thời gian học tập: So với phương pháp đào tạo truyền thống thì các lớp học qua mạng giúp học sinh – sinh viên tiết kiệm khoảng từ 20 đến 40 % thời gian do giảm được thời gian đi lại và sự phân tán nhất là trong thời gian phòng chống dịch bệnh này.

Học sinh – sinh viên được học trực tiếp với các giáo viên thân thuộc và tăng sự tương tác qua không gian mạng.

Nội dung bài học được thể hiện sinh động, trực quan bởi các yếu tố khác như: video, âm thanh, hình ảnh...

Trong tình hình dịch Covid diễn biến phức tạp là giải pháp tốt nhất để kết nối với học sinh - sinh viên mà vẫn an toàn, đảm bảo việc học không bị ngắt quãng quá nhiều, đến quá trình dạy học theo kế hoạch đã đề ra.

Mặc dù có rất nhiều ưu điểm, nhưng dạy học trực tuyến vẫn còn nhiều hạn chế.

Khi sử dụng phần mềm dạy học trực tuyến thì quan trọng nhất là đường truyền internet. Mặc dù hiện nay cơ sở hạ tầng viễn thông và các tiện ích công nghệ thông tin của nước ta là hiện đại và phát triển nhưng khi nhiều người sử dụng trong một thời gian nhất định đã xảy ra hiện tượng không đăng nhập vào học được, hoặc đang học bị thoát ra hoặc bị gián đoạn, chất lượng hình ảnh âm thanh rất kém.

Việc học trực tuyến như hiện nay vẫn chưa được kiểm soát tốt. Do các yếu tố về tín hiệu mạng internet hay thiếu kỹ năng về công nghệ thông tin, giáo viên giảng dạy sẽ không thể kiểm soát được hết trạng thái học tập của học sinh - sinh viên. Điều này dẫn tới tình trạng nhiều em lợi dụng việc này để bùng tiết, trốn học hay vừa học vừa làm việc riêng khiến cho chất lượng bài học không được đảm bảo.

Học trực tuyến vẫn còn nhiều hạn chế về khả năng tương tác trực tiếp. Mặc dù nhiều lớp học trực tuyến có thể cho phép học viên tương tác với nhau thông qua các hoạt động làm việc nhóm, học sinh - sinh viên vẫn có thể cảm thấy bị cô lập với bạn bè khi không có nhiều cơ hội trao đổi với các bạn bè, thiếu sự kích thích và chủ động sáng tạo trong học tập.

Giáo viên mất cảm xúc truyền đạt, không thể chỉ bài cho từng em, giải đáp ngay thắc mắc hoặc tổ chức hoạt động nhóm. Để bài giảng sinh động thì áp lực cho giáo viên cũng vô cùng lớn.

Việc đánh giá kiểm tra chất lượng dạy và học trực tuyến cũng còn nhiều hạn chế, bất cập, rất khó triển khai thực hiện công bằng, minh bạch, khách quan.

Ngoài ra, sự bảo mật thông tin người dùng Zoom không được quan tâm, rất dễ bị hacker lợi dụng chiếm đoạt tài khoản và thông tin cá nhân.

Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0, đặc biệt là từ khi dịch bệnh COVID-19 diễn ra, từ học kỳ II năm học 2019 – 2020, Khoa Lý luận Chính trị đã triển khai dạy học trực tuyến môn Giáo dục Chính trị cho sinh viên hệ Cao đẳng. Được phân công giảng dạy 2 lớp trực tuyến học kỳ II năm học 2019 - 2020 và 1 lớp trực tuyến học kỳ 1 năm học 2020 – 2021, qua khảo sát sinh viên và từ kinh nghiệm của bản thân sau hơn 1 năm dạy học trực tuyến môn Giáo dục Chính trị, bản thân tôi nhận thấy hiệu quả của việc dạy học trực tuyến là chưa cao và còn tồn tại rất nhiều hạn chế cần phải khắc phục. Mặc dù nhà trường đã đầu tư một khoản kinh phí rất lớn để mua bản quyền của phần mềm Zoom nhưng trong quá trình sử dụng đã bộc lộ những hạn chế ảnh hưởng đến hiệu quả, chất lượng dạy học trực tuyến của môn học.

So với phần mềm zoom miễn phí, mặc dù phần mềm zoom của trường có nhiều ưu điểm khi dạy học trực tuyến môn Giáo dục Chính trị như giáo viên có thể share slide và các video cho học viên ngay trong quá trình giảng dạy, có thể dùng bảng để giảng giải chi tiết bài học cho học sinh – sinh viên, tăng sự tương tác giữa học học sinh – sinh viên và giáo viên. Mặt khác, phần mềm chỉ có phép học sinh – sinh viên chỉ nghe hoặc khi nào phát biểu sẽ có quyền trình bày không tạo ra như sự xáo trộn trong giờ học, các giờ học trở nên rất khoa học hơn...nhưng phần mềm zoom mà hiện nay trường đang sử dụng

đang gặp phải các nhược điểm ảnh hưởng đến chất lượng dạy và học trực tuyến môn Giáo dục Chính trị như giáo viên khó kiểm soát được giờ ra, giờ vào lớp của học sinh – sinh viên, sĩ số lớp học trong khi giảng dạy, quá trình học của học sinh – sinh viên giờ học, giáo viên khó tạo các nhóm để thảo luận chung khi được giáo viên giao bài tập nhóm, không có phần chat riêng của giáo viên và học sinh – sinh viên khi muốn trao đổi riêng với giáo viên, khi nhiều bạn phát biểu cùng một lúc sẽ dễ dẫn đến tình trạng lớp học bị xáo trộn.....

Phần lớn sinh viên khi được hỏi đều không thích học trực tuyến nói chung, học trực tuyến môn Giáo dục Chính trị nói riêng vì việc học trực tuyến không hiểu bài so với học trực tiếp truyền thống. Khi học trực tuyến do mạng yếu, các em thường xuyên bị ‘văng’ khỏi hệ thống zoom hoặc không nghe rõ, nghe liên mạch lời giảng viên. Nhiều sinh viên nói “bị đau đầu, đau tai, đau mắt do ngồi học quá lâu và nhìn vào màn hình máy tính, điện thoại quá nhiều, liên tục... Điều này ít nhiều khiến dạy học online, dù cả người dạy và người học dù đã rất nỗ lực, nhưng hiệu quả thu về chưa cao, giáo viên không thể truyền tải hết kiến thức cho học sinh – sinh viên, học sinh – sinh viên nhiều khi cảm thấy nhàm chán trong việc học.

Nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên có nhiều song tựu trung lại có 1 số nguyên nhân cơ bản thuộc về nguyên nhân chủ yếu và nguyên nhân thứ yếu như sau:

Về nguyên nhân chủ yếu:

Dạy học trực tuyến muốn đem lại hiệu quả phải xuất phát từ sự nỗ lực của 2 phía: Giáo viên và học sinh - sinh viên. Tuy nhiên, thực tế cho thấy, hiệu quả dạy học môn Giáo dục Chính trị thời gian qua chưa được như mong đợi là do xuất phát từ những khó khăn từ cả giáo viên và học sinh – sinh viên. Nhìn chung, cả giáo viên và học sinh - sinh viên chưa sẵn sàng cho sự chuyển đổi từ dạy học trực tiếp truyền thống sang dạy học trực tuyến, cả về phương pháp cũng như tư duy. Cả người học và người dạy còn thiếu các điều kiện tối thiểu cho hoạt động dạy học trực tuyến.

Trước hết là từ phía giáo viên, vấn đề lớn nhất trong dạy online là chưa quen công nghệ. Hiện nay nền tảng Zoom nhà trường đang triển khai gần như có đầy đủ tất cả, giống như lớp học truyền thống từ việc quản lý lớp, chia sẻ bài giảng, trao đổi trực tiếp với sinh

viên, sửa bài cho sinh viên... nhưng không phải giáo viên nào cũng sử dụng thành thạo các ứng dụng. Mặt khác, giáo viên chưa được bồi dưỡng về kỹ năng soạn bài online, kỹ năng giảng bài online, kỹ năng sử dụng thiết bị phần cứng, phần mềm ứng dụng. Thực tế hiện nay, giáo viên đa phần tự mày mò hoặc học theo kiểu "truyền tay" dẫn đến quản lý lớp học lúng túng, hiệu quả bài giảng chưa cao. Hơn nữa, đa phần giáo viên đã quen với không gian trực tiếp trước học trò, nay trong không gian trực tuyến để giảng bài, nhiều thầy cô sẽ lúng túng hoặc không tự tin khi triển khai bài giảng.

Từ phía học sinh – sinh viên, các em chưa được trang bị kiến thức kỹ năng sử dụng CNTT (phần cứng, phần mềm) cơ bản, kỹ năng học online cũng như ý thức, văn hóa học, một số học sinh – sinh viên chưa biết sử dụng thiết bị CNTT, phần mềm học tập, chưa thể tự xử lý được một số lỗi kỹ thuật đơn giản làm gián đoạn việc học. Cùng với việc học trên các nền tảng: smartphone, máy tính, máy tính bảng... làm các em dễ bị “cắm đống” bởi các loại hình giải trí khác như chơi game, nghe nhạc thay vì tập trung vào bài giảng.

Yếu tố then chốt đầu tiên cần nhắc đến là “cảm hứng trong học tập”. Khi ở nhà, học sinh ở trạng thái “uể oải” không sẵn sàng cho buổi học là điều không tránh khỏi. Thêm vào đó, “tương tác” giữa học sinh - sinh viên với giáo viên trong dạy học trực tuyến giảm đáng kể so với cách học truyền thống đã khiến học trò thiếu cảm hứng và động lực, làm hạn chế nhiều tới hiệu quả tiếp thu kiến thức.

 Về nguyên nhân thứ yếu:

Những hạn chế, rào cản của công nghệ như thiết bị, đường truyền.

Lớp học đông, gây khó khăn cho sự quản lý của giáo viên

2.2. Một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả dạy và học trực tuyến môn Giáo dục Chính trị tại khoa Lý luận chính trị trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP Hồ Chí Minh

 Đối với giảng viên:

Yếu tố đầu tiên là về nhận thức: Giảng viên cần phải nhận thức đúng đắn về vai trò, vị trí của học tập trực tuyến trong hoạt động dạy học thông suốt trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và tình hình diễn biến phức tạp của dịch Covid 19 vì chỉ khi có nhận thức đúng mới có quyết tâm cao, hành động đúng.

Đầu tư bài giảng kỹ càng, chu đáo, điều chỉnh phương pháp giảng dạy phù hợp với hình thức dạy học trực tuyến.

Trong quá trình dạy, giáo viên cần phải tăng cường tương tác với học sinh – sinh viên qua đề nắm bắt ý thức học tập, chất lượng học tập bài học và những khó khăn của học sinh - sinh viên qua bài giảng, luôn khuyến khích học sinh – sinh viên đặt câu hỏi ngay khi không hiểu bài và bằng cách cộng điểm thưởng.

Nâng cao kiến thức, kỹ năng sử dụng trang thiết bị CNTT, sử dụng và làm chủ phần mềm dạy học, cũng như kỹ năng đảm bảo an toàn thông tin mạng cơ bản.

Xây dựng văn hóa, quy chế, nội quy lớp học trực tuyến; những quy tắc ứng xử trên mạng như giữ gìn trật tự lớp học, xin phép ra vào lớp, phát biểu ý kiến, kiến nghị đề xuất, ngôn ngữ giao tiếp mạng,.....

Để tạo hứng thú cho học sinh – sinh viên khi học môn Giáo dục Chính trị - là môn học lý thuyết, khô khan giáo viên nên bổ sung thêm các trò chơi trực tuyến để củng cố kiến thức, làm mới phương pháp dạy để tạo nên không khí vui vẻ, hài hước cho lớp học online.

Đối với sinh viên:

Nâng cao nhận thức của mình về việc học trực tuyến, phải nhận thức rõ ràng là học cho chính mình và luôn chuẩn bị tâm lý tốt cho những buổi học trực tuyến.

Lựa chọn môi trường học tập phù hợp nhằm giúp các bạn tập trung nhất, tránh việc mất tập trung sẽ ảnh hưởng nhiều đến kết quả, môi trường phù hợp sẽ giúp việc tiếp nhận thông tin, tiếp thu kiến thức nhanh, dễ dàng hơn nhiều so với việc ngồi tại một nơi ồn ào, quá nhiều thứ sao lãng.

Đọc, nghiên cứu giáo trình trước khi học online để nắm được kiến thức cơ bản và dễ theo dõi mạch bài giảng một cách trôi chảy, lưu loát không bị gián đoạn

Rèn luyện tinh thần tự giác, chủ động trong học trực tuyến là điều kiện tiên quyết để các bạn học tập hiệu quả và hợp lý, phải có quyết tâm học tập cao độ, để duy trì học tập đều đặn và không bị xao nhãng.

Đối với nhà trường:

Trang bị kiến thức kỹ năng dạy trực tuyến cho giáo viên, tổ chức bồi dưỡng kiến thức kỹ năng soạn giảng trực tuyến, đánh giá kết quả, quản lý lớp học trực tuyến; kỹ năng sử dụng phần cứng, phần mềm và an toàn thông tin mạng cơ bản đáp ứng yêu cầu dạy học trực tuyến cho giáo viên. Đặc biệt là với ý thức tự giác không cao ở học sinh – sinh viên, giảng viên phải được trang bị những công cụ để kiểm soát nề nếp của người học.

Trong buổi đầu tiên của môn học, phòng Đào tạo sắp xếp 2 tiết học trên lớp để GVBM trang bị cho học sinh – sinh viên kỹ năng học trực tuyến đạt kết quả và để GVBM làm quen với học sinh – sinh viên.

Nâng cấp phần mềm dạy học trực tuyến, cơ sở vật chất, hạ tầng công nghệ thông tin - viễn thông, đường truyền, trang thiết bị đầu cuối, môi trường học tập đảm bảo về ánh sáng, tiếng ồn....

Kết hợp học trực tuyến với trực tiếp để phát huy lợi thế của học trực tuyến mọi lúc, mọi nơi, rút gọn về không gian khoảng cách, tiết kiệm thời gian học tập.

Biên chế lớp học trực tuyến với sĩ số 60 sinh viên để giáo viên dễ dàng quản lý lớp học.

3. Một vài kiến nghị

Nhà trường cần đầu tư các phòng zoom đảm bảo chất lượng trong quá trình giảng dạy, vì hiện nay có một số phòng thông nhau nên gây ra tiếng ồn trong quá trình dạy.

Giao diện hiện tại của phần mềm zoom giảng viên rất khó khăn trong quá trình quản lý lớp học, nhà trường có thể yêu cầu với đơn vị cung cấp đưa giao diện của Zoom về giao diện như cũ.

4. Kết luận

Để nâng cao hiệu quả của dạy học trực tuyến các môn học nói chung, môn Giáo dục Chính trị nói riêng cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp như khắc phục hạn chế của công nghệ, nâng cao nhận thức và thay đổi tư duy dạy và học của giáo viên và học sinh - sinh viên, Những giải pháp này không phải ngày một ngày hai có thể khắc phục ngay được mà cần phải có thời gian để kiểm nghiệm và rút kinh nghiệm. Tuy nhiên, theo tôi nếu được sự đồng lòng, ủng hộ của giáo viên, học sinh – sinh viên, Ban Giám hiệu nhà

trường hình thức dạy học trực tuyến sẽ là một hình thức dạy học bổ trợ có hiệu quả cho hình thức dạy học theo kiểu truyền thống như hiện nay ở trường Cao đẳng Lý Tự trọng thành phố Hồ Chí Minh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020) Dự Thảo “*Thông tư Ban hành Quy định quản lý tổ chức dạy học trực tuyến đối với các cơ sở giáo dục phổ thông và cơ sở giáo dục thường xuyên*”.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo, Kỷ yếu hội thảo khoa học quốc gia “*Nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập các môn Lý luận chính trị trong các trường Đại học, cao đẳng 2015*”
3. Đảng Cộng sản Việt Nam, Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 Hội nghị Trung ương 8 khóa XI “*về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*”

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN
MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ
TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP HỒ CHÍ MINH**

Th.S Phan Thị Thùy Trang
Tổ bộ môn Giáo dục Chính trị
Khoa Lý luận Chính trị

1. Đặt vấn đề

Khi dịch bệnh COVID diễn biến phức tạp, không thể học tập trực tiếp ở trường thì hình thức dạy học trực tuyến trở thành giải pháp hữu hiệu nhất để duy trì việc dạy học của các trường hiện nay. Việc triển khai cấp tập, thiếu sự chuẩn bị chu đáo và triển khai đồng loạt trên diện rộng ngay đã cho thấy hàng loạt vấn đề, hàng loạt khó khăn vướng mắc đặt ra cần phải được giải quyết, cần phải được dọn đường để cho phương thức học tập tiên tiến này phát triển. Tuy vậy, đây cũng là kinh nghiệm, cơ hội để xã hội quan tâm hơn, nhìn nhận rõ hơn đến dạy học trực tuyến, từ đó có giải pháp phát huy mặt mạnh, hạn chế mặt yếu thúc đẩy hình thức dạy học này, hội nhập với xu hướng chung của quốc tế.

Tại khoa Lý luận Chính trị, hình thức dạy học trực tuyến dần trở nên quen thuộc với các giảng viên giảng dạy bộ môn Giáo dục Chính trị. Giảng viên đã không còn ngỡ ngàng khi tiếp cận với hình thức này, tuy nhiên, do đặc thù môn học, vì vậy, việc áp dụng hình thức dạy học trực tuyến vẫn còn nhiều thiếu sót, và hiệu quả chưa phát huy được hết. Do vậy, bài viết đi sâu làm rõ bản chất các giải pháp dạy học thông qua môi trường mạng, các yếu tố ảnh hưởng, phân tích thực trạng triển khai hiện nay ở trường, phân tích các vấn đề đặt ra và đề xuất một số giải pháp đồng bộ tăng cường hiệu quả dạy học trực tuyến trong quá trình giảng dạy tại khoa Lý luận Chính trị.

2. Nội dung

2.1. Khái niệm và đặc điểm của dạy học trực tuyến

Khái niệm:

Là hình thức dạy học mà trong đó người dạy và người học có thể giao tiếp với nhau qua mạng dưới các hình thức như: email, thảo luận trực tuyến (chat), diễn đàn, hội thảo...các nội dung học tập có thể được phân phát qua các công cụ điện tử hiện đại như máy tính, mạng vệ tinh, internet, các website, hoặc có thể thu được từ đĩa CD, băng video, audio...

Đặc điểm

Đây là một hình thức đào tạo qua mạng có nhiều đổi mới hơn so với học truyền thống, cung cấp cho học viên sự kết hợp hài hòa giữa nhìn, nghe và sự chủ động tích cực trong hoạt động. Chính nhờ vào lợi ích đó, đào tạo qua mạng đã mang lại rất nhiều hiệu quả cho việc học tập như: thu hút được nhiều đối tượng học viên trên phạm vi toàn cầu, cắt giảm được nhiều chi phí xuất bản, in ấn tài liệu. Học viên khi tham gia vào các lớp học trực tuyến có thể chủ động lựa chọn cho mình những kiến thức phù hợp.

Người học trực tuyến có thể chủ động chọn những kiến thức phù hợp với mình so với hình thức tiếp thu thụ động trên lớp. Cùng với việc đánh giá được nhu cầu thực tế, học trực tuyến có thể áp dụng cho tất cả các nhu cầu cụ thể nhất. Phương pháp tương tác bằng điện tử đang là một hình thức học online được chú trọng nhiều nhất. Các bài giảng của giáo viên sẽ được trình bày thông qua phương thức học tại lớp truyền thống và được ghi hình lại nhằm làm tư liệu giảng dạy một cách sinh động cho học sinh ở khắp nơi. Chính nhờ phương pháp này, học viên sẽ tiếp thu bài nhanh chóng và giờ học trở nên hấp dẫn, sinh động hơn.

Ngoài ra, dạy học online đồng bộ còn giúp cho người học có khả năng tự kiểm soát tốc độ học của mình sao cho phù hợp với bản thân, vẫn đảm bảo được chất lượng học tập mà không cần phải có những phần hướng dẫn. Chính vì những đặc điểm trên, học trực tuyến đang là một giải pháp tối ưu nhất với sự thu hút đông đảo học viên về nhiều trình độ và cấp học khác nhau.

2.2. Thực trạng việc giảng dạy trực tuyến tại Khoa

Việc giảng dạy theo hình thức trực tuyến đã được khoa Lý luận Chính trị áp dụng trong 3 học kỳ ở khối Cao đẳng. Trong quá trình dạy học trực tuyến, thực trạng chung của một số giảng viên trong khoa đều nhìn thấy đó là: hình thức này mang lại nhiều lợi ích trong quá trình dạy và học, tuy nhiên, cũng tồn tại một số hạn chế cần phải khắc phục dần dần trong quá trình giảng để nâng cao hơn nữa hiệu quả khi giảng dạy môn giáo dục Chính trị và Pháp luật theo hình thức mới này.

Thuận lợi:

- Giảng dạy trực tuyến tạo điều kiện học tập cho mọi người, mọi lúc, mọi nơi đồng thời tăng cường tính chủ động của người học. Học viên có thể truy cập các khoá học tại bất kỳ nơi đâu có mạng internet 24h/ ngày, 7 ngày/ tuần.

Về mặt thời gian, giúp giảm thời gian đi lại của các học viên, các học viên có thể nghe bài giảng và học bài trong thời gian thích hợp đã được lên lịch cố định. Giúp người học vượt qua rào cản về không gian và thời gian. Với hình thức học này, người học không phải tốn thời gian và chi phí đi lại, các em có thể ngồi tại nhà để tham gia lớp học.

- Về mặt học tập, học viên dễ cập nhật nội dung bài học và có thể học theo nhịp độ của riêng mình. Học viên được tạo điều kiện tham gia diễn đàn, tranh luận qua mạng, có thể giao tiếp với giảng viên và các học viên khác. Bên cạnh đó, học viên có thể sử dụng chung các tài nguyên học tập, bài giảng, giáo trình điện tử, tiết kiệm chi phí chuẩn bị bài giảng, tài liệu học tập...

- Giúp người học chủ động hơn: dễ dàng tự định hướng và tự điều chỉnh việc học của bản thân. Người học có khả năng tự kiểm soát cao thông qua việc tự đặt cho mình tốc độ phù hợp, bỏ qua những phần hướng dẫn đơn giản, không cần thiết mà vẫn đáp ứng được tiến độ chung của khóa học. Đối với người học, kèm theo việc tăng khả năng tiếp tục đáp ứng được công việc, giảm thời gian học, người học còn có thể học mọi lúc, mọi nơi, cho phép học viên có thể hoàn thành việc học ngoài giờ làm việc hay ở nhà.

- Giúp người học rèn luyện và phát triển khả năng tự học. Trong suốt quá trình học trực tuyến, học viên phải tự xây dựng kế hoạch tự học tập, lựa chọn môn học, tài liệu cần

thiết, tự thực hiện các yêu cầu của khóa học, nhờ đó mà khả năng tự học mỗi ngày một tốt hơn.

- Tăng lượng thông tin một cách rõ rệt, kiến thức thu được rất đa dạng và phong phú. Nhờ tính tương tác và hợp tác cao, dễ tiếp cận và thuận tiện, giáo dục trực tuyến giúp tạo một môi trường giao tiếp thuận lợi giữa người học và giáo viên, giữa các sinh viên với nhau. Khi mọi người được trao đổi giữa người học và giáo viên trong lớp, họ có thể tiếp thu nhiều thông tin hơn từ các nguồn khác nhau. Mặt khác, kết quả đào tạo cũng được thông báo nhanh chóng và chính xác hơn.

- Nếu giảng dạy tốt, sẽ tạo được uy tín và ảnh hưởng nhanh và rộng hơn so với giáo viên offline; tiết kiệm được thời gian, chi phí đi lại, đảm bảo được sức khỏe và giảm bớt áp lực tâm lý khi đứng lớp thực tế.

Khó khăn

+ Một số giảng viên không quen với việc sử dụng mạng internet nên làm tăng khối lượng công việc cũng như áp lực cho giảng viên. Giảng viên phải soạn bài và thu âm phần giảng trước, sau đó chỉnh sửa âm thanh, tốc độ, đường truyền... Những việc này đòi hỏi tốn kém 1 lượng lớn thời gian của giảng viên

+ Làm nảy sinh ra các vấn đề liên quan đến an ninh mạng cũng như các vấn đề về sở hữu trí tuệ.

+ Môi trường học không kích thích được sự chủ động và sáng tạo của học viên trên một chủ đề hay nội dung nào đó. Vì khi theo hình thức trực tuyến, mỗi người học sẽ tự lựa chọn thời gian học cho phù hợp với nhu cầu của mình, vì vậy, khó để thường xuyên cùng nhau tranh luận hay thảo luận trực tiếp về 1 đề tài chung nào đó.

+ Học trực tuyến qua mạng làm giảm khả năng truyền đạt với lòng say mê nhiệt huyết của giáo viên đến học viên. Khi thầy cô không trực tiếp ở bên để khích lệ và tương tác thì khó có thể cảm nhận cảm xúc phản hồi của học sinh qua ánh mắt, thái độ tức thời để điều chỉnh nội dung cũng như cách dạy như khi học trực tiếp.

+ Học viên không có nhiều cơ hội học hỏi trao đổi thông tin với bạn bè. Việc học trực tuyến đòi hỏi học sinh phải thực sự tự giác và chủ động, có sự chuẩn bị trước về mặt

tâm thế và kiến thức trước khi nghe thầy cô giảng dạy; không thể phản hồi và được giải đáp tức thời như học tập trên lớp và khó tổ chức thảo luận nhóm trực tiếp.

+ Muốn học viên học tập tốt thì tổ chức thiết kế web dạy học online phải có đội ngũ giáo viên hướng dẫn rõ ràng.

+ Học trực tuyến online không phù hợp với các thành phần học viên lớn tuổi không thành thạo máy vi tính.

+ Giáo viên khó kiểm soát được giờ ra, giờ vào lớp của học viên, khó kiểm soát được sĩ số lớp học trong khi giảng dạy

+ Giáo viên khó theo dõi được quá trình học của học viên trong giờ học

+ Các học viên không thể tạo các nhóm để thảo luận chung khi được giáo viên giao bài tập nhóm.

+ Trong mỗi khóa học, giảng viên mất rất nhiều thời gian (ít nhất là 3 tuần đầu) để tổ chức, ổn định các hoạt động trực tuyến cho người học. Nguyên nhân là nhiều người học không tham gia lớp học ngay từ đầu; quy mô lớp từ 100 đến 150 người học thì giảng viên phải chia nhóm để tổ chức các hoạt động có hiệu quả; không ít người học lúng túng trong việc đăng nhập vào vào hệ thống phần mềm Zoom và ghi danh vào khóa học của giảng viên; thậm chí có người học không chú ý thực hiện các hướng dẫn của giảng viên đã được triển khai trên lớp trực tiếp trong buổi đầu tiên.

2.3. Nguyên nhân

Một là: Về phía giảng viên: Để soạn bài giảng có chất lượng đòi hỏi tốn nhiều công sức của giảng viên. Hiện nay chế độ hỗ trợ chưa phù hợp với công sức bỏ ra để soạn bài giảng trực tuyến, vì vậy chưa khuyến khích được giảng viên. Nhiều giảng viên giỏi về chuyên môn và khả năng sư phạm, tuy nhiên việc sử dụng phần công nghệ còn hạn chế, nhiều lúng túng nên chưa phát huy được hết hiệu quả của việc giảng dạy và thu hút người học.

Hai là: Về phía người học: Học tập theo phương pháp trực tuyến đòi hỏi người học phải có tinh thần tự học, do ảnh hưởng của cách học thụ động truyền thống, tâm lý học phải có thầy, nội dung quá tải tại trường... dẫn đến việc tham gia học E-Learning chưa trở thành động lực học tập. Nhiều sinh viên nghèo, chưa thể trang bị máy vi tính kết

nổi Internet, nhiều thông tin trên mạng Internet dẫn đến gia đình lo lắng khi con em mình vào mạng cũng là lí do hạn chế việc học một cách hiệu quả.

Ba là: Về phía nhà trường: Đối với cơ sở vật chất, trang thiết bị. Để giảng dạy trực tuyến có hiệu quả đòi hỏi phải có hạ tầng công nghệ thông tin đủ mạnh, có đường truyền cáp quang, xây dựng Website trường học và Website các phòng học trực tuyến hoàn chỉnh chi phí cao, nếu không tận dụng hết khả năng của Web sẽ gây lãng phí. Trong khi hiện tại đường truyền cáp cũng như hệ thống wifi chưa phủ sóng trong các phòng học. Vì thế, hầu hết sinh viên cần vào mạng đều phải dùng 3G và tốn phí khá cao. Hệ thống âm thanh cũng là một trong những nguyên nhân làm ảnh hưởng đến chất lượng giảng dạy của giảng viên. Hiện nay, khoảng cách giữa các phòng quá gần, hệ thống cách âm còn hạn chế, vì thế, giảng viên đều bị nhiễu âm thanh trong quá trình giảng dạy

2.4. Kinh nghiệm hay từ dạy trực tuyến từ trường khác, địa phương khác, nước khác.

Việc giảng dạy trực tuyến hiện nay ở một số trường khá hiệu quả, phát huy được tính chủ động và nhiệt tình của người học, kinh nghiệm khi giảng dạy trực tuyến ở các trường này là:

- Bộ môn quản lý thống nhất kế hoạch giảng dạy, nội dung, cấu trúc khóa học, kế hoạch kiểm tra quá trình đối với từng môn học. Tất cả giảng viên đều xây dựng khóa học và triển khai theo quy định thống nhất của bộ môn. Sự thống nhất này là cơ sở để bộ môn kiểm tra, giám sát nội dung và hoạt động của giảng viên trên hệ thống phần mềm học trực tuyến có đảm bảo thực hiện đúng quy định của nhà trường và đúng quy định về chương trình, mục tiêu của Bộ Giáo dục và Đào tạo không.

- Để thực hiện phương thức hòa hợp tích cực, giảng viên trong đơn vị còn trao đổi, chia sẻ với nhau về các kỹ thuật:

- Thiết kế, xây dựng các video clip theo điều kiện và năng lực hiện có;
- Thiết kế và xây dựng các bài tập, bài kiểm tra trên hệ thống cơ sở dữ liệu.
- Phân nhóm và gộp các nhóm người học trong khóa học trên hệ thống cơ sở dữ liệu.

3. Đề xuất giải pháp góp nhằm phần nâng cao hiệu quả của việc giảng dạy trực tuyến tại Khoa

- ***Về phía Giảng viên***

- Khi dạy học trực tiếp trên lớp thì sự tương tác giữa giáo viên và học sinh được phát huy hiệu quả hơn; còn hoạt động dạy học thông qua phần mềm ứng dụng trên Internet, giáo viên chủ yếu thực hiện bài giảng một chiều, học sinh tiếp nhận qua mạng, qua các phương tiện, sự tương tác chủ yếu thông qua hệ thống câu hỏi, bài tập sau đó chứ không trực tiếp. Vì vậy, giáo viên cần đổi mới phương pháp dạy học, tìm kiếm thêm các phần mềm thú vị trong giờ dạy đó như các phần mềm điểm danh, kiểm tra đánh giá, học liệu hay, động viên, cho điểm học sinh... Các nội dung và công cụ kiểm tra, đánh giá đều được triển khai trên các hệ thống, giải pháp công nghệ cho sẵn. Do đó, giáo viên cần nắm vững thành thục các thao tác thiết kế và triển khai hoạt động này.

- Khi thiết kế các câu hỏi kiểm tra, đánh giá trong dạy học trực tuyến, giáo viên có thể căn cứ vào mục tiêu của môn học, các mức độ thực hiện nhiệm vụ học tập, các tiêu chí đánh giá và khả năng trình bày kết quả thực hiện của học sinh. Trên cơ sở đó, giáo viên lựa chọn các công cụ đánh giá phù hợp (Quiz; test; bài kiểm tra nộp trên hệ thống; các nhận xét, bình luận, đánh giá trên diễn đàn...).

- Một trong những điểm rất quan trọng tạo nên tính hiệu quả và sự thành công trong kiểm tra, đánh giá online là cần phải cung cấp thông tin phản hồi nhanh chóng cho người học. Giáo viên có thể sử dụng một số giải pháp, nền tảng đánh giá trực tuyến để tích hợp vào trong quá trình dạy học, đan xen giữa các hoạt động học tập của học sinh hơn là chỉ chú ý giao bài tập về nhà trên hệ thống này. Mặt khác, khuyến khích giáo viên thiết kế các nhiệm vụ kiểm tra, đánh giá theo tiếp cận thực hiện tạo ra sản phẩm. Trong quá trình này, giáo viên có thể hỗ trợ, kiểm tra, giám sát việc thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh. Kết hợp với đánh giá sản phẩm cuối cùng của học sinh, giáo viên có thể đưa ra những nhận định về năng lực học sinh một cách khách quan, công bằng, chính xác.

- Một hướng tiếp cận trong kiểm tra, đánh giá khá thú vị hiện nay là: chuyển từ giáo viên đánh giá sang học sinh tự đánh giá, cùng đánh giá, đánh giá lẫn nhau trong

quá trình thực hiện nhiệm vụ học tập. Công nghệ giáo dục hiện nay có thể hỗ trợ kiểm tra, đánh giá năng lực theo các tiêu chí thực hiện, đưa ra được những phân tích, dự báo, hướng phát triển năng lực cho học sinh trong quá trình học tập.

- Về phía tổ chuyên môn, cần có sự trao đổi và thống nhất khi xây dựng các bài giảng phục vụ cho dạy học online: lựa chọn nội dung cốt lõi nhất trong chương trình; tái cấu trúc lại nội dung môn học; thiết kế, lồng ghép nội dung trong các tình huống, vấn đề... để hỗ trợ học sinh thảo luận, thực hành; giảm các nội dung mang tính bổ trợ; số hóa tối đa nội dung trong SGK bằng các công cụ công nghệ khác nhau; lập kế hoạch phân công cụ thể cho giáo viên, bám sát tiến trình học tập của từng lớp; phân công giáo viên khai thác các nguồn học liệu mở, xây dựng bổ sung học liệu số cho môn học; phân công giáo viên hỗ trợ lẫn nhau khi giảng bài online; tiếp tục tập huấn sử dụng các công cụ hỗ trợ dạy học online theo nguyên tắc dạy học kết hợp, lớp học đảo ngược và dạy học cá nhân hóa; cung cấp nội dung, tài liệu học tập cho học sinh trước khi đến lớp học online...

- **Về phía Sinh viên**

- Từ kinh nghiệm học tập của bản thân, em thấy phương pháp học trực tuyến đòi hỏi người học phải có ý thức tự giác rất cao thì mới đem lại kết quả. Trước hết, mỗi học sinh phải xác định mục tiêu mình đạt được trong từng bài học và cả khóa học. Các bạn cần chủ động trang bị cho mình vốn kiến thức căn bản để sử dụng máy tính và internet thuần thục.

- Dù học online hay trực tiếp, mỗi học sinh phải rèn luyện cho bản thân tinh thần tự học để khi không có sự giám sát của thầy cô và bố mẹ, việc tiếp thu kiến thức và chủ động tìm kiếm tài liệu... vẫn diễn ra bình thường. Cũng giống như cách học truyền thống, khi có bất cứ một kiến thức nào chưa hiểu, các bạn cần mạnh dạn hỏi lại ngay để được giáo viên giảng giải cặn kẽ. Đây cũng là cách hiệu quả để tăng tính tương tác giữa giáo viên và học sinh trên môi trường online. Cuối cùng, sau khi nghe bài giảng, cách học hiệu quả nhất vẫn là làm đầy đủ bài tập giáo viên giao.

- **Về phía Nhà trường**

- Về nhận thức, cần xem học trực tuyến là một cấu phần chính thức trong quá trình thực hiện nhiệm vụ dạy học, không chỉ là "cứu cánh" hay hỗ trợ mặc dù ở cấp phổ

thông học sinh cần rèn luyện các kỹ năng mềm như vận động thể chất, giao tiếp trực tiếp - không thực hiện trực tuyến được; kết hợp học trực tuyến với trực tiếp để phát huy lợi thế của học trực tuyến mọi lúc, mọi nơi, rút gọn về không gian khoảng cách, tiết kiệm thời gian học tập. Đặc biệt phát huy lợi thế đối với học sinh lớn có tự giác và kỷ luật cao, khao khát tích lũy kiến thức.

- *Về cơ chế chính sách*, hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật, văn bản chỉ đạo điều hành đồng bộ quy định về điều kiện tổ chức, chương trình học trực tuyến, học liệu số, phương pháp, thời lượng mỗi tiết học trực tuyến (phù hợp lứa tuổi, giữ được sự tập trung, bảo vệ thị lực của học sinh), kiểm tra đánh giá, công nhận kết quả học trực tuyến đảm bảo thống nhất, công bằng, hiệu quả và an toàn mạng; hướng dẫn mô hình dạy học trực tuyến và quy tắc ứng xử, nội quy lớp học trực tuyến; quy định về mức học phí, thù lao giáo viên đối với dạy học trực tuyến.

- Về học liệu số, xây dựng kho học liệu số dùng chung ở các cấp, huy động giáo viên tham gia xây dựng học liệu, bài giảng và tuyển chọn từ các trường, phòng giáo dục, sở giáo dục lên Bộ Giáo dục Đào tạo phục vụ toàn ngành; huy động kinh phí xã hội hóa, nguồn kinh phí đầu tư của doanh nghiệp để xây dựng, tuyển chọn học liệu đưa vào các kho dùng chung tránh trùng lặp, lãng phí.

- *Về trang bị kiến thức kỹ năng dạy học trực tuyến*, Bộ Giáo dục Đào tạo hướng dẫn, phân trách nhiệm đến các cấp địa phương, nhà trường xây dựng tài liệu và tổ chức bồi dưỡng kiến thức kỹ năng xây dựng kế hoạch dạy học trực tuyến, soạn giảng trực tuyến, đánh giá kết quả, quản lý lớp học trực tuyến; kỹ năng sử dụng phần cứng, phần mềm và an toàn thông tin mạng cơ bản đáp ứng yêu cầu dạy học trực tuyến cho giáo viên và học sinh. Ngoài ra, phân cấp cho nhà trường, giáo viên phối hợp chặt chẽ với gia đình trong việc tham gia hỗ trợ quản lý giám sát học sinh học trực tuyến ở nhà.

- *Về hạ tầng cơ sở vật chất*, thiết bị đầu cuối, đường truyền Internet, huy động nguồn lực từ phía các gia đình và sự hỗ trợ từ phía các tổ chức, doanh nghiệp đối với các trường hợp khó khăn; đề nghị ngành TTTT mở rộng các vùng phủ sóng, tăng băng thông đường truyền đáp ứng nhu cầu học tập trực tuyến; khuyến cáo các giải pháp

học trực tuyến về chức năng và an toàn thông tin mạng để các nhà trường, giáo viên lựa chọn sử dụng phù hợp với từng điều kiện cụ thể.

4. Đề xuất, kiến nghị

- Đối với Bộ Giáo dục và Đào tạo

Bộ Giáo dục và Đào tạo cần xây dựng và ban hành các quy định cụ thể, chi tiết nhằm xác định rõ vai trò, vị trí, hình thức đào tạo e-learning. Đặc biệt là về kiểm định và đảm bảo chất lượng đối với hình thức đào tạo trực tuyến phù hợp, làm cơ sở để các trường tự đánh giá hoạt động đào tạo, quản lý đào tạo và đảm bảo chất lượng; các Bộ, ngành quan tâm xây dựng hạ tầng cơ sở công nghệ thông tin - viễn thông quốc gia đáp ứng yêu cầu học tập trực tuyến.

- Đối với Nhà Trường

Trường cần dành thời gian hướng dẫn, giới thiệu, giải đáp các vấn đề thắc mắc của người học để người học làm quen với các hệ thống trước khi bắt đầu tuần học đầu tiên. Trường cũng nên lựa chọn giảng dạy trực tuyến các môn học cơ bản với số lượng người học không quá đông trước khi áp dụng cho những môn học chuyên sâu hoặc lớp học có số lượng lớn.

Cần có thời gian để lựa chọn hệ thống phần mềm phù hợp với nhu cầu và đặc thù của trường. Việc dự trù thêm các phần mềm thay thế khác cũng được các trường trên địa bàn đưa vào thảo luận và kiến nghị. Tránh trường hợp xảy ra các sự cố lỗi kỹ thuật trên diện rộng hoặc trong thời gian dài, thì vẫn có phương án để người học không bị gián đoạn việc học của mình.

KẾT LUẬN

Việc dạy học theo hình thức trực tuyến đã và đang ngày càng được phổ biến một cách rộng rãi tại các cơ sở giáo dục đào tạo của nước ta. Nhằm đáp ứng được yêu cầu của cuộc cách mạng công nghệ 4.0 đồng thời giải quyết được tình trạng các em không thể đến trường học do dịch bệnh Covid. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện, hình thức này vẫn còn đem lại nhiều mặt hạn chế, khuyết điểm. Ảnh hưởng đến tâm lý, chất lượng học tập của học sinh và hiệu quả giảng dạy của các giáo viên. Do đó, để phát huy hơn nữa hiệu

quả của việc dạy và học trực tuyến, cần phải có sự thống nhất, đồng thuận cao và sự phối hợp giữa nhà trường, giáo viên với phụ huynh. Vì bên cạnh giáo dục truyền thống, mô hình giáo dục trực tuyến chắc chắn là xu thế tất yếu nhằm đáp ứng được yêu cầu của thời đại công nghệ số.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Các văn bản của Bộ Giáo dục và Đào tạo (văn bản số 1247/BGiáo dục Đào tạo-GDCTHSSV, số 4612/ BGiáo dục Đào tạo-GDTrH; số 1061/BGiáo dục Đào tạo-GDTrH, số 1007/BGiáo dục Đào tạo-GDTrH; số 793/BGiáo dục Đào tạo-GDTrH, số 5807/BGiáo dục Đào tạo-CNTT).
2. Vũ Hữu Đức (2019-2020). *Nghiên cứu về phương thức học tập, đào tạo dựa trên công nghệ thông tin (E-learning) trong giáo dục đại học và đào tạo trực tuyến mở dành cho đại chúng MOOCs (Massive Online Open Courses): Kinh nghiệm thế giới và ứng dụng tại Việt Nam*. Đề tài NCKH cấp Quốc gia, mã KHGD/16-20.ĐT.043.
3. Nguyễn Thị Thu Hà (2019). Phát triển giáo dục đào tạo trực tuyến ở Việt Nam trong thời kỳ hội nhập. <<http://tapchitaichinh.vn/nguyen-cuu-trao-doi/phan-trien-giao-duc-dao-cao-truc-tuyen-o-viet-nam-trong-thoi-ky-hoi-nhap-301446.html>>
4. T. Hoài (2019). Đào tạo trực tuyến: Xu hướng phát triển trong giáo dục đại học. <https://www.tin247.com/dao_ao_truc_tuyen_xu_huong_phat_trien_trong_giao_duc_dai_hoc-1-26777708.html>
5. <https://moet.gov.vn/tintuc/Pages/phong-chong-nCoV.aspx?ItemID=6609>
6. <https://thanhnien.vn/giao-duc/co-thua-nhan-viec-day-hoc-truc-tuyen-co-hoi-tao-ra-hanh-lang-phap-ly-1195042.html>
7. <https://vietnamnet.vn/vn/giao-duc/nguoi-thay/go-kho-day-hoc-truc-tuyen-qua-truyen-hinh-dot-dich-covid-19-628824.html>
8. Các tài liệu khác tham khảo khác trên Internet

**GIẢI PHÁP TRONG ĐÀO TẠO GIẢNG DẠY TRỰC TUYẾN
(E- LEARNING) MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ
TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP. HỒ CHÍ MINH**

Th.S Lê Thị Mai Hương
Tổ bộ môn Giáo dục chính trị
Khoa Lý luận Chính trị

Đào tạo trực tuyến ngày càng trở nên quan trọng và đang dần làm thay đổi mô hình học tập, cách thức tiếp cận tri thức của nhiều đối tượng tiềm năng như học sinh, sinh viên, viên chức nhà nước... trong giai đoạn hiện nay. Đào tạo trực tuyến đang làm cho việc học tập trở nên thú vị hơn, hấp dẫn hơn và thuyết phục hơn. Do đó, áp dụng phương pháp này trong quá trình giảng dạy tại trường cao đẳng Lý Tự Trọng có nhiều cơ hội và thách thức. Trong phạm vi bài viết tác giả đề xuất một số giải pháp cơ bản trong thực hiện trong quá trình giảng dạy.

1. Đặt vấn đề

Đào tạo trực tuyến là xướng đào tạo được áp dụng rộng rãi ngày càng phổ biến trong quá trình giảng dạy hiện nay ở các trường cao đẳng và đại học tại Việt Nam. Trong sự phát triển của đất nước, các trường đào tạo nghề giữ vị trí rất quan trọng, giáo dục đào tạo cùng với khoa học - công nghệ được xem là “quốc sách hàng đầu. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh chủ trương đặt ra vấn đề phải đổi mới căn bản, toàn diện trong giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu doanh nghiệp trong bối cảnh hiện nay. Giảng dạy trực tuyến (E-Learning) là một trong những mô hình điển hình đang được áp dụng một cách nhanh chóng và phù hợp với quá trình đào tạo tại trường. Việc học không chỉ bó hẹp cho học sinh, sinh viên ở các phòng học tại trường mà dành cho tất cả học sinh, sinh viên ở các không gian địa lý khác nhau. Với chương trình đào tạo năng động năng động và phù hợp với chủ trương đào tạo chung của Tổng cục Giáo dục Nghề nghiệp hy vọng trong tương lai không xa, đào tạo trực tuyến sẽ trở nên quen thuộc với tất cả sinh viên, giảng viên trong trường và trong Khoa lý luận chính trị, giúp người dạy và người

học có nhiều cơ hội hơn trong học tập cũng như nâng cao trình độ về công nghệ thông tin của mình.

2. Nội dung

2.1 Khái quát và vai trò của đào tạo trực tuyến (E-learning)

Khái niệm E-learning

Học trực tuyến (hay còn gọi là E-Learning) là viết tắt của Electronic Learning, dùng để mô tả việc học tập, đào tạo dựa trên công nghệ thông tin và truyền thông, là phương thức học ảo thông qua một máy vi tính, điện thoại thông minh kết nối mạng với một máy chủ cung cấp bài giảng điện tử và phần mềm cần thiết để có thể hỏi/yêu cầu/ra đề cho học sinh học trực tuyến từ xa. Giáo viên có thể truyền tải hình ảnh và âm thanh qua đường truyền băng thông rộng hoặc kết nối không dây (WiFi, WiMAX), mạng nội bộ (LAN). Mở rộng ra, các cá nhân hay các tổ chức đều có thể tự lập ra một trường học trực tuyến (e-school) mà nơi đó vẫn nhận đào tạo học viên, đóng học phí và có các bài kiểm tra như các trường học khác

Hiện nay, đào tạo trực tuyến của các trường cao đẳng, đại học ở Việt Nam có thể chia thành ba nhóm. Nhóm thứ nhất là các trường đã có kinh nghiệm triển khai đào tạo từ xa trực tuyến đã xây dựng và phát triển được hệ thống quản lý học tập (LMS), hệ thống quản lý nội dung học tập (LCMS), có phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập một cách chính xác, khách quan bằng công nghệ thông tin. Nhóm thứ hai các trường chưa có hệ thống LMS, nhưng bắt đầu triển khai sử dụng phần mềm hỗ trợ dạy, học trực tuyến theo thời gian thực. Nhóm thứ ba là các trường chưa triển khai, chưa sẵn sàng cho việc tổ chức đào tạo từ xa trực tuyến đối với sinh viên chính quy, mới chỉ ở diện cung cấp tài liệu sinh viên tự học.

Vai trò của đào tạo trực tuyến đối với người học:

Làm biến đổi cách học cũng như vai trò của người học, người học đóng vai trò trung tâm và chủ động của quá trình chiếm lĩnh tri thức của mình. Đào tạo trực tuyến phù hợp với nhiều đối tượng học tập, mỗi người học có phong cách học tập, cách tiếp cận nguồn tri thức khác nhau, người học có thể học theo thời gian biểu cá nhân, với tốc độ

tùy theo khả năng và có thể chọn các nội dung học phù hợp, do đó nó sẽ mở rộng đối tượng đào tạo rất nhiều.

Tạo ra sự hấp dẫn với nhiều đối tượng người học. Với người học phổ thông sẽ được lôi cuốn bởi các bài giảng đa phương tiện với âm thanh, hình ảnh sống động, kỹ xảo hoạt hình, các trò chơi mang tính giáo dục cao, các bài học mô phỏng: phòng thí nghiệm ảo, thư viện ảo,... có độ tương tác cao giữa người học và chương trình, đàm thoại trực tiếp qua mạng. Điều này đem đến cho học viên sự thú vị, say mê trong quá trình tiếp thu kiến thức cũng như hiệu quả trong học tập. Với người trưởng thành, họ luôn thấy thuận tiện, hấp dẫn bởi thời gian linh hoạt và phù hợp với hoàn cảnh công việc, chi phí đầu tư cho việc học tập, nghiên cứu thấp và đặc biệt là họ được lựa chọn những kiến thức cần thiết để phục vụ cho công việc hiện tại một cách thuận lợi và nhanh chóng.

Cho phép người học làm chủ hoàn toàn quá trình học của bản thân, từ thời gian, lượng kiến thức cần học cũng như thứ tự học các bài, đặc biệt là cho phép tra cứu trực tuyến những kiến thức có liên quan đến bài học một cách tức thời, duyệt lại những phần đã học một cách nhanh chóng, tự do trao đổi với bạn bè hoặc giáo viên ngay trong quá trình học.

Vai trò của giáo dục trực tuyến đối với các nhà giáo dục:

Thúc đẩy một nền giáo dục mở, giúp mọi người tiếp cận rất nhiều thông tin, thông tin nhiều chiều, rất nhanh, rút ngắn mọi khoảng cách, thu hẹp mọi không gian, tiết kiệm về thời gian. Do thông tin nhiều chiều nên hoạt động giáo dục tất yếu phải dân chủ hơn, hạn chế áp đặt một chiều, tự do tư tưởng tốt hơn đối với người học, nhờ vậy, tư duy độc lập phát triển, dẫn đến năng lực phát triển.

Giúp cho việc đổi mới nền giáo dục toàn diện, chuyển nền giáo dục từ chủ yếu là truyền thụ kiến thức sang phát triển năng lực người học, giảm thuyết giảng, tăng tự học, thực hiện “giảng ít, học nhiều”, bằng cách giúp người học phương pháp tiếp cận và cách tự học, cách giải quyết vấn đề. Việc truyền thụ, cung cấp kiến thức sẽ do công nghệ thông tin đảm nhận, giải phóng người thầy khỏi sự thiếu hụt thời gian, để người thầy có thể tập trung giúp người học phương pháp tiếp cận và giải quyết vấn đề, tổ chức các hoạt động học tập gắn với thực tiễn nhằm phát triển năng lực của người học.

Giúp nâng cao chất lượng và hiệu quả công việc giảng dạy. Chất lượng giáo dục phụ thuộc rất nhiều vào năng lực của người thầy, một người thầy giỏi có thể thay thế nhiều người thầy không giỏi, tiếp cận cùng lúc với nhiều người học ở nhiều nơi, bất kể khoảng cách xa, gần. Giúp xóa bỏ ranh giới địa lý, trình độ, văn hóa vùng miền, tuổi tác, thâm chí cả ngôn ngữ,... góp phần tạo ra xã hội học tập và học tập suốt đời.

2.2. Giảng dạy trực tuyến môn Giáo dục chính trị tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng

Việc đào tạo trực tuyến môn giáo dục chính trị tại khoa Lý luận chính trị của trường Cao đẳng Lý Tự Trọng tạo cho người dạy và người học những cơ hội và thách thức:

Cơ hội

Thứ nhất, được tiếp cận với các phần mềm đào tạo trực tuyến của trường, giảng viên tham gia giảng dạy tại trường trước khi bắt đầu lên lớp sẽ được nhà trường tham gia các lớp bồi dưỡng, tập huấn các chương trình công nghệ thông tin, các phần mềm

Thứ hai, giảng viên giảng dạy năng động hơn trong quá trình làm việc, được tiếp cận với một môi trường làm việc mới, không gian và cảm xúc giảng dạy mới

Thứ ba, người học không cần phải di chuyển một quãng đường dài để đến trường học như cách học truyền thống, mà giờ đây ở bất kỳ không gian nào người học và người dạy vẫn có thể gặp nhau trao đổi nội dung học tập thông qua internet.

Thứ tư, trước khi bắt đầu giờ dạy môn giáo dục chính trị giảng viên và người học được tham gia buổi dạy thử để kiểm tra các vấn đề như âm thanh, hình ảnh nhằm buổi học hiệu quả.

Thách thức

Giảng dạy trực tuyến môn giáo dục chính trị tại trường cao đẳng Lý Tự Trọng là một phương pháp giảng dạy mới, nên có những thách thức nhất định:

Thứ nhất, hiện nay trong quá trình giảng dạy môn giáo dục chính trị, tôi nhận thấy rằng, ý thức học tập của sinh viên chúng ta còn thấp, chưa có sự chủ động trong quá trình học tập trao đổi với người dạy. Do đó, quá trình đào tạo trực tuyến môn giáo dục chính trị là một thách thức vô cùng lớn đối với giảng viên giảng dạy.

Thứ hai, sự hiểu biết về công nghệ thông tin của sinh viên có sự hạn chế nhất định, quá trình thao tác chậm, điều này sẽ ảnh hưởng đến tiến độ, thời gian giảng dạy của giáo viên; ảnh hưởng đến nội dung cần truyền tải đến người học.

Thứ ba, sự thay đổi về phương pháp đào tạo sẽ là một rào cản lớn đối với giáo viên giảng dạy lâu năm, giảng viên thiếu sự tự tin trong quá trình thao tác giảng dạy, có thể dẫn đến những vấn đề như giảng viên không biết chia sẻ nội dung bài giảng đến sinh viên như thế nào, giọng của người dạy truyền qua hệ thống âm thanh có hấp dẫn người học hay không? Mức độ to nhỏ cũng ảnh hưởng phần nào đến chất lượng và mức hấp dẫn của nội dung bài giảng.

Thứ tư, trong sự thay đổi đến mức chóng mặt của công nghệ dẫn đến người dạy phải có nhiều kỹ năng để thu hút người học trực tuyến của mình tham gia bài học của mình mà không gây ra hiện tượng rời bỏ lớp học trực tuyến.

Thứ năm, người dạy khó kiểm tra được người học của mình có đang tham gia lớp học của mình một cách thật sự hay không hay đang tham gia một cách hình thức, có nghĩa là người học đã tham gia chương trình học được giảng viên kiểm diện đầu giờ tuy nhiên sau khi người giảng bắt đầu giảng bài người học chỉ còn tài khoản đang học mà người học đã thực hiện một công việc khác,

Thứ sáu, đây là chương trình mới được áp dụng tại trường cao đẳng Lý Tự Trọng điều này dẫn đến sự ngỡ ngàng của giảng viên chưa quen với không gian lớp học. Điều này ảnh hưởng đến sự mạch lạc của nội dung bài giảng của sinh viên

Thứ bảy, một trong các thách thức với các hệ thống học tập E-Learning đó là vấn đề tương tác giữa giảng viên với học viên, đánh giá, phân tích tâm lý và định hướng học viên phù hợp với năng lực của từng cá nhân, cung cấp các hoạt động nhằm rèn luyện và hình thành kỹ năng cho học viên đặc biệt là các kỹ năng thao tác và vận động.

Thứ tám, giảng viên phải xây dựng kịch bản trước khi đến lớp, đây là một thách thức của giáo viên tham gia giảng dạy, giảng viên đã quen với giáo án lý thuyết, tập soạn bài giảng, trong giai đoạn giảng dạy trực tuyến họ phải chuẩn bị cho mình một kịch bản thật hay để làm sao có thể thu hút người học.

Thứ chín, giảng dạy môn giáo dục chính trị trực tuyến khó đạt được mục tiêu giáo dục về thái độ và nhận thức của sinh viên. Vì môn giáo dục chính trị cung cấp thể giới quan và phương pháp luận cho người học.

Thứ mười, Giảng dạy môn giáo dục chính trị trực tuyến, quá trình kiểm tra môn học gặp nhiều khó khăn. Hiện nay, giảng viên sử dụng hình thức kiểm tra bằng công cụ nào là một vấn đề nan giải vì nếu là kiểm tra trực tuyến, giảng viên sẽ thu bài bằng cách nào; kiểm tra bằng các phần mềm thì cần có thời gian để người dạy có thể cập nhật kiến thức về phần mềm; người dạy sẽ khó khăn trong việc kiểm tra sự độc lập của người học trong suốt thời gian làm bài.

2.3 Một số giải pháp để việc dạy và học trực tuyến tại trường cao đẳng Lý Tự Trọng đạt hiệu quả:

Thứ nhất, kịch bản cần được xây dựng một cách khoa học, tránh sự thờ ơ của giảng viên của khoa khi tiếp xúc với môi trường giảng dạy mới

Thứ hai, sĩ số lớp học trực tuyến không nên xếp quá đông không nên vượt quá 70 sinh viên, một lớp học online mặc dù là không chiếm không gian. Tuy nhiên một lớp học quá đông sẽ dẫn đến sự tương tác của giảng viên đến từng sinh viên hạn chế, khó nắm bắt được tâm tư nguyện vọng của sinh viên. Một lớp học quá đông sẽ ảnh hưởng đến hiệu quả học tập của sinh viên.

Thứ ba, khoa lý luận chính trị nên thực hiện thí điểm một đến hai lớp trong học kỳ 2 năm học 2019- 2020. Từ đây, người dạy và người học sẽ có những điều chỉnh về phương pháp giảng dạy, nội dung giảng dạy phù hợp trong quá trình giảng dạy. Đồng thời, ở vai trò lãnh đạo, sẽ nắm bắt phương pháp dạy trực tuyến có đạt được mục tiêu của nội dung môn học.

Thứ ba, giảng viên tham gia cần cung cấp thêm kho học liệu cho sinh viên trên hệ thống giảng dạy trực tuyến của nhà Trường hoặc giảng viên có thể tạo một trang trên các mạng xã hội. Điều này giúp sinh viên có thể tham khảo tài liệu trước khi tham gia lớp học. Các bước thực hiện cụ thể:

Bước 1: Giảng viên gửi câu hỏi lên nhóm lớp (yêu cầu sinh viên làm thảo luận nhóm)

Bước 2: Giảng viên bình luận, nhận xét trực tiếp vào phần bình luận của bài làm của sinh viên

Bước 3: Giảng viên hướng dẫn sinh viên cách tìm tài liệu, giới thiệu một số trang báo điện tử chính thống.

Bước 4: Giảng viên khuyến khích sinh viên các nhóm đặt vấn đề với các nhóm còn lại.

Bước 5: Cuối cùng, giảng viên đánh giá, nhận xét nội dung thảo luận của các nhóm

Thứ tư, trước khi bắt đầu thời gian của lớp học người dạy và người học cần được thông báo đến sớm để chuẩn bị về tâm lý giảng dạy, máy vi tính, hệ thống kỹ thuật, hệ thống internet từ hai phía người học và người dạy. Điều này tạo được sự tương tác của người học và người dạy, tạo nên không khí lớp học cởi mở hơn.

Thứ năm, thời gian học trực tiếp (offline) của môn học hiện nay nên được sắp xếp xen kẽ giữa các buổi học trực tuyến, giúp sinh viên nắm bắt nội dung giữa các bài dễ dàng hơn.

Thứ sáu, cần có sự thống nhất trong kiểm tra đánh giá môn học giáo dục chính trị. Sử dụng hình thức kiểm tra, đánh giá nào để đạt được mục tiêu môn học.

Thứ bảy, trong quá trình giảng dạy giảng viên vừa thực hiện vai trò giảng dạy nội dung đồng thời đóng vai trò là một nhà tâm lý để động viên, khuyến khích một số em sinh viên chưa thích ứng được học trực tuyến, người dạy tư vấn cho sinh viên hiểu đào tạo trực tuyến không còn là giải pháp tạm thời trong mùa dịch bệnh mà là xu hướng đào tạo trong tương lai.

3. Kiến nghị

Công tác giảng dạy nói chung và đào tạo trực tuyến nói chung luôn được Ban giám hiệu, lãnh đạo Nhà trường quan tâm tạo điều kiện và luôn đặt ưu tiên hàng đầu, đặc biệt là trong đổi mới phương pháp dạy học, cũng như nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng viên. Qua thời gian tham gia công tác giảng dạy trực tuyến tại trường tôi có số đề xuất sau:

Một là, việc sắp xếp sĩ số lớp học không nên vượt quá 100 sinh viên, điều này sẽ tạo nên những hiệu quả nhất định trong việc học tập của các bạn sinh viên, phần nào phát huy được tính

tích cực, chủ động sáng tạo trong học tập của từng bạn sinh viên, đồng thời giảng viên tham gia giảng dạy dễ dàng tương tác với lớp học.

Hai là, một hiện trạng về thời khóa biểu của lớp học vẫn có sự đan xen giữa môn học trực tuyến và học trực tiếp tại trường trong cùng một buổi. Nên các bạn sinh viên gặp nhiều khó khăn trong quá trình di chuyển và tìm không gian học tập phù hợp.

Ba là, do tình trạng thời khóa biểu học tập đan xen nên sinh viên không có được môi trường học tập có đường truyền internet ổn định để tham gia lớp học một cách xuyên suốt.

Bốn là, Nhà trường cần có không gian của các phòng đào tạo trực tuyến chưa có được sự cách âm thanh nhằm đảm bảo hiệu quả trong công tác giảng dạy và chất lượng học tập của sinh viên.

4. Kết luận

Khi mà đất nước ta ngày càng phát triển và đang hội nhập sâu, rộng vào nền kinh tế thế giới hiện nay thì nhu cầu về đào tạo trực tuyến yếu tố quan trọng xuất phát từ yêu cầu khách quan. Có thể khẳng định rằng việc đào tạo trực tuyến môn giáo dục chính trị tại nhà trường có một vị trí đặc biệt quan trọng trong việc đảm bảo xu hướng phát triển của khu vực và thế giới. Vì vậy nhà trường cần có những mô hình đào tạo trực tuyến là yêu cầu cấp bách, là nhiệm vụ có tính bắt buộc, là đòi hỏi của xu hướng phát triển trong điều kiện cách mạng công nghiệp 4.0 hiện nay./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nhóm tác giả của trường đại học Mở Tp. Hồ Chí Minh (2020) *“Nghiên cứu về phương thức học tập, đào tạo dựa trên công nghệ thông tin (E-learning) trong giáo dục Đại học và đào tạo trực tuyến mở dành cho đại chúng MOOCs (Massive Online Open Courses): Kinh nghiệm thế giới và ứng dụng tại Việt Nam”*

2. Nguyễn Thị Thu Hà, *Phát triển giáo dục đào tạo trực tuyến ở Việt Nam trong thời kỳ hội nhập*
3. Lê Ngọc Thông (2017) *Đào tạo trực tuyến trong thời đại công nghiệp 4.0 và sự đổi mới phương pháp giảng dạy theo mô hình hóa.*
4. Nguyễn Văn Hùng, *Một số vấn đề đặt ra đối với giáo dục và đào tạo trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư*, Tạp chí Dân vận số 5/2019
5. Trang web: <http://etep.moet.gov.vn/tintuc/chitiet?Id=1310>
6. Trang web: <https://www.brandsvietnam.com/11956-Giao-duc-truc-tuyen-Mo-hinh-nao-se-thanh-cong>
7. Trang web: <https://giaoduc.net.vn/giao-duc-24h/co-hoi-va-thach-thuc-doi-voi-khoi-giao-duc-dai-hoc-khi-day-truc-tuyen-post208666.gd>
8. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. HCM (2018), *Kế hoạch chiến lược phát triển trường Cao đẳng Lý Tự Trọng – Tp.Hồ Chí Minh giai đoạn 2019 – 2021, Tầm nhìn đến năm 2025.*

MỘT SỐ GIẢI PHÁP GIÚP NÂNG CAO HIỆU QUẢ DẠY HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG HIỆN NAY

Th.S Lê Thị Hồng Vân

Tổ bộ môn Giáo dục chính trị

Khoa Lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

Dạy học trực tuyến (hay còn gọi *dạy học online*) là phương thức giảng dạy thông qua các thiết bị điện tử có kết nối mạng (như máy tính để bàn, laptop, điện thoại thông minh).. Người dạy sẽ lưu trữ sẵn bài giảng, tài liệu học được số hóa trên một máy chủ để học sinh có thể truy cập học tập mọi lúc, mọi nơi.

Với hình thức giảng dạy này, mọi cá nhân hay tổ chức đều có thể tự mở một lớp học trực tuyến để dạy học cho học sinh từ xa, bất kể khoảng cách lên tới hàng nghìn cây số.

Phương pháp giáo dục trực tuyến giúp sinh viên không bị gián đoạn kiến thức, đồng thời tăng cường mối quan hệ giữa gia đình và nhà trường. Cũng vì vậy mà khi bắt đầu ứng dụng phương pháp dạy trực tuyến vào giảng dạy đã phát sinh những vấn đề làm chất lượng giáo dục chưa cao. Việc dạy và học trong thời đại mới luôn chứa đựng một khối lượng tri thức, thông tin lớn, bùng nổ và tăng nhanh. Nội dung thông tin ngày càng chuyên sâu và phức tạp khiến việc dạy học theo phương pháp truyền thống không đáp ứng được, tất yếu đòi hỏi phải có phương pháp tiếp cận thông tin mới, nên phải đổi mới cách dạy và học. Đây là một yêu cầu đồng thời cũng là một động lực để nhà trường phấn đấu thay đổi để đổi mới. Để cải thiện vấn đề trên bài thảo luận sẽ đi phân tích những thực trạng và đề xuất giải pháp.

2. Nội dung

2.1 Thực trạng việc dạy học trực tuyến tại trường hiện nay

2.1.1. Về phía Sinh viên :

*** Một số thuận lợi:**

Sinh viên linh hoạt lựa chọn địa điểm, thời gian học: Với đào tạo trực tuyến, sinh viên có thể học ở nhà, ở quán cafe, ở bất cứ đâu có kết nối Internet đều được. Trừ những buổi học ôn tập lại kiến thức đã học, yêu cầu sự có mặt của cả sinh viên và giảng viên, còn lại sinh viên được xếp thời gian học không trùng với lịch trình các môn học khác.

Tiết kiệm chi phí, thời gian: sinh viên không cần phải vào trường để học, do vậy tiết kiệm được chi phí và thời gian di chuyển.

*** Một số khó khăn khi học trực tuyến:**

+ Thời gian đầu tiếp cận phần mềm còn bỡ ngỡ, chưa sử dụng thành thạo công nghệ thông tin.

+ Sinh viên không xác định được mục tiêu học tập một cách rõ ràng.

+ Sinh viên được học tập ở nhà nên có tâm lý thoải mái tự do vì thế mà lơ là không có tính tự giác với môn học, buổi học.

+ Sinh viên không chủ động, tích cực trong các buổi học, không tương tác với giáo viên qua việc mở micro hay chat trong nhóm.

+ Sinh viên có rào cản về tâm lý khi ngồi trước màn hình mà không biết Thầy, Cô có hướng đến mình không.

Đường truyền Internet chưa ổn định ở các khu vực khác nhau.

2.1.2 Về phía Giảng viên

*** Những ưu điểm :**

Hiện nay, đội ngũ giảng viên của Nhà trường nói chung và Khoa Lý luận Chính trị nói riêng có nhiều năm kinh nghiệm trong giảng dạy với trình độ chuyên môn vững vàng. Riêng khoa Lý luận chính trị đã giảng dạy trực tuyến được 2 học kì, ít nhiều cũng có một vài kinh nghiệm trong giảng dạy. Hầu hết giảng viên luôn luôn có tinh thần phấn đấu, cầu tiến, hăng say nghiên cứu, học hỏi không quản ngại khó khăn với mục đích nâng cao chất lượng giảng dạy, góp phần đổi mới và nâng cao uy tín, vị thế của Nhà trường.

Một số các giảng viên khoa có khả năng sử dụng khá thành thạo phần mềm cơ bản phục vụ trong công tác chuyên môn như tra cứu, nâng cao kiến thức chuyên môn, hỗ trợ soạn giảng, làm đề thi, kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của sinh viên... đây là một tiền đề thuận lợi để giáo viên dễ dàng tiếp cận với công nghệ thông tin và thiết bị hiện đại nhằm thay đổi phương pháp dạy học trong tình hình mới.

Ngày nay, sự phát triển mạnh mẽ của mạng internet cung cấp thông tin ngày càng nhiều, giáo viên rất dễ dàng tìm kiếm và tiếp cận với những kiến thức về công nghệ mới. Họ có thể chủ động, linh hoạt để tự học hỏi, nghiên cứu qua mạng internet những vấn đề mới cần tìm hiểu. Vì vậy, việc tiếp cận ứng dụng công nghệ thông tin để đổi mới trong giảng dạy dễ dàng hơn.

*** Hạn chế**

- Bên cạnh những yếu tố đạt được còn có một số hạn chế:

Giảng viên còn gặp một số khó khăn khi sử dụng phần mềm. bên cạnh đó, một số giảng viên chưa tìm ra phương pháp thích hợp để nâng cao chất lượng giảng dạy trực tuyến. Đôi khi, giảng viên còn chưa quen với việc nói trước màn hình mà không biết có ai nghe hay không.

Dù là giải pháp tối ưu, nhưng dạy học trực tuyến có những hạn chế nhất định như thầy trò ít được tương tác trực tiếp, chất lượng tiết học phụ thuộc vào cơ sở hạ tầng kỹ thuật, đường truyền mạng, kỹ năng sử dụng công nghệ của giáo viên (ngoài vấn đề nghiệp vụ sư phạm). Đặc biệt, dạy học trực tuyến cũng khó tiếp cận với tất cả đối tượng học sinh, vì hiện còn khoảng 20% học sinh còn khó khăn, không có thiết bị công nghệ để phục vụ học trực tuyến.

2.1.3 Về phía gia đình:

Nhiều gia đình còn khó khăn không thể trang bị đầy đủ thiết bị để cho các em học tập.

Chưa thật sự quan tâm, theo dõi lịch học hay nhắc nhở việc học của các em khi học ở nhà.

Chưa thật sự tạo điều kiện để các em tập trung của buổi học hôm đó.

2.1.4 Về phía nhà trường

Vấn đề cơ sở vật chất của Trường tuy về cơ bản đã được nâng cao nhưng vẫn còn hạn chế. Hiện nay, Nhà trường chưa trang bị đầy đủ cơ sở vật chất như cáp, loa, hệ thống Internet, máy chủ, màn hình tương tác thông minh... Mục tiêu mà Nhà trường mong muốn là giúp sinh viên tương tác tích cực hơn, đạt được kết quả học tập tốt hơn trong lớp học khi chuyển đổi sang dạy học trực tuyến. Tuy nhiên, việc thiếu cơ sở hạ tầng ảnh hưởng đến việc ứng dụng công nghệ thông tin của giảng viên khiến tiết học chưa cuốn hút, dẫn đến kết quả chưa đạt như mong muốn.

Vấn đề về thời gian: Thời gian để học sử dụng chương trình phần mềm, cũng như thiết bị hiện đại cũng rất hạn chế, giảng viên không có thời gian và có thể phải sử dụng cả thời gian cá nhân của mình để tham gia vào các buổi đào tạo. Hơn nữa, hiện Nhà trường đã thành lập được đội ngũ bộ phận chuyên trách, hỗ trợ cho giáo viên khi cần thiết, nhưng bộ phận này cần chuyên nghiệp hơn

2.2 Một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả dạy trực tuyến

2.2.1 Về phía Sinh viên

Tạo nhóm Zalo của lớp để truyền tải thông tin nhanh chóng đến tất cả thành viên trong lớp.

Nhận thông tin và báo lại cho lớp về lịch học trong tuần bao gồm: thời gian, môn học, giảng viên dạy.

Trực tiếp liên hệ với giảng viên trước thời gian vào học 5 phút thông qua tin nhắn Zalo (kết bạn Zalo trước với giảng viên) để xin thông tin buổi học trực tuyến (link phòng học, mã phòng học, mật khẩu...)

Gửi thông tin buổi học nhận được từ giảng viên vào group Zalo của lớp để tất cả sinh viên trong lớp cùng truy cập.

Tìm hiểu phần mềm, sử dụng thành thạo công nghệ thông tin.

Sinh viên phải xác định được mục tiêu học tập của mình một cách rõ ràng vì khi xác định được mục tiêu sinh viên sẽ tự xây dựng cho mình ý thức tự giác, khắc phục khó khăn, lên kế hoạch... để việc học trực tuyến mang lại hiệu quả cao nhất.

Sinh viên cần chủ động tương tác và trao đổi với giảng viên nhiều hơn từ đó sẽ bỏ qua được tâm lý đến việc mình có được “quan tâm” hay không.

Chuẩn bị đầy đủ trang thiết bị, phần mềm, đường truyền Internet để đảm bảo thực hiện tốt quá trình học trực tuyến.

Tham gia nhóm Zalo của lớp để cập nhật đầy đủ thông tin cần thiết.

Nhận thông tin và tham gia buổi học trực tuyến khi có thông tin về buổi học trong nhóm Zalo lớp

Thực hiện đầy đủ các hoạt động học tập theo yêu cầu của giảng viên và quy chế đào tạo (lich giảng dạy, giờ ra vào lớp, trang phục...)

2.2.2 Về phía Giảng viên

Đầu tiên phải nắm bắt thành thạo phần mềm dạy học, đường truyền mạng tốt; cần thiết bị công nghệ của giáo viên và sinh viên. Đặc biệt, việc chuẩn bị bài và kỹ năng của giáo viên đóng vai trò quan trọng để tạo nên những giờ học online hiệu quả. Ví dụ, thầy cô phải có kỹ năng quản lý giờ dạy trên không gian mạng, như điểm danh học sinh trước khi bắt đầu tiết dạy, tạo một số trò chơi để khởi động, tạo hứng thú học tập cho học sinh.

Có thể các thầy cô quá quen thuộc với các bài giảng sẽ giảng trên lớp đến mức không cần xem giáo trình vẫn nhớ mình sẽ dạy nội dung gì cho các em khi giảng dạy. Tuy nhiên, việc giảng dạy trực tuyến sẽ không có nhiều thời gian như một tiết học trên lớp. Vì vậy việc xem lại giáo án là một điều cần thiết để các thầy cô chất lọc lại những nội dung quan trọng và cần ưu tiên khi dạy học. Bên cạnh đó, thầy cô cũng sẽ nghĩ ra được phương pháp nào để giúp các em hiểu bài nhanh hơn.

Giảng viên cần trang bị nhiều hơn kiến thức về công nghệ thông tin, kỹ năng sử dụng máy tính và các phương tiện hỗ trợ của giảng viên. Sử dụng tin học có những đòi hỏi nhất định về Anh ngữ đang là một trở ngại lớn đối với phần đông giảng viên. Kỹ năng về công nghệ thông tin của một số giảng viên chưa đủ vượt ngưỡng trong sử dụng các thao tác cơ bản, dẫn đến sự né tránh. Trong khi việc thiết kế bài giảng điện tử, giáo trình điện tử lại đặt ra những yêu cầu về kỹ thuật đánh giá, trắc nghiệm, về mỹ thuật, kịch bản, xử lý âm thanh, hình ảnh... Đây cũng là một trong những nguyên nhân khiến nhiều

giảng viên ngại thay đổi, chưa mặn mà với phương pháp giảng kết hợp với thiết bị công nghệ thông tin hiện đại.

Giảng viên có trách nhiệm giám sát, hỗ trợ quá trình học tập qua Internet của Sinh viên trong giờ dạy môn học của mình.

Giảng viên hỗ trợ, cung cấp đầy đủ thông tin cần thiết cho sinh viên (lich học, thông tin liên hệ giảng viên dạy...)

2.2.3 Về phía gia đình

Tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho các em để việc học ở nhà cũng mang lại hiệu quả như ở trường.

Thường xuyên quan tâm nhắc nhở, kiểm tra lịch học và thời gian học của các em.

2.2.4 Về phía nhà trường:

Quan tâm cử đội ngũ chuyên trách sẵn sàng hỗ trợ cho giảng viên, sinh viên trong việc dạy và học trực tuyến.

Tăng cường mối liên hệ giữa giáo viên và sinh viên, giáo viên và phụ huynh học sinh trong công tác quản lý, giáo dục; giúp cho người học chủ động học và ôn tập, sẵn sàng bắt nhịp trong dạy và học.

3. Một vài kiến nghị

Từ thực tế giảng dạy online trong thời gian qua, tôi có một số kiến nghị như sau để nâng cao chất lượng dạy và học online :

- *Giảng viên khoa Lý luận chính trị*
 - + Tìm hiểu, học hỏi trao đổi kiến thức, kỹ năng chuyên môn nghề nghiệp, kiến thức về công nghệ thông tin, ngoại ngữ.
 - + Làm tốt việc sắp xếp, xây dựng kế hoạch giảng dạy, bài soạn giảng phù hợp cho từng lớp học.
- *Nhà trường*
 - + Thực hiện tốt công tác bồi dưỡng đội ngũ giảng viên - yếu tố then chốt trong giáo dục nghề nghiệp đáp ứng nhu cầu cách mạng công nghiệp 4.0. Chú trọng bồi dưỡng giảng viên về trình độ tin học, ngoại ngữ và công nghệ.

+ Trang bị, sử dụng công nghệ hiện đại để hỗ trợ việc giảng dạy như đúng vị thế sẵn có "cùng với khoa học và công nghệ, giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu". Nhà trường đầu tư hơn nữa về cơ sở vật chất phòng ốc đảm bảo chất lượng phòng học online, nhất là hệ thống cách âm, đường truyền mạng.

+ Xếp sĩ số của lớp học online lại cho hợp lý (hiện nay có lớp sĩ số khoảng hơn 100 em) để giảng viên có thể quản lý sinh viên hiệu quả, sinh viên học tập tốt hơn cũng như các em có nhiều cơ hội tương tác với giảng viên.

+ Cần nâng cấp hệ thống Wifi của nhà trường hơn nhằm đảm bảo phục vụ tốt cho quá trình học tập của sinh viên hiện nay.

4. Kết luận

Đào tạo trực tuyến là xu hướng đào tạo được áp dụng ngày càng phổ biến trong quá trình giảng dạy hiện nay ở các trường Cao đẳng và Đại học tại Việt Nam. Công tác đào tạo trực tuyến hiện nay luôn được Ban giám hiệu, Lãnh đạo Nhà trường quan tâm tạo điều kiện đặc biệt là việc trang bị cơ sở vật chất, trong đổi mới phương pháp dạy học, cũng như chú trọng nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng viên và chất lượng học tập của sinh viên tại trường. Đội ngũ cán bộ, giảng viên của trường đoàn kết, thống nhất và luôn ủng hộ kế hoạch đổi mới của Nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thị Thu Hà, *Phát triển giáo dục đào tạo trực tuyến ở Việt Nam trong thời kỳ hội nhập*
2. Lê Ngọc Thông (2017) *Đào tạo trực tuyến trong thời đại công nghiệp 4.0 và sự đổi mới phương pháp giảng dạy theo mô hình hóa.*
3. Nguyễn Văn Hùng, *Một số vấn đề đặt ra đối với giáo dục và đào tạo trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư*, Tạp chí Dân vận số 5/2019
4. Nguyễn Thế Trung (2017), “*Cách mạng công nghiệp lần thứ tư: Ưu tiên cải cách thể chế và đổi mới giáo dục*”, <http://tiasang.com.vn/-doi-moi-sang-cao/Cach-mang-cong-nghiep-lan-thu-tu-Uu-tien-cai-cach-the-che-va-doi-moi-giao-duc-10772>.
5. Trang web: <http://etep.moet.gov.vn/tintuc/chitiet?Id=1310>
6. Trang web: <https://www.brandsvietnam.com/11956-Giao-duc-truc-tuyen-Mo-hinh-nao-se-thanh-cong>

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Th.S Phạm Thị Vinh
Tổ bộ môn Giáo dục chính trị
Khoa Lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

Ngày nay đào tạo trực tuyến giữ một vai trò quan trọng trong quá trình dạy và học trong nhà trường đặc biệt là trong các trường đào tạo nghề. Dưới tác động của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư cùng với việc thực hiện giãn cách xã hội do dịch bệnh Covid 19, các môn học bắt buộc trong chương trình đào tạo nghề đang có xu hướng chuyển sang dạy học trực tuyến như môn giáo dục chính trị, pháp luật, các môn lý thuyết chuyên ngành... Vì vậy, việc nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến cho sinh viên tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 là một đòi hỏi thiết yếu.

2. Nội dung

2.1 Tại sao phải ứng dụng công nghệ thông tin và thiết bị hiện đại vào giảng dạy môn Giáo dục chính trị tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng

Cách mạng công nghiệp 4.0 đã đặt giáo dục dạy nghề trước những thách thức mới diễn ra nhanh. Các trường dạy nghề có thể chưa dự đoán hết được các yếu tố cần thiết mà thị trường lao động cần. Việc giảng viên sử dụng các phương pháp giảng dạy viết bảng sẽ gây ra rất nhiều hạn chế cho cả người dạy và giảm bớt cơ hội tiếp cận các kiến thức mới lạ của người học. Các phương pháp sử dụng máy tính, powerpoint cũng đã phần nào mang đến hiệu quả giảng dạy tốt hơn. Tuy nhiên, để theo kịp xu hướng phát triển của xã hội trong thời đại công nghệ 4.0, các cơ sở giáo dục nói chung và Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng cần thay đổi để đem lại cho người học cả tư duy những kiến thức kỹ năng mới, khả năng sáng tạo, thích ứng với thách thức và những yêu cầu mới mà các phương pháp dạy học trực tuyến mới có thể đáp ứng.

Tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh, đòi hỏi sinh viên phải biết kết hợp giữa kiến thức với khả năng thực hiện chứ không dừng lại ở hiểu. Hành động “làm” ở đây gắn với những yêu cầu cụ thể về kiến thức, kỹ năng, thái độ để đạt được kết quả. Chất lượng học tập của sinh viên không phải thể hiện ở điểm số mà là khả năng vận dụng, chuyển biến các nội dung kiến thức, kỹ năng, thái độ và các yếu tố cá nhân khác theo một cơ chế nào đó để thực hiện đạt chuẩn những nhiệm vụ học tập thiết yếu của một môn học.

2.2. Những thuận lợi và khó khăn trước khi triển khai khi ứng dụng công nghệ thông tin và thiết bị hiện đại vào giảng dạy các môn học Lý luận chính trị

Ngày nay, khoa học phát triển nhanh, kiến thức nhân loại nhiều vô kể, bổ sung mới liên tục. Người thầy không thể truyền thụ hết kiến thức, cũng như không thể cập nhật kịp thời những kiến thức mới cho sinh viên. Vì vậy, cần ứng dụng công nghệ thông tin để thúc đẩy một nền giáo dục mở, giúp cả thầy và trò tiếp cận nhiều thông tin hơn, đa chiều, nhanh, tiết kiệm thời gian. Đặc biệt trong lĩnh vực giáo dục, ứng dụng sẽ có những thuận lợi và khó khăn sau:

Thuận lợi:

Người học không cần đến lớp, cần có điện thoại kết nối internet là có thể theo dõi được bài học. Việc tiếp thu kiến thức trở nên dễ dàng hơn, việc tìm kiếm tin tức trên mạng internet khổng lồ giúp cho người học có nhiều tài liệu hơn để phục vụ cho môn học. Các tài liệu này cũng đến từ nhiều nguồn, đa dạng về hình thức cung cấp nhiều cách nhìn nhận mới, đa chiều hơn cho người học.

Kiến thức cơ bản của các môn học được cung cấp cho người học đầy đủ, nhưng để thực sự hiểu và nắm bắt được những nội dung kiến thức của các môn “kinh viện”, nặng về lý thuyết đòi hỏi phải có sự tương tác giữa người học và người dạy. Chính sự phát triển của công nghệ giúp cho quá trình tương tác trở nên dễ dàng hơn, do đó việc nắm bắt kiến thức cũng trở nên đơn giản.

Khó khăn:

Trong học tập tại trường cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh, đòi hỏi kỹ năng không thể thiếu của người học là kỹ năng về công nghệ thông tin và kỹ thuật số.

Đối với môn học trong đào tạo trực tuyến thì kỹ năng về công nghệ thông tin và kỹ thuật số là một kỹ năng bắt buộc phải có đối với người học nhưng sinh viên còn rất yếu .

Về thái độ học tập, để nâng cao năng lực học tập của các môn bắt buộc chung trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, đòi hỏi người học phải có ý thức tự giác. Đa phần sinh viên hiện nay, chưa có thái độ học tập đúng đắn đối với những môn học lý thuyết, học đối phó, không chủ động trong quá trình học tập, không chủ động khai thác hệ thống học liệu được cung cấp. Ý thức tự học, tự nghiên cứu của người học là một trong những nhân tố quan trọng đối với hiệu quả học tập trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

2.3. Một số giải pháp và kiến nghị nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy trực tuyến tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh

Về phía cơ sở đào tạo

Thứ nhất, xây dựng nhận thức đúng đắn cho các cấp quản lý, giảng viên và sinh viên về tầm quan trọng và ý nghĩa khoa học thực tiễn của những môn bắt buộc chung trong sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế. Với bất kỳ môn học nào, để học tốt điều trước tiên phải nhận thức đúng về giá trị lý luận, khoa học và ý nghĩa thực tiễn của môn học đó. Ví dụ, xét về bản chất của quá trình dạy học môn giáo dục chính trị, đòi hỏi phải tăng cường sự tương tác giữa giáo viên với sinh viên, giữa sinh viên với sinh viên, giảng viên với sinh viên cùng làm việc, giảng viên thiết kế, sinh viên thi công. Trong đào tạo trực tuyến người dạy sẽ chuyển sang làm nhiệm vụ thiết kế là chủ yếu, việc học, việc tự nghiên cứu của sinh viên sẽ tăng lên nhiều. Người dạy sẽ không còn cung cấp kiến thức một chiều, mà chủ yếu là dạy cách học. Số lượng bài tập cá nhân, bài tập nhóm hàng tuần, hàng tháng sẽ được tăng lên nhiều. Để thực hiện được yêu cầu đó, với hình thức học tập trực tuyến thì Semina là khâu hết sức quan trọng trong quá trình giảng dạy các môn lý thuyết và đây là khâu quan trọng hình thành cho sinh viên kiến thức yêu cầu. Sinh viên nên có những chuyên đề mang âm hưởng của tinh thần thời đại như ứng dụng khoa học công nghệ, tiếp cận kinh tế tri thức, ứng xử trong toàn cầu hóa, đạo đức học môi trường sinh thái ...

Thứ hai, giáo viên phải cải thiện phương thức, nội dung giảng dạy nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của sinh viên khi sử dụng dịch vụ trực tuyến. Nội dung giảng dạy cần

được xây dựng, cải thiện để mang tính ứng dụng cao. Giáo viên không chỉ truyền đạt những lý thuyết mang tính học thuật mà cần lồng ghép những ví dụ từ thực tế vào bài giảng để sinh viên có thể hiểu được cách thức áp dụng kiến thức vào những tình huống khác nhau trong công việc.

Bên cạnh đó, người dạy cần tận dụng sự hỗ trợ từ các công cụ giảng dạy trong lớp trực tuyến, tăng sự sinh động, thu hút cho bài giảng, sinh viên tiếp thu kiến thức một cách nhanh chóng, dễ dàng hơn. Khung giờ các lớp học cũng cần được xây dựng hợp lý để tạo nên sự thuận lợi cho sinh viên về mặt thời gian học tập.

Thứ ba, cơ sở đào tạo cần nâng cao chất lượng dịch vụ hỗ trợ đào tạo trong các chương trình trực tuyến. Việc sinh viên sử dụng dịch vụ trực tuyến đôi khi có thể bị gián đoạn bởi những nguyên nhân khách quan như về đường truyền... Công tác cứu trợ, giải quyết các vấn đề chỉ ra trong quá trình học cần được giải quyết nhanh chóng, kịp thời. Cần nâng cao trình độ nghiệp vụ cho bộ phận đảm nhận công tác hỗ trợ, đặc biệt là về hỗ trợ kỹ thuật. Nhà cung cấp dịch vụ cũng cần thường xuyên bảo trì, cải thiện hệ thống vận hành và quản lý định đảm bảo dịch vụ được cung cấp với chất lượng tốt nhất. Hạn chế tối đa những tình huống gây gián đoạn quá trình học của học viên.

Nghiên cứu, phát triển hệ thống dịch vụ, giúp đa dạng hóa loại hình thiết bị mà người học có thể dùng để truy cập, sử dụng hệ thống trực tuyến, từ đó tăng tính tiện ích cho loại hình đào tạo này.

Về phía sinh viên

Thứ nhất, sinh viên cần phát huy năng lực tự học, chủ động trong quá trình nghiên cứu học tập. Không chỉ tiếp thu những kiến thức được truyền đạt trên lớp từ giảng viên, sinh viên cần biết khai thác, tận dụng sự phong phú, tiện lợi của nguồn tài liệu được cung cấp bởi chương trình học cũng như từ nguồn internet để tự rèn luyện, nâng cao kiến thức, trình độ cho bản thân.

Thứ hai, sinh viên cần có kỹ năng tự học khoa học trong công nghệ 4.0. Kỹ năng tự học giúp con người thành công trong mọi việc. sinh viên phải tập luyện kết hợp ba khả năng: nghe, xem và ghi. Trí nhớ âm thanh sẽ được kết hợp với trí nhớ hình ảnh, ấn tượng của kiến thức dạy ăn sâu vào trong bộ não. Thoạt đầu, thì hai loại trí nhớ này hoạt động

tách rời, chú ý nghe thì quên ghi hoặc ngược lại. Nhưng sau một thời gian chú tâm tập luyện, ai cũng có thể kết hợp các khả năng này. Tính cẩn thận, tỉ mỉ, chính xác và khả năng tập trung chú ý phải được rèn luyện mới có chứ không do bẩm sinh tự nhiên mà được. Ngoài ra, rèn luyện sự chú tâm học cả những môn không thích, ta sẽ đồng thời rèn luyện được nghị lực, chủ động tập trung khi cần thiết. Đây là khả năng quý giá giúp con người thành công không chỉ trong học tập mà còn trong cả mọi việc. Để tự học có hiệu quả chúng ta cần có kỹ năng và phương pháp tự học khoa học. Đó là kỹ năng tìm kiếm, sử dụng tài liệu, kỹ năng đọc sách, kỹ năng tiếp thu bài giảng ở học viên, kỹ năng ghi nhớ.

Trong thực tế hoạt động của một số diễn đàn, số lượng các câu hỏi của người học nhiều và phong phú hơn trong lớp học truyền thống, nhờ đó một thư viện các câu hỏi thường gặp trong một môn học cùng với câu trả lời được tập hợp, biên tập và tổ chức thành cơ sở dữ liệu để nhiều người cùng tham khảo, tiết kiệm công sức của giáo viên, giảng viên luôn để sinh viên đặt câu hỏi trong hộp thư chat, sau khi tổng hợp các câu hỏi, giảng viên trả lời các câu hỏi cho các sinh viên. Kho tài nguyên học tập là nơi để giáo viên đưa bài tập, nội dung yêu cầu, nhiệm vụ người học phải thực hiện, ngày giờ nộp. Người học có thể kiểm tra ngay các yêu cầu từ giảng viên để thực hiện, cũng như nêu các thắc mắc, khó khăn cần hỗ trợ, cập nhật và quản lý tiến độ thực hiện các nhiệm vụ phải làm của mình được giáo viên theo dõi. Cũng qua kho tài nguyên học tập, người học theo dõi được lịch học, tiến độ học, kết quả học tập của mình.

Giảng dạy cần chuyển đổi cách thức giáo dục từ truyền thụ kiến thức sang phát triển phẩm chất và năng lực của sinh viên. Tức là phương pháp giáo dục cũng phải đổi mới mạnh mẽ hơn nữa trong việc tổ chức giáo dục qua internet. Qua đó, hình thức giáo dục sẽ linh hoạt về thời gian, không gian, phù hợp với điều kiện và nhu cầu cá nhân phát triển trực tuyến hay ứng dụng công nghệ điện toán đám mây cho phép người dạy có thể cung cấp tài liệu học tập cho người học và thu thập lại các kết quả của quá trình dạy học từ phía người học một cách liên tục và linh hoạt.

Như vậy có tài liệu học tập là công cụ học tập không thể thiếu trong một xã hội thông tin hiện nay. Mở ra phương thức đào tạo mới: đào tạo bất cứ ở đâu bất cứ lúc nào, đào tạo học tập suốt đời của sinh viên.

Thứ ba, bản thân sinh viên phải hình thành thái độ học tập có mục tiêu cho mình. Với vai trò trong giáo dục nghề nghiệp là đào tạo con người, cung cấp nguồn nhân lực cho xã hội, đáp ứng yêu cầu công cuộc phát triển đất nước, nhà trường phải chú trọng đào tạo kỹ năng chuyên môn, nghiệp vụ cho sinh viên để họ làm việc và sống bằng nghề chuyên môn của mình. Song, thực tế không thể thành nghề nếu không thành người, nghề nghiệp cũng không còn mang ý nghĩa xã hội tích cực, hữu ích nếu chủ thể của nó lệch lạc về tư tưởng, đạo đức và lối sống, khiếm khuyết trong nhân cách, do đó, cái quan trọng nhất là phải đào tạo ra những con người có đạo đức, có nhân cách, có bản lĩnh. Từ đó, giúp sinh viên hình thành thái độ học tập có mục tiêu cho mình khi học trực tuyến. Nắm vững mục tiêu học tập của từng bài, xây dựng kế hoạch tự học khoa học, biết khai thác các nguồn thông tin trong quá trình tự học. Để học tập tốt bạn phải nắm chắc kế hoạch học tập của lớp, đồng thời xây dựng kế hoạch học tập cụ thể phù hợp với điều kiện của bản thân. Với phương châm mọi lúc mọi nơi đào tạo trực tuyến cho chúng ta sự thuận tiện để lựa chọn thời gian học tập. Tuy nhiên, dù lựa chọn tự do đến đâu, chúng ta cũng cần bám sát kế hoạch học tập của lớp. Kế hoạch tự học luôn được xác định rõ ràng và sát với kế hoạch học tập của lớp như: nội dung kiến thức tự học cần tiếp thu theo từng tuần; các mốc thời gian công việc tự học; các nguồn thông tin trong quá trình được học.

3. Kết luận

Cách mạng công nghiệp 4.0 thật sự đặt giáo dục nghề nghiệp chấp nhận thách thức mới diễn ra nhanh chóng. Các trường nghề có thể chưa dự đoán được hết được các kỹ năng mà thị trường lao động cần hiện nay. Các hoạt động đào tạo và nghiên cứu của các trường dạy nghề chủ yếu bán theo phương pháp truyền thống sẽ phải đối mặt với những thay đổi mạnh mẽ về tư duy, cơ cấu kinh tế, kỹ năng và phương pháp. Với sự thay đổi nhanh chóng của công nghệ, đòi hỏi giáo dục phải đem lại cho người học cả tư duy những kiến thức kỹ năng mới, khả năng sáng tạo, thích ứng với thách thức và những yêu cầu mới mà các phương pháp giáo dục truyền thống không thể đáp ứng. Đây là thách

thức lớn, đặc biệt trong bối cảnh giáo dục nghề nghiệp của Việt Nam hiện nay trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội
2. Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam, Nghị quyết số 29-NQ/TW, khóa XI về *đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*.
3. Bộ GD&ĐT, *Báo cáo quốc gia về giáo dục cho mọi người ở Việt Nam*, <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002327/232770vie.pdf>. Truy cập ngày 11/8/2018
4. Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh (2012), *Đối sánh chuẩn đầu ra theo nhu cầu xã hội*, Kỷ yếu hội thảo khoa học, Tp. Hồ Chí Minh.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. CTQG, Hà Nội, 2011.
6. Lê Thị Hồng Điệp (2012), *Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu xây dựng nền kinh tế tri thức ở Việt Nam*, Nxb. Đại học quốc gia Hà Nội.
7. Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh(2005), *Kỷ yếu hội thảo khoa học quốc gia: nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập môn giáo dục lý luận chính trị trong các trường Đại học, Cao đẳng*, Hà Nội

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY TRỰC
TUYỂN MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG
CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP.HỒ CHÍ MINH**

Th.S Đỗ Thị Thơm
Tổ bộ môn Giáo dục chính trị
Khoa Lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

Dạy học trực tuyến là một nhu cầu cần thiết trong bối cảnh nền công nghiệp số cũng như tình hình diễn biến phức tạp của Covid 19. Dạy học trực tuyến cũng tạo cơ hội cho giảng viên, sinh viên được chủ động tiếp cận nguồn học liệu hữu ích trên internet để giảng dạy và học tập. Thông qua dạy học trực tuyến, cả giảng viên và sinh viên được nâng cao năng lực ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong dạy học, góp phần đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá. Dạy học trực tuyến tạo điều kiện cho học sinh và giáo viên có cơ hội hình thành và phát triển nhiều năng lực như “tự chủ và tự học”, “năng lực tin học”, “năng lực công nghệ”, “giải quyết vấn đề và sáng tạo”.

Tuy nhiên trong quá trình triển khai thực hiện theo dạy học trực tuyến tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. Hồ Chí Minh vẫn còn tồn tại những hạn chế như: Giảng viên còn một số khó khăn trong quá trình triển khai thực hiện, thiếu sự liên hệ trực tiếp giữa sinh viên với giảng viên, bài giảng đôi khi vẫn còn nhàm chán chưa sôi nổi thu hút được sự quan tâm của sinh viên, phần mềm ứng dụng có sự thay đổi chưa phù hợp, cơ sở vật chất bước đầu còn những hạn chế.. Chính vì vậy, việc tìm hiểu và đưa ra những biện pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy và học online của sinh viên Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng thành phố Hồ Chí Minh hiện nay là yêu cầu chung của tất cả đội ngũ giảng viên, cán bộ công nhân viên nhà trường.

2. Thực trạng quá trình dạy học trực tuyến môn tại trường cao đẳng Lý Tự Trọng

Năm học 2019 – 2020 là năm đầu tiên trường Cao đẳng Lý Tự Trọng áp dụng hình thức dạy học trực tuyến đối với một số học phần lý thuyết, trong đó có học phần Giáo dục chính trị khi tình hình diễn biến dịch Covid -19 trở nên phức tạp. Nhưng hiện nay, dạy học trực tuyến đang dần trở thành xu thế tất yếu trong mô hình đào tạo ở nhà trường chứ không chỉ là giải pháp tình thế trong mùa dịch.

Hiện nay nhà trường có 11 phòng Zoom để phục vụ cho việc dạy học trực tuyến cùng với hệ thống phòng dạy học được nâng cấp, sửa chữa mới đáp ứng được yêu cầu của dạy học.

Nhà trường cũng thành lập một ban hỗ trợ kỹ thuật hỗ trợ giảng viên và sinh viên trong suốt quá trình học tập; thường xuyên nâng cấp phần mềm, hệ thống tín hiệu Internet để đảm bảo hiệu quả dạy học.

Vì đây là hình thức dạy học còn mới mẻ với cả giảng viên và sinh viên nên khi kết thúc mỗi học phần nhà trường đều tăng thêm một số tiết giảng dạy trên lớp nhằm củng cố lại kiến thức, trao đổi trực tiếp với thầy cô để tạo điều kiện tốt cho các em học và thi học kỳ đảm bảo.

Với ưu thế là khoa có đội ngũ giảng viên đa phần còn trẻ, tuy nhiên việc dạy trực tuyến là hình thức mới nên không thể tránh khỏi những khó khăn trong xử lý tình huống như: không khởi tạo được phòng Zoom; chưa sử dụng thành thạo các thao tác trên ứng dụng, chưa xử lý được những vấn đề liên quan kỹ thuật...Chính những hạn chế trên đã ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo của Nhà trường nói chung và những lợi ích thiết thực từ môn học nói riêng. Vì vậy, việc tìm ra những giải pháp để khắc phục những hạn chế là rất cần thiết.

3. Nguyên nhân của những hạn chế trong quá trình dạy học trực tuyến môn Giáo dục chính trị tại trường

Về phía nhà trường:

Nhà trường đã có sự chuẩn bị và đầu tư về cơ sở vật chất kỹ thuật nhưng cũng còn một số tồn tại như: đường truyền internet đôi khi vẫn bị gián đoạn, cúp điện, hệ thống

cách âm giữa các phòng học online chưa tốt, đặc biệt là một số phòng mới được mở thêm. Việc âm thanh giữa các phòng chen lấn gây ồn ào, mất tập trung ảnh hưởng tới chất lượng dạy học.

Sĩ số của một lớp học online khá đông gây khó khăn trong việc quản lý, kiểm soát chặt chẽ sinh viên của lớp cũng như thường xuyên tương tác với tất cả các sinh viên trong lớp học.

Bên phía cung cấp phần mềm còn có sự thay đổi chưa nhất quán, nhất là gần đây khi giao diện phần mềm thay đổi giảng viên rất khó quan sát cũng như tương tác toàn bộ lớp học. Giảng viên chỉ có thể quan sát và tương tác được một em duy nhất khi em đó phát biểu. Điều này làm cho giảng viên cảm thấy lớp học đơn điệu, kém hiệu quả.

Về phía giảng viên

Năng lực chuyên môn cũng như phương pháp giảng dạy của một số giảng viên cũng còn hạn chế nhất định, chưa nhiệt tình với giờ dạy của mình, ngại đổi mới, ngại tìm tòi áp dụng những phương pháp phương tiện giảng dạy mới, hiện đại vào giảng dạy nên chưa phát huy được tính tích cực, chủ động của sinh viên trong việc lĩnh hội các kiến thức.

Về phía sinh viên

Khi học bước vào online nhiều sinh viên chưa thích ứng kịp. Các em hầu như bắt đầu tiếp cận với một môi trường giáo dục mới từ THPT lên Cao đẳng. Việc thay đổi hình thức, phương pháp học tập mới gây cho các em không ít những khó khăn bỡ ngỡ.

Một bộ phận nhỏ sinh viên hiện nay còn lười học, thiếu tính chủ động trong học tập nên học hành một cách thụ động, ỉ lại, tham gia lớp học với tư cách đối phó với điểm danh của giảng viên.

Điều kiện học tập của một bộ phận sinh viên chưa đủ đáp ứng cho việc học tập online như khu vực không có sóng wifi các em phải sử dụng 3G, 4G gây tốn kém, khi hết dung lượng thì các em không học, hoặc nơi có sóng không ổn định, một số em không có hệ thống âm thanh, camera trong quá trình học tập, một số khác học tại KTX hay thư viện khó khăn việc di chuyển...

4. Một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy trực tuyến môn Giáo dục chính trị tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng

4.1. Phía nhà trường

Một là, cần nâng cao nhận thức cho giảng viên và sinh viên về vai trò, vị trí của học tập trực tuyến trong giai đoạn hiện nay. Đối với nhà trường thì hình thức dạy học trực tuyến mới chỉ đang ở giai đoạn khởi đầu, chúng ta vừa dạy vừa rút kinh nghiệm để hoàn thiện hơn. Vì vậy, làm tốt công tác tư tưởng cho cả người dạy và người học là một việc làm rất cần thiết, để cả giảng viên và sinh viên thấy được rằng trong thời đại công nghệ số phát triển không ngừng như hiện nay thì dạy học trực tuyến sẽ trở thành xu thế không thể đảo ngược.

Hai là, đầu tư hơn nữa về cơ sở hạ tầng, nâng cấp máy tính và hệ thống đường truyền Internet đảm bảo khả năng an toàn, ổn định trong suốt quá trình dạy học. Với hình thức dạy truyền thống thì vấn đề cơ sở hạ tầng và Internet có thể cũng không bức thiết nhưng đối với việc hình thức dạy học trực tuyến thì đây yếu tố đầu tiên quyết định đến thành công của bài giảng. Bởi vì hệ thống đường truyền không tốt, tín hiệu Internet chập chờn thì tiết học không thể thực hiện được và ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả dạy học.

Ba là, tổ chức các buổi tập huấn cho giảng viên sinh viên để sử dụng thành thạo các thao tác trong quá trình dạy học nhất là khi có sự thay đổi về giao diện phần mềm. Bên cạnh đó nhà trường cũng nên tổ chức định kỳ các buổi trao đổi, học tập kinh nghiệm, sử dụng công nghệ mới để đảm bảo giảng viên có thể thiết kế những bài giảng đạt chất lượng và hỗ trợ quá trình học tập của sinh viên.

Bốn là, thường xuyên lấy ý kiến phản hồi từ phía người dạy và người học để phát huy những lợi thế và khắc phục những khó khăn, hạn chế của hình thức dạy học trực tuyến, đảm bảo hiệu quả cao nhất trong dạy học.

Năm là, nhà trường cần bố trí sĩ số lớp học một cách hợp lý. Sĩ số lớp môn Giáo dục chính trị giảng dạy tại trường trong những học kỳ vừa qua đông, trong khi mới triển khai mô hình dạy học trực tuyến nên ít nhiều ảnh hưởng tới chất lượng học tập. Mặc dù kết quả học tập không có sự thay đổi nhiều so với giảng dạy truyền thống nhưng mỗi

giảng viên đều nhận thấy sĩ số lớp quá đông rất khó trong khâu tương tác, tổ chức lớp học, hiệu quả môn học từ đó chưa được đảm bảo.

Sáu là, nhà trường kết hợp với bên cung cấp phần mềm dạy học trực tuyến có những điều chỉnh phù hợp, phát huy vai trò của dạy học trực tuyến. Cần tổ chức rút kinh nghiệm sau mỗi học kỳ để từ đó đưa ra các giải pháp khắc phục kịp thời mang lại hiệu quả ngày càng cao.

4.1. Phía giảng viên

Một là, giảng viên cần xây dựng bài, chuẩn bị nội dung bài chu đáo và thiết kế bài giảng sinh động. Dạy học trực tuyến sẽ gặp nhiều khó khăn khi giảng viên không thể quan sát được thái độ học tập của tất cả sinh viên cùng một thời điểm. Vì vậy, để sinh viên tập trung vào bài giảng thì việc bài giảng được thiết kế chu đáo, sinh động sẽ lôi cuốn được sinh viên. Với những hình ảnh trực quan, những thước phim tư liệu, sơ đồ hệ thống hóa sẽ giúp sinh viên dễ dàng tiếp thu kiến thức và hứng thú trong việc học.

Hai là, giảng viên cần tích cực đổi mới phương pháp học tập. Với mục tiêu “lấy người học làm trung tâm” thì đòi hỏi người giảng viên cũng phải làm thay đổi phương pháp dạy học cho phù hợp với yêu cầu. Trong quá trình dạy học, thay vì thuyết giảng theo kiểu một chiều như cách dạy truyền thống trước kia thì mỗi giảng viên cần tùy thuộc vào từng nội dung bài học, tùy từng đối tượng mà có thể sử dụng các phương pháp khác nhau như: thảo luận nhóm, dạy học nêu vấn đề, vấn đáp, đóng vai, tham quan thực tế, trò chơi...

Ba là, trong mỗi nội dung bài học thì giảng viên cần phải gắn với kiến thức thực tiễn, bởi vì do đặc thù của môn học mang tính khái quát, trừu tượng cao nên nếu giảng viên không gắn với kiến thức chuyên ngành thì sinh viên sẽ cảm thấy môn học rất nhàm chán và không có sức thuyết phục. Việc gắn với kiến thức thực tiễn sẽ giúp cho bài giảng trở nên có sức thuyết phục và bản thân sinh viên cũng thấy hứng thú với môn học, khơi dậy được tư duy sáng tạo của bản thân.

- *Bốn là*, giảng viên cần tạo các nhóm như: Zalo, Facebook, Messenge... để thuận lợi trong trao đổi học tập. Bởi vì dạy học theo cách học truyền thống, sự tương tác giữa người dạy và người học khá thuận lợi còn theo hình thức online thì rất cần có các nhóm

để có thể thuận lợi liên lạc khi gặp những sự cố về kỹ thuật hoặc để hỗ trợ sinh viên trong suốt quá trình học tập.

- *Năm là*, giảng viên cần nâng cao khả năng sử dụng thành thạo phần mềm Zoom cloud meeting để có thể chủ động giải quyết các tình huống phát sinh trong quá trình dạy học. Đồng thời, nâng cao khả năng làm chủ công nghệ thông tin để có thể thiết kế được những bài giảng sinh động và chủ động trong giảng dạy. Việc giảng viên trao đổi học tập kinh nghiệm từ các đồng nghiệp khác cũng là một trong những yếu tố giúp bản thân mình ngày càng hoàn thiện làm chủ công nghệ.

- *Sáu là*, giảng viên cần thay đổi phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập. Đây là một công việc rất quan trọng, nhất là khi chuyển từ dạy học truyền thống sang dạy học trực tuyến. Để đảm bảo việc đánh giá được khách quan và chính xác và đạt hiệu quả cao nhất thì ngày học đầu tiên, giảng viên cần phổ biến cho sinh viên cách thức kiểm tra, đánh giá để sinh viên có định hướng học tập ngay từ đầu; cần sử dụng linh hoạt các hình thức kiểm tra để đảm bảo sinh viên phát huy tính tích cực trong giờ học và việc thực hiện kiểm tra phải được tiến hành trong suốt quá trình, ví dụ: thiết kế các câu hỏi trắc nghiệm trực tuyến trên ứng dụng Myaloha, Google Form,...

4.2. Về phía sinh viên

Một là, sinh viên cần tích cực tham gia xây dựng bài và chuẩn bị bài chu đáo trước khi đến tiết học; trong quá trình học cần tập chung chú ý, hăng hái tham gia tranh luận cùng tập thể và hoàn thành tốt những nhiệm vụ mà giảng viên giao; lựa chọn không gian yên tĩnh, có bàn học để ngồi học hiệu quả, tránh nằm trên giường; không mở các trang mạng xã hội khác trong quá trình học trực tuyến để tránh làm bị phân tâm.

Hai là, trang bị cho bản thân những kỹ năng cần thiết về sử dụng công nghệ thông tin để có thể chủ động giải quyết tốt mọi tình huống liên quan đến kỹ thuật; đồng thời cần chủ động nghiên cứu cách sử dụng phần mềm học trực tuyến để sử dụng một cách tốt nhất. Muốn vậy sinh viên cần trang bị cho bản thân một thiết bị đảm bảo có thể sử dụng tốt trong suốt thời gian diễn ra tiết học và đảm bảo tín hiệu Internet đủ mạnh để theo dõi được bài học.

Ba là, tăng cường khả năng tự học. Tự học giúp sinh viên phát huy tính tự giác, tích cực và năng lực đọc giáo trình, sách, văn kiện, tạp chí... để tìm tòi, nghiên cứu, biến “quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo” của sinh viên. Việc tự học các môn lý luận chính trị sẽ giúp sinh viên có nếp sống kỷ luật và làm việc một cách khoa học, rèn luyện ý chí phấn đấu, tính kiên nhẫn, óc phê phán, tạo sự hứng thú học tập, say mê và khát khao vươn tới những đỉnh cao của khoa học, sống có lý tưởng hoài bão, dám ước mơ. Quá trình học online giảng viên không thể quản lý hết được thái độ, hành vi học tập của từng em ví dụ các em tắt camera, ngủ gật, vừa làm việc riêng vừa học nên hiệu quả học tập chưa cao. Do đó nếu hình thành và phát huy vai trò tự học sẽ là yếu tố giúp mang lại hiệu quả tích cực của cho quá trình dạy học trực tuyến.

4. Kết luận

Đào tạo trực tuyến là một xu thế phát triển không chỉ ở Việt Nam mà trên toàn thế giới, hướng tới xã hội hóa học tập, nó giúp giải quyết nhiều vấn đề khó khăn khi người học có thể học mọi lúc mọi nơi; được tiếp cận với công nghệ hiện đại một cách nhanh chóng, thông qua sự kết nối cộng đồng phát triển trên khắp thế giới; tiết kiệm được thời gian và chi phí... Đây là điều mà các phương pháp giáo dục truyền thống không có được. Tuy nhiên, để dạy học trực tuyến có chất lượng và hiệu quả thì không phải là điều đơn giản mà đòi hỏi phải có sự phối hợp chặt chẽ từ phía nhà trường, đội ngũ giảng viên và ý thức, trách nhiệm của người học. Với đổi mô hình đào tạo chất lượng cao của nhà trường thông minh trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 thì việc đào tạo trực tuyến là một hướng đi và giải pháp lâu dài trong thời gian tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII.
2. Đảng cộng sản Việt Nam (2002), Nghị quyết Trung ương 5 khóa IX.
3. Đảng cộng sản Việt Nam (2013), Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI.9.

4. Đỗ Hương Trà (2015), *Nghiên cứu dạy học tích hợp liên môn: những yêu cầu đặt ra trong xây dựng, lựa chọn nội dung và tổ chức dạy học*. Tạp chí Khoa học ĐHQGHN: Nghiên cứu Giáo dục, Tập 31, Số 1 (2015) 44-51 .
5. <https://laodong.vn/xa-hoi/de-day-hoc-truc-tuyen-dat-hieu-qua-can-no-luc-cua-thay-y-thuc-cua-tro-881077.ldo>
6. <https://moet.gov.vn/tintuc/Pages/tin-tong-hop.aspx?ItemID=6856>

NHỮNG GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIẢNG DẠY TRỰC TUYẾN

Th.S Đặng Thị Nhật Minh
Tổ bộ môn Pháp luật
Khoa Lý luận Chính trị

1. Đặt vấn đề

Trong thời đại công nghệ 4.0, mô hình dạy và học trực tuyến đã và đang được áp dụng rộng khắp mọi nơi trên thế giới, nhưng đối với Việt Nam áp dụng mô hình này cũng còn rất mới mẻ, vậy dạy và học trực tuyến đem lại những lợi ích và những khó khăn gì, từ đó cần có những giải pháp nào để khắc phục những khó khăn đó.

Chúng ta cùng nhau tìm hiểu những khó khăn và hướng khắc phục trong bài tham luận sau đây

2. Nội dung

2.1 Lợi ích của dạy học trực tuyến

Dạy học trực tuyến sẽ đem lại những lợi ích sau đây:

Người dạy sẽ tiết kiệm rất nhiều công sức khi đứng lớp như không cần phải nói to, không cần dùng đến micro ro, hoàn toàn không có bụi phấn, không bị chi phối bởi tiếng ồn của người học, không phải đi đứng nhiều (không bị những bệnh nghề nghiệp), kế hoạch giảng dạy rất ít bị ảnh hưởng bởi người học...

Người học sẽ tiết kiệm nhiều chi phí như đi lại, ăn ở... nếu người học ở những tỉnh, thành phố, quốc gia khác thì việc học trực tuyến càng tiết kiệm nhiều hơn, và đặc biệt là người học có thể tiếp cận mô hình học trực tuyến ở bất cứ nơi nào trên thế giới, không gian học tập thoải mái, dễ dàng lưu giữ tài liệu...

Nhà trường tiết kiệm nhiều về cơ sở vật chất như diện tích, mặt bằng, giảm chi phí quản lý người học, việc quản lý giảng viên trở nên dễ dàng và hiệu quả hơn rất nhiều...

Tình trạng ùn tắc giao thông sẽ giảm, khí thải nhà kính cũng sẽ giảm (hạn chế ô nhiễm môi trường); Hạn chế lây lan dịch bệnh nhất là những bệnh được truyền qua do tiếp xúc gần; Tạo ra được sự cạnh tranh công bằng trong giáo dục (người học sẽ có nhiều

cơ hội lựa chọn trường học, lựa chọn người dạy...); Dạy và học trực tuyến đáp ứng được nhu cầu học tập suốt đời của xã hội ngày nay... chính vì vậy sẽ tạo điều kiện cho nền giáo dục của đất nước sẽ phát triển rất nhanh...

Do đó việc chuyển sang dạy và học trực tuyến sẽ là xu thế tất yếu của thời đại bởi vì nó đem lại rất nhiều lợi ích cho cả người dạy, người học và xã hội...

2.2. Những khó khăn của dạy học trực tuyến

Bên cạnh những lợi ích, việc dạy học trực tuyến cũng tồn tại những khó khăn nhất định như:

Người học dễ bị sao nhãng, không theo dõi bài, không tập trung làm bài tập, tham gia lớp học không thường xuyên, không tương tác với người dạy và bạn học...

Người dạy không thể kiểm soát hết việc theo dõi bài, việc lĩnh hội tri thức của người học...

2.3. Nguyên nhân của những khó khăn dạy học trực tuyến

Khách quan

Điều kiện mạng (wifi, 3G, 4G) của người học yếu thì việc lĩnh hội tri thức của người học cũng bị ảnh hưởng...

Việc dạy và học trực tuyến ở Việt Nam lâu nay chưa có tiền lệ, chưa từng được huấn luyện dạy trực tuyến...nên khi giảng viên tham gia dạy trực tuyến cũng có chút bỡ ngỡ, chính vì vậy mà khâu chuẩn bị, khâu quản lý người học hầu hết mang tính tự phát, cảm tính cá nhân, không bài bản, không theo một khuôn mẫu có trước ...

Chủ quan

Giữa người dạy và những người học không đối mặt trực tiếp nên người học sẽ học không nghiêm túc, cũng như lười tương tác với giáo viên và bạn trong lớp, không theo dõi bài, không làm bài tập...

Bởi vì người dạy chưa được huấn luyện, chưa được áp dụng mô hình dạy trực tuyến trước đó nên việc chuẩn bị bài giảng, chuẩn bị các phương pháp sư phạm cũng như các cách xử lý tình huống trong quá trình giảng dạy chưa được chỉnh chu...

3. Những giải pháp

Trên đây là những nguyên nhân làm cho chất lượng giảng dạy trực tuyến chưa được hoàn hảo... Vậy làm thế nào để dạy và học trực tuyến thực sự hiệu quả hơn?

Về phía nhà trường

Cần chuẩn bị phòng giảng dạy cách âm đạt chuẩn (không cần rộng).

Cần chuẩn bị một hệ thống mạng 3G, 4G, 5G mạnh và ổn định

Hệ thống mạng wifi đủ mạnh (để những người học có thể tham gia lớp học tại trường một cách dễ dàng).

Có những phương án kết nối những giảng viên dạy cùng một bộ môn xây dựng kho học liệu trước khi triển khai giảng dạy.

Mở những lớp tập huấn, huấn luyện về “vận dụng công nghệ 4.0 vào trong quá trình giảng dạy”, “thiết kế bài giảng”, “thiết kế trò chơi”, “Những giải pháp tăng cường tương tác trong dạy học trực tuyến”...

Về phía khoa quản lý chuyên môn

Nên có kế hoạch tập huấn, huấn luyện giảng viên dưới nhiều hình thức khác nhau như hội thảo, tọa đàm, thảo luận, sinh hoạt chuyên đề về dạy học trực tuyến có hiệu quả...

Xây dựng kế hoạch dài hạn, ngắn hạn cho những việc nâng cao trình độ sử dụng công nghệ thông tin của GV trong khoa của mình...

Thường xuyên động viên khuyến khích giảng viên đổi mới phương pháp dạy học, phương pháp kiểm tra, đánh giá cho phù hợp với mô hình dạy học trực tuyến...

Về phía tổ bộ môn

Nên xây dựng kế hoạch thường xuyên giúp đỡ GV trong bộ môn nâng cao trình độ ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác giảng dạy dưới nhiều hình thức như hỗ trợ bài giảng, chia sẻ phương pháp giảng dạy trực tuyến, hỗ trợ nhau phương pháp kiểm tra đánh giá,...

Kết nối giáo viên trong cùng bộ môn để xây dựng kho học liệu chuẩn, đầy đủ, phong phú, và thường xuyên cập nhật nội dung kho học liệu...

Bám sát nội dung chương trình của bộ ngành, của trường để tiến hành giảng dạy cho đúng.

Các cuộc họp định kỳ của bộ môn cần phải khơi gợi để giáo viên chia sẻ những khó khăn trong qua trình giảng dạy cũng như những nghệ mới áp dụng đạt được hiệu quả cao để cùng nhau học tập, nâng cao hiệu quả công tác giảng dạy...

Về phía giảng viên

Thường xuyên học tập nâng cao nghiệp vụ chuyên môn trong công tác dạy học trực tuyến.

Không ngừng đổi mới và sáng tạo trong công tác dạy học trực tuyến...

Thường xuyên chia sẻ với đồng nghiệp những khó khăn cũng như những công nghệ mới áp dụng thành công đã đem lại hiệu quả qua quá trình thực nghiệm...

4. Một vài kiến nghị

Nhà trường nên đầu tư xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật và hệ thống wifi đủ mạnh để SV tham gia học một cách tốt nhất.

- Nhà trường nên thường xuyên tổ chức những buổi hội thảo, tọa đàm với nhóm nhỏ, với những môn học tương đồng nhau để chia sẻ những kinh nghiệm giảng dạy trực tuyến, có biên bản cụ thể, xem như một buổi sinh hoạt chuyên môn...

5. Kết luận

Để trường cao đẳng Lý Tự Trọng TP.Hồ Chí Minh có thể hội nhập với xu thế giảng dạy của thế giới và tồn tại một cách bền vững lâu dài thì phải áp dụng mô hình dạy học trực tuyến là điều tất yếu nên làm (theo xu thế chung của thời đại), biết rằng bên cạnh những lợi ích mà dạy và học trực tuyến đem lại thì nó cũng mang lại không ít những khó khăn nhất định. Do đó, nếu tất cả mỗi cá nhân trong trường đều đồng lòng quyết tâm vượt qua mọi khó khăn thì:

“Không có việc gì khó

Chỉ sợ lòng không bền

Đào núi và lấp biển

Quyết chí ắt làm nên”.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2016), *V/v hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ CNTT năm học 2016 – 2017*, Số 4622/BGiáo dục Đào tạo-CNTT (20/9/2016).
2. Lợi ích học online, <https://veconsultants.vn/y-kien-chia-se/loi-ich-hoc-online/> Tô Xuân Giáp (1997), “*Phương tiện dạy học*”, Nxb. Giáo dục, Hà Nội.
3. Nguyễn Xuân Nam (2016), *Ứng dụng công nghệ thông tin trong đổi mới phương pháp giảng dạy tại Trường Đại học CSND*, Tạp chí KHGD CSND, số 78 (7/2016)
4. Năm lợi ích của việc học trực tuyến, <https://vinastudy.vn/5-loi-ich-cua-viec-hoc-truc-truyen-b83.html>
5. Ưu và nhược điểm của việc học trực tuyến, <http://giasutaihanoi.edu.vn/uu-va-nhuoc-diem-cua-viec-hoc-truc-tuyen/>

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN
MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ
TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

Th.S Cao Thị Hồng Thắm
Tổ bộ môn Giáo dục chính trị
Khoa Lý luận chính trị

2. Đặt vấn đề

Năm 2020 là một năm đầy biến động trên toàn thế giới, dịch bệnh đã ảnh hưởng mạnh tới tất cả các lĩnh vực, trong đó có giáo dục. Trong năm 2021, bối cảnh dịch bệnh covid vẫn diễn biến phức tạp ở rất nhiều các quốc gia trong đó có Việt Nam, chính vì vậy các trường học vẫn tiếp tục lựa chọn cách dạy và học trực tuyến. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành Phố Hồ Chí Minh cũng không nằm ngoài xu hướng chung đó, với mong muốn trau dồi kiến thức cho sinh viên trong thời gian dịch bệnh còn tiếp diễn, đây là một trong những giải pháp tối ưu để việc dạy và học vẫn duy trì và phát triển trong tình trạng diễn biến bệnh dịch gia tăng và chưa có dấu hiệu giảm đáng kể trong thời gian tới. Với cách dạy và học trực tuyến thì người học có thể tham gia lớp học ở bất cứ đâu nếu người học có điện thoại thông minh, máy tính, ... và có kết nối internet. Việc làm này đã khắc phục được những khó khăn trong lúc dịch bệnh còn diễn biến khá phức tạp.

2. Nội dung

2.1. Thực trạng dạy và học trực tuyến môn Giáo dục chính trị Tại khoa Lý luận chính trị trường cao đẳng Lý Tự Trọng TP Hồ Chí Minh

Công tác dạy và học trực tuyến của Việt nam không phải là mới mẻ mà được triển khai khá rộng rãi trong những năm gần đây và cũng gặt hái được những kết quả nhất định. Việc dạy và học trực tuyến tại Việt Nam tùy theo mỗi trường mà có những cách triển khai khác nhau tùy theo đặc thù sinh viên của trường cũng như điều kiện cơ sở vật chất và đội ngũ giảng viên của trường. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành Phố Hồ Chí Minh

Minh là một trường công lập với qui mô đào tạo rất lớn với nhiều ngành nghề đa dạng, thu hút rất nhiều học sinh và sinh viên trong cả nước về tham gia học tập. Chính vì vậy khi dịch bệnh diễn ra khá phức tạp, với sự quan tâm từ phía lãnh đạo nhà trường và các phòng ban liên quan, công tác đào tạo trực tuyến được triển khai một cách nhanh chóng và hiệu quả.

Công tác dạy và học trực tuyến tại trường được triển khai lần đầu tiên vào tháng 5 năm 2020 khi tình hình dịch bệnh mặc dù đã có những diễn biến tích cực hơn so với giai đoạn trước đó, quá trình triển khai quá trình dạy và học trực tuyến tại Trường cũng có sự chọn lọc nhất định ở các môn học lý thuyết với số lớp cũng hạn chế, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho cả giảng viên và sinh viên trong quá trình học tập. Ban đầu việc đào tạo trực tuyến được triển khai cho cả khối trung cấp và cao đẳng, tuy nhiên trong quá trình dạy và học nhà trường nhận thấy việc dạy và học trực tuyến đối với hệ trung cấp chưa thật sự mang lại hiệu quả nên việc dạy và học trực tuyến trong năm 2020 chủ yếu là áp dụng cho sinh viên cao đẳng đang học tập tại trường. Sang năm học 2020 – 2021 thì việc dạy và học trực tuyến cũng được triển khai ở hệ trung cấp khi các em đã bắt nhịp và làm quen được với việc học.

Trong quá trình tham gia giảng dạy trực tuyến bản thân tôi cũng nhận thấy có những thuận lợi và khó khăn nhất định.

Về thuận lợi:

Thứ nhất, khi tham gia giảng dạy trực tuyến thì nhà trường cũng đã xây dựng được một đội ngũ nhân viên hỗ trợ về mặt kỹ thuật rất tốt, đây có thể nói là một trong những điểm sáng trong khâu chuẩn bị giảng dạy trực tuyến tại trường. Tổ kỹ thuật đã rất nhiệt tình hỗ trợ giảng viên và ngay cả các em sinh viên trong quá trình dạy và học, việc hỗ trợ được tiến hành rất nhanh và hiệu quả.

Thứ hai, nhà trường cũng đã và đang hoàn thiện hơn nữa các phòng máy để việc giảng dạy đạt hiệu quả cao.

Thứ ba, tốc độ đường truyền có sự cải thiện đáng kể so với những ngày đầu triển khai công tác giảng dạy trực tuyến.

Tuy nhiên ngoài những thuận lợi nêu trên thì bản thân giảng viên cũng gặp phải những khó khăn nhất định.

Thứ nhất, lớp quá đông nên trong quá trình giảng dạy giảng viên sẽ rất khó để quản lý lớp học.

Thứ hai, các phòng máy thông nhau nên trong quá trình giảng dạy không tránh được tiếng ồn.

Thứ ba, còn một số phòng dạy trực tuyến nằm cạnh khu học lý thuyết, việc này ảnh hưởng không nhỏ đến việc giảng dạy.

Khó khăn tiếp theo là về phía người học, mặc dù các em khá năng động trong việc ứng dụng công nghệ thông tin để khai thác các bài giảng của thầy cô giáo nhưng trên thực tế, hoàn cảnh, điều kiện cơ sở vật chất của gia đình sinh viên sẽ bị chi phối nhiều đến việc học trực tuyến. Bởi lẽ, không phải gia đình nào cũng trang bị được mạng, máy tính, điện thoại thông minh để cho con em mình học tập, nhất là ở các địa phương thuộc vùng sâu, vùng xa, đặc biệt khó khăn. Hơn nữa, do đặc thù của học trực tuyến nên việc quản lý nề nếp, ý thức học tập của sinh viên sẽ ảnh hưởng đến kết quả học tập của sinh viên

2.2. Một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả việc dạy và học trực tuyến môn Giáo dục chính trị Tại khoa Lý luận chính trị trường cao đẳng Lý Tự Trọng TP Hồ Chí Minh.

Đối với giảng viên:

Thứ nhất, giảng viên phải thay đổi phương pháp giảng dạy: Để việc dạy và học trực tuyến đạt hiệu quả tốt thì bản thân giảng viên phải không ngừng đổi mới phương pháp giảng dạy, thay đổi cách thức truyền đạt, nếu như trước kia giảng viên truyền đạt theo hình thức truyền thống thì nay phải gợi mở vấn đề nhiều hơn, phải thiết lập càng nhiều bài tập nhỏ trong quá trình giảng dạy, với mục đích góp phần nâng cao trách nhiệm của sinh viên trong quá trình học tập, các em sẽ tập trung hơn. Đồng thời còn tạo cho sinh viên một môi trường học tập thật sự năng động và sáng tạo. bên cạnh đó giáo viên phải không ngừng nâng cao khả năng cập nhật khoa học công nghệ trong giảng dạy để có thể thích ứng nhanh và hiệu quả trong bối cảnh dạy và học hiện đại.

Thứ hai, giảng viên phải tăng cường nhiều biện pháp quản lý lớp học: Lớp học trực tuyến hoàn toàn khác với lớp học truyền thống, chính vì vậy giảng viên phải có những biện pháp nhằm tăng cường quản lý lớp học, giảng viên có thể điểm danh bất cứ lúc nào khi lớp học đã bắt đầu hoặc có thể cho sinh viên làm nhiều bài tập nhỏ trong quá trình học. Cách làm này vừa giúp giảng viên quản lý tốt lớp học, vừa kích thích sự học tập của sinh viên đồng thời cũng góp phần nâng cao trách nhiệm của sinh viên trong quá trình học.

Thứ ba, giảng viên phải thay đổi cách thức đánh giá điểm của sinh viên trong quá trình tham gia học tập: Trong quá trình giảng dạy trực tuyến thì bản thân giảng viên cần phải thay đổi cách thức đánh giá quá trình học tập của sinh viên, cách cho điểm sinh viên trong quá trình các em tham gia học tập. Giảng viên có thể chia nhỏ các cột điểm bằng cách cho sinh viên làm nhiều cột kiểm tra thông qua các bài kiểm tra nhanh, kiểm tra định kỳ, các em tham gia lớp học chuyên cần, thông qua làm bài tập nhóm cố định, làm bài tập nhóm ngẫu nhiên trong mỗi tiết học được giảng viên chia nhỏ trên ứng dụng zoom và thông qua việc sinh viên tương tác trong quá trình học tập. Các thang điểm đánh giá phải được giảng viên triển khai ngay từ buổi đầu tiên của môn học. Điều này giúp cho sinh viên có sự chuẩn bị cũng như thích ứng với lớp học trực tuyến.

Thứ tư, giảng viên nên tạo kênh thông tin liên lạc với sinh viên: Trong quá trình tham gia giảng dạy trực tuyến tại trường, cụ thể tại khoa lý luận chính trị, khi giảng viên tham gia giảng dạy môn học giáo dục chính trị thì lớp học tương đối đông thường thì hơn 100 sinh viên. Các em tham gia lớp học là sinh viên của hai hoặc ba lớp khác nhau, chính vì vậy giảng viên cần phải tạo một kênh liên lạc với các thành viên trong lớp, điều này sẽ giúp giảng viên quản lý tốt hơn lớp học của mình và đồng thời cũng là kênh thông tin giúp kết nối các em sinh viên lại với nhau. Khi sinh viên tham gia vào group chung của lớp các em sẽ cập nhật các thông báo cụ thể liên quan đến môn học, các nguồn tài liệu để giúp sinh viên tham khảo trong quá trình học. Đồng thời đây còn là nơi giảng viên có thể giúp các em sinh viên giải quyết những khó khăn vướng mắc trong chuyên môn trong quá trình các em tham gia lớp học.

Thứ năm, giảng viên cần nâng cao khả năng ứng dụng công nghệ thông tin trong quá trình giảng dạy: Việc giảng dạy trực tuyến có những khác xa so với cách dạy truyền thống trước đây, chính vì vậy để người giáo viên có thể làm chủ được lớp học của mình thì bên cạnh khâu chuẩn bị bài giảng kỹ thì người giảng viên cần tích cực học hỏi các ứng dụng mới trong dạy học, hoặc tìm hiểu sâu hơn về ứng dụng mà mình sử dụng nhằm góp phần làm cho quá trình giảng dạy đạt kết quả cao hơn.

Đối với sinh viên:

Thứ nhất, sinh viên cần có sự chủ động tích cực trong học tập: Khi tham gia lớp học trực tuyến thì sinh viên đòi hỏi phải có sự chủ động và tích cực trong quá trình học tập, vì chỉ khi sinh viên có sự chuẩn bị tốt thì việc học mới mang lại hiệu quả cao. Người học phải trang bị cho mình những kiến thức cơ bản về học trực tuyến, về cách tiếp cận với nguồn tài liệu, chủ động nghiên cứu tài liệu môn học, chủ động tương tác trong quá trình tham gia lớp học. Chủ động tìm cho mình một không gian học tập thích hợp trong suốt quá trình tham gia lớp học.

Thứ hai, sinh viên cần nâng cao ý thức trong quá trình tham gia lớp học: Hiệu quả của một lớp học trực tuyến bên cạnh sự chủ động của giảng viên thì vai trò của người học cũng rất quan trọng, trong quá trình tham gia lớp học thì bản thân người học phải xây dựng và nâng cao ý thức học tập, phải xem lớp học trực tuyến cũng như một lớp học thông thường, người học cần chú ý xây dựng cho mình một tác phong học tập nghiêm túc, có ý thức khi tham gia vào lớp học. Ví dụ nếu như sinh viên không tham gia tương tác thì không mở micro, tránh tạo ra tạp âm không cần thiết trong quá trình học tập.

Thứ ba, sinh viên cũng cần có sự năng động trong việc ứng dụng công nghệ thông tin: để khai thác các bài giảng của giảng viên và để học tập một cách hiệu quả thì bản thân sinh viên phải thích ứng hoặc khai thác tốt ứng dụng công nghệ thông tin trong quá trình học, trong quá trình kiểm tra đánh giá môn học, việc tìm hiểu và ứng dụng tốt các phần mềm cũng như các chức năng hỗ trợ sẽ giúp các em không bỏ lỡ khi giảng viên đưa ra các yêu cầu trong quá trình giảng dạy, việc này sẽ giúp các em tiếp cận bài học tốt hơn.

Về phía nhà trường:

Thứ nhất, cần hoàn thiện hơn nữa cơ sở vật chất , trang thiết bị dạy học: so với những ngày đầu tham gia giảng dạy trực tuyến thì bản thân tôi nhận thấy nhà trường đã hoàn thiện và nâng cấp rất nhiều về cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học, tuy nhiên hiện nay tại một số phòng máy vẫn còn tình trạng giảng viên đang dạy thì máy tự động tắt nguồn, có khi khâu khắc phục mất nhiều thời gian, điều này ảnh hưởng không nhỏ đến quá trình dạy và học

Thứ hai, trang bị cho sinh viên một đường truyền Wifi đủ chuẩn: Với phương châm của nhà trường là kết hợp đào tạo trực tuyến và trực tiếp, việc làm này sẽ giúp giải quyết rất nhiều vấn đề trong học tập và giảng dạy, những với các em học sinh, nhất là khi thời khóa biểu của lớp trực tiếp và trực tuyến tương đối gần nhau. Để thuận tiện trong học tập thì sinh viên thường lên trường để học, tuy nhiên theo như hiện nay bản thân tôi nhận thấy đường truyền Wifi hiện nay chưa đáp ứng được quá trình học tập của sinh viên tại trường. Nên việc đầu tư một đường truyền đủ chuẩn có lẽ là một trong những cách giúp việc học của sinh viên được tốt hơn, và đây cũng là một trong những cách thu hút sinh viên tham gia học tập tại trường, vì trong giai đoạn hiện nay việc học tập và tìm tài liệu trên mạng internet là một trong những cách giúp sinh viên tiếp cận nhanh với kiến thức ngoài kênh thông tin giảng dạy từ giảng viên.

Thứ ba, xây dựng qui định cụ thể trong quá trình tham gia lớp học trực tuyến: nhà trường cần xây dựng qui định chặt chẽ hơn khi sinh viên tham gia lớp học trực tuyến, vì hiện nay còn có trường hợp sinh viên còn đưa ra rất nhiều lý do để không vào lớp học, hoặc vào và thoát ra lớp học liên tục. Tất nhiên trong quá trình giảng dạy bất cứ giảng viên nào cũng có qui định trong quá trình học tập, tuy nhiên nếu nhà trường xây dựng qui định chung dành cho sinh viên tham gia lớp học trực tuyến thì sẽ hiệu quả cao hơn.

Thứ tư, nhà trường cần trang bị kiến thức về dạy và học trực tuyến cho giảng viên và sinh viên: thực tế trước khi tham gia dạy và học trực tuyến nhà trường cũng có những hướng dẫn cụ thể cho giảng viên, bằng file hướng dẫn và ngay cả hướng dẫn tại phòng máy. Tuy nhiên tôi nhận thấy vấn đề này vẫn còn rời rạc, nhà trường nên có những buổi tập huấn chung dành cho giảng viên. Tương tự với sinh viên cũng vậy, ở đây là

những buổi tập huấn, trang bị kiến thức dạy và học trực tuyến thật sự chứ không phải những file đính kèm mà giáo viên chủ nhiệm truyền đạt lại cho sinh viên. Thiết nghĩ việc làm này sẽ giúp ích rất nhiều cho công tác dạy và học trực tuyến tại trường.

3. Kết luận:

Dạy và học trực tuyến là một xu thế phát triển không chỉ ở Việt Nam nói chung, Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành Phố Hồ Chí Minh nói riêng mà còn là xu hướng chung trên toàn thế giới, hướng tới xã hội hóa học tập, nó giúp giải quyết nhiều vấn đề khó khăn khi người học có thể học mọi lúc mọi nơi. Đây là điều mà các phương pháp giáo dục truyền thống không có được. Tuy nhiên, để phát triển hình thức đào tạo này, đòi hỏi cần có sự phối hợp làm tốt các giải pháp đồng bộ giữa các cơ quan chức năng, các trường đại học, đội ngũ giảng viên và ý thức, trách nhiệm của người học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đỗ Quốc Bảo (2008) Học tập là mục tiêu tự thân. Hà Nội ngàn năm.
2. Trần Lê Hữu Nghĩa (2008). Dạy và học theo quan điểm học suốt đời.
3. <http://tuoitre.com.vn/>.
4. <http://www.khoahoctre.com.vn/>.
5. <http://dangcongsan.vn/>
6. <https://thanhnien.vn/>

GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CĐ LÝ TỰ TRỌNG TP HỒ CHÍ MINH

ThS. Nguyễn Ngọc Quỳnh
Tổ bộ môn Giáo dục chính trị
Khoa Lý luận Chính trị

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 đang diễn ra mạnh mẽ ở trên thế giới đã mở ra xu thế tin học hóa, tự động hóa, kết nối vạn vật trong các lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có cả giáo dục đào tạo. Thêm vào đó việc dịch bệnh covid 19 diễn ra vào đầu năm 2020 ở nước ta đã làm việc đến trường của sinh viên phải dừng lại đã góp phần làm cho hoạt động dạy trực tuyến ở nước ta nói chung, ở trường CĐ Lý Tự Trọng nói diễn ra mạnh mẽ hơn bao giờ hết. Điều đó có nghĩa là đến trước khi dạy trực tuyến được thực hiện thì hầu như nó còn rất xa lạ đối với nhiều giảng viên và sinh viên nên tất yếu sẽ bộc lộ nhiều hạn chế trong quá trình thực hiện, vì vậy việc dạy và học trực tuyến làm sao cho hiệu quả đáp ứng được mục tiêu môn học và mục tiêu đào tạo của trường là một vấn đề phức tạp được đặt ra, chính vì lý do đó bằng kinh nghiệm giảng dạy và nghiên cứu của mình tôi muốn thực hiện chuyên đề này từ đó đề xuất ra một số giải pháp góp phần nâng cao chất lượng dạy và học trực tuyến môn Giáo dục chính trị.

2. Thực trạng của dạy trực tuyến tại khoa Lý luận chính trị

Tháng 2/2020 dịch bệnh covid 19 bùng phát ở Việt Nam, nên sau tết nguyên đán 2020 UBND TP Hồ Chí Minh đã liên tục có các văn bản chỉ đạo cho các trường tạm thời cho sinh viên, học sinh tạm nghỉ trong suốt một thời gian dài, trước tình hình đó lo ngại dịch bệnh kéo dài, ảnh hưởng tiêu cực đến việc học của sinh viên học sinh nên khoản 4/2020 BGH trường CĐ Lý Tự Trọng đã gấp rút chuẩn bị cho việc dạy trực tuyến một vài môn học lý thuyết. Nhà trường đã chỉ đạo gấp rút xây dựng các phòng học trực tuyến (05 phòng), mời đối tác vào triển khai hệ thống dạy trực tuyến, tổ chức buổi hướng dẫn giảng viên dạy trực tuyến, ban hành các quy định, các văn bản hướng dẫn phục vụ cho việc dạy

trực tuyến với sự chỉ đạo quyết liệt từ nhà trường, sự tích cực của các khoa và của các giảng viên việc dạy trực tuyến năm 2020 đã diễn ra suôn sẻ và tiếp tục kéo dài qua các học kỳ sau ở 1 số môn và triển khai rộng ra cho việc dạy trực tuyến cho sinh viên các trung tâm Giáo dục thường xuyên. Đến đầu năm 2021 dịch bệnh lại tiếp tục bùng phát, UBND TP Hồ Chí Minh lại phải tiếp tục quyết định cho sinh viên, học sinh toàn thành phố nghỉ thêm 1 tuần sau tết nguyên đán 2020. Trước nguy cơ có thể phải nghỉ học nhiều ngày do covid 19 ảnh hưởng đến việc đào tạo, nhà trường lại tiếp tục đẩy mạnh hoạt động dạy trực tuyến với quy mô tăng lên với 11 phòng dạy trực tuyến.

Đối với khoa Lý luận Chính trị, thực hiện tốt chủ trương của nhà trường về dạy trực tuyến, khoa đã triển khai đầy đủ các thông tin, các quy định của nhà trường đến với Giảng viên, đồng thời mời giảng viên trường khác về tập huấn cho giảng viên của khoa phương pháp dạy trực tuyến. Khoa đã chọn môn Giáo dục chính trị hệ cao đẳng để thực hiện dạy trực tuyến bởi nhận thấy các em sinh viên hệ cao đẳng có tuổi tác lớn hơn và ý thức học tập cũng sẽ tốt hơn, phương tiện học online cũng sẽ đầy đủ hơn các em sinh viên trung cấp. Trên cơ sở chọn lựa môn học và phân công giảng dạy khoa và tổ bộ môn đã hướng dẫn các GV thực hiện hồ sơ chuyên môn đáp ứng yêu cầu của dạy trực tuyến. Mặc dù những tuần đầu tiên nhiều giảng viên chưa quen việc dạy trực tuyến nên đã không ít những bối rối, lúng túng, chưa biết giải quyết những vướng mắc phát sinh, nhưng nhờ có sự hỗ trợ từ đồng nghiệp và từ nhà trường thì những vướng mắc đều được giải quyết, những tuần sau đó việc dạy trực tuyến dần đi vào ổn định, cho đến nay các giảng viên của khoa đã thông thạo các thao tác của dạy trực tuyến và cũng có những giảng viên có sáng tạo trong dạy trực tuyến để làm cho hoạt động này hiệu quả hơn. Tuy nhiên trong quá trình dạy trực tuyến tôi nhận thấy cũng không ít những vấn đề ảnh hưởng không tốt đến hiệu quả dạy học trực tuyến, ví dụ như tỷ lệ sinh viên vào học thường thấp hơn so với học trực tiếp trên lớp, xảy ra các hiện tượng sinh viên không thể vào học dù giờ học đã bắt đầu từ lâu, sinh viên vừa làm việc khác vừa học trực tuyến, sinh viên có tên trong lớp học nhưng khi gọi tên lại không lên tiếng, mạng bị ngắt giữa chừng, hình ảnh, âm thanh bị đứt đoạn do đường truyền, phòng này giảng viên nói thì vọng qua phòng khác, thiết bị của sinh viên bị lỗi không nói được hay không có hình ảnh....

Ưu điểm của dạy trực tuyến

Ưu điểm của lớp học trực tuyến là khả năng giảm thiểu chi phí đi lại của cả người dạy và người học do sinh viên hay giảng viên có thể ở tại chỗ có kết nối mạng để thực hiện hoạt động dạy và học, dạy học trực tuyến còn tiết kiệm được thời gian và không gian học tập vì người học có thể học tại nhà mình còn phòng dạy học trực tuyến cho GV cũng chỉ cần khoảng 10-20m².

+ Đào tạo mọi lúc mọi nơi truyền đạt kiến thức nhanh chóng, thông tin theo yêu cầu của Sinh viên. Người học có thể học trực tuyến tại bất kỳ nơi đâu: ở nhà, nơi làm việc hay các địa điểm mạng internet công cộng và vào bất kỳ thời gian nào thích hợp khi người học muốn và người dạy cũng có thể dạy hoặc trao đổi việc học với sinh viên ở bất kỳ đâu.

+ Tiết kiệm chi phí học tập: học trực tuyến sinh viên có thể giảm chi phí đi lại vì học tại chỗ nên đỡ được chi phí xăng xe hay vé xe buýt, tiết kiệm chi phí mua tài liệu vì sinh viên có thể sử dụng tài liệu điện tử mà không cần phải tốn tiền photo in ấn.

+ Việc học không bị gián đoạn do tình trạng dịch bệnh covid 19, cách ly xã hội, hay bận việc phải về quê sinh viên cũng có thể học và cũng ít bị ảnh hưởng bởi thời tiết bất lợi.

+ Dạy và học trực tuyến còn có ưu điểm là tăng cường được kỹ năng số cho giảng viên và sinh viên, tránh được các ảnh hưởng tiêu cực của thời tiết, dịch bệnh đối với việc dạy và học, tránh được tác hại của bụi phấn gây ra đối với người dạy...

Khuyết điểm của dạy trực tuyến

+ Sinh viên không có nhiều cơ hội học hỏi trao đổi thông tin với bạn bè trong quá trình học trực tuyến vì vậy việc học hỏi trao đổi lẫn nhau ít được thực hiện trong quá trình học.

+ Dạy trực tuyến phụ thuộc rất nhiều vào kỹ thuật, thiết bị, nếu không tốt sẽ xảy ra tình trạng hình ảnh, âm thanh ổn định làm sinh viên không nghe được, không xem được.

+ Môi trường học thường là “đơn độc” ít tương tác nên không kích thích được sự chủ động và sáng tạo của Sinh viên.

+ Học trực tuyến qua mạng ít nhiều cũng làm giảm khả năng truyền đạt với lòng say mê nhiệt huyết của giảng viên đến Sinh viên.

+ Một số giảng viên không quen với việc sử dụng mạng internet, không quen sử dụng thiết bị số nên lúng túng trong công việc giảng dạy từ đó cảm thấy áp lực.

Nhược điểm quan trọng của hình thức học online đó chính là sự tương tác của sinh viên với giảng viên một cách trực tiếp rất hạn chế, sinh viên ít có cơ hội để trao đổi với giảng viên và hành vi của sinh viên ít bị điều chỉnh bởi thái độ của giảng viên.

3. Nguyên nhân

Mặc dù nhà trường đã chỉ đạo phòng Tuyển sinh và đào tạo xây dựng các quy định số 313/QĐ-LTT-ĐT Ban hành quy định về đào tạo trực tuyến của trường CĐ Lý Tự Trọng TP Hồ Chí Minh và phổ biến cho các giảng viên, tuy nhiên tôi nhận thấy vẫn còn thiếu những quy định cụ thể cho việc ứng xử của giảng viên và sinh viên trong quá trình dạy trực tuyến, ví dụ nếu sinh viên có ý nói chuyện gây mất trật tự trong lớp, vẽ bậy lên bài học, hay mở nhạc phát vào trong lớp học... thì giáo viên cũng chỉ có thể tắt micro hoặc mời em đó ra khỏi phòng học mà thôi, còn những chế tài cụ thể cho các hành vi như vậy và những quy định có tính răn đe chung để các em học nghiêm túc thì lại chưa được đưa ra, hay những quy định thi đua khen thưởng đặc thù cho việc dạy trực tuyến cũng chưa được đưa ra.

Đường truyền Internet và thiết bị đầu cuối của sinh viên chưa đáp ứng yêu cầu của việc dạy trực tuyến vì vậy nếu thiết bị chưa tốt thì sẽ làm gián đoạn việc học của sinh viên, gây tâm lý chán nản cho các em. Ngoài ra còn phải kể đến là môi trường học tập tại một số gia đình chưa đảm bảo cho việc học như tiếng ồn hay các hoạt động sinh hoạt hàng ngày.

Về phía giáo viên để vào dạy online thì chưa được bồi dưỡng về kỹ năng soạn bài online, kỹ năng giảng bài online, kỹ năng sử dụng thiết bị phần cứng, phần mềm ứng dụng. Thực tế hiện nay, giáo viên đa phần tự mày mò hoặc học theo kiểu "truyền tay" dẫn đến quản lý lớp học lúng túng, hiệu quả bài giảng chưa cao.

4. Đề xuất giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả dạy trực tuyến

Đối với giảng viên

Giảng viên tham gia dạy trực tuyến cần phải hình thành cho mình kiến thức và kỹ năng về sử dụng công nghệ khá thuần thục. Hiểu rõ về hệ thống quản lý khóa học trực tuyến, cách thức sử dụng và hạn chế của nó. Giảng viên tham gia giảng dạy trực tuyến ngoài kiến thức chuyên môn và phương pháp dạy học tích cực, còn có kỹ năng giảng dạy từ xa, kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin trong môi trường giảng dạy trực tuyến và ngoài ra còn phải thực hiện các quy định trong giảng dạy trực tuyến, như trả lời giải đáp đúng hạn các câu hỏi của sinh viên, tham gia buổi lên lớp trực tuyến theo lịch, tổ chức cho sinh viên làm bài tập nhóm, bài tập tình huống.

Ngoài ra giảng viên cũng cần luôn hoàn thiện bài giảng của mình phù hợp với việc dạy trực tuyến, không ngừng rèn luyện kỹ năng trong dạy trực tuyến và đổi mới phương pháp giảng dạy, thiết lập kênh tương tác thường xuyên với sinh viên những vấn đề liên quan đến nội dung học.

Vì dạy trực tuyến nên việc tương tác rất hạn chế vì vậy đòi hỏi rất cao ở giảng viên kỹ năng tạo môi trường khuyến khích sự tương tác với sinh viên, giảng viên cần biết khuyến khích trao đổi, chia sẻ thông tin giữa sinh viên, luôn khích lệ sinh viên ứng dụng bài học vào thực tế công việc, phản hồi tích cực và kịp thời tới từng sinh viên, thường xuyên tương tác với sinh viên, giúp học viên chủ động hoàn thành bài tập, hướng dẫn sinh viên học tích cực, tạo ra các hoạt động đa dạng trong lớp để thỏa mãn tất cả các phong cách học tập của sinh viên.

Sinh viên

- Đối với sinh viên các em phải hình thành cho mình một ý thức học tập nghiêm túc, tích cực trong học trực tuyến nói chung và các hình thức học khác nói riêng.
- Chuẩn bị tốt những yếu tố cần thiết cho việc học trực tuyến hiệu quả (xem trước bài, hệ thống mạng tốt, thiết bị tốt, môi trường học yên tĩnh...)
- Sinh viên cần tuân thủ tốt các quy định của nhà trường liên quan đến việc học trực tuyến.

- Sinh viên rèn luyện, thao tác thuần thục và sử dụng thông thạo các thiết bị phục vụ học trực tuyến.

Đối với nhà trường

Đối với nhà trường tôi đề xuất cần hoàn thiện hơn nữa các quy định liên quan đến dạy trực tuyến, đưa những nội dung thi đua đánh giá có liên quan đến dạy trực tuyến, ban hành các quy tắc trong dạy trực tuyến cả cho sinh viên và học viên.

Nhà trường cần hoàn thiện hơn nữa cơ sở vật chất liên quan đến dạy trực tuyến, các phòng dạy gần nhau cần cách âm tốt hơn.

Nhà trường cần đưa nội dung tập huấn học trực tuyến vào dạy cho sinh viên trong tuần giáo dục định hướng nhằm hình thành cho các em kỹ năng và ý thức trong học trực tuyến.

Nhà trường cần hàng năm mở lớp bồi dưỡng, tập huấn cho giảng viên về dạy trực tuyến, tổ chức các hội thảo chuyên đề để trao đổi kinh nghiệm, tìm ra các giải pháp hiệu quả, thực hiện đánh giá công tác dạy trực tuyến hàng năm để kịp thời phát hiện những hạn chế để khắc phục.

Về trang thiết bị

Nhà trường cần liên hệ với đối tác cung cấp phần mềm dạy trực tuyến để nâng cấp tính năng cho phần mềm dạy trực tuyến với các tính năng như điểm danh tự động, tính năng đánh giá tự động việc học của sinh viên dựa trên thông tin tracking thời gian học trực tuyến của sinh viên, tính năng sinh viên đánh giá giảng viên sau buổi học bằng *, tính năng tương tác thường trực tuyến trường xuyên giữa giảng viên và lớp học, trên nền tảng này sinh viên có thể hỏi giảng viên những nội dung liên quan đến bài học và giảng viên sẽ trả lời, giải đáp cho sinh viên hàng ngày (vì thực tế cho thấy hiện nay nếu sau buổi học sinh viên muốn hỏi gì liên quan đến bài học thì phải hỏi giảng viên qua zalo hoặc điện thoại, việc này sẽ không hiệu quả nếu vì sinh viên sẽ rất ngại việc này và nếu giảng viên không kết bạn qua zalo hay giảng viên không trả lời thì những thắc mắc của sinh viên sẽ không thể được giải đáp).

5. Kiến nghị:

Để dạy học trực tuyến có hiệu quả thì trước tiên kiến nghị Bộ Lao động- Thương binh và Xã hội cần nghiên cứu hoàn thiện cơ sở pháp lý và những hướng dẫn để các cơ sở giáo dục nghề nghiệp cũng như các giảng viên có thể chuẩn hóa các hoạt động dạy và học trực tuyến nhằm nâng cao được chất lượng giảng dạy, tránh để tình trạng tùy tiện, mỗi trường thực hiện một kiểu sẽ không mang lại hiệu quả.

Đối với trường CD Lý Tự Trọng TP Hồ Chí Minh, để nâng cao chất lượng dạy và học trực tuyến Nhà trường ngoài việc cần đẩy mạnh đầu tư cơ sở vật chất phục vụ dạy và học trực tuyến thì cần phải thường xuyên hàng năm tổ chức các buổi hội thảo chuyên đề về dạy học trực tuyến, đồng thời mời các chuyên gia, các giảng viên có nhiều kinh nghiệm, có trình độ cao trong dạy trực tuyến về để bồi dưỡng, đào tạo nhằm tăng cường kỹ năng, phương pháp trong dạy trực tuyến cho các giảng viên trong trường.

Kết luận

Dạy học trực tuyến ngày nay không chỉ còn là tình trạng tình thế trong bối cảnh covid 19 mà lúc này đã trở thành xu thế của thế giới, nhiều trường trên thế giới cũng như ở Việt Nam ở nhiều cấp học cũng dạy và học trực tuyến. Trong hoàn cảnh mới bắt đầu thực hiện, cùng với những hạn chế về thiết bị và kỹ thuật đã khiến dạy và học trực tuyến gặp không ít khó khăn và hạn chế. Nhưng bằng sự nỗ lực của các giảng viên, sự hỗ trợ và chỉ đạo của Nhà trường, sự ý thức của người học cùng với những giải pháp phù hợp tôi tin rằng một ngày không xa dạy và học trực tuyến sẽ trở thành phổ biến và hiệu quả mà nó mang lại sẽ tương xứng với vai trò của một thành tựu khoa học kỹ thuật hiện đại trong giáo dục và đào tạo.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. TS. Nguyễn Thị Hoàn, Cách Mạng Công Nghiệp 4.0 Và Những Thách Thức Đặt Ra Với Phương Thức Đào Tạo Trực Tuyến Ở Bậc Đại Học Tại Việt Nam, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân.
2. ThS. Nguyễn Đức Nhân, Thách Thức Và Lợi Thế Của Đào Tạo Trực Tuyến Trong Cách Mạng Công Nghiệp 4.0, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân.

3. ThS. Phí Thị Lan Phương, Đổi Mới Phương Pháp Giảng Dạy Các Môn Lý Luận Chính Trị Cho Sinh Viên Hệ Đào Tạo Trục Tuyến Trong Cách Mạng Công Nghiệp 4.0, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân
4. <https://upm.com.vn/tin-tuc/uu-nhuoc-diem-cua-day-va-hoc-online-tai-sao-nen-chon-phan-mem-up>
5. <https://dangcongsan.vn/kinh-te/nang-cao-chat-luong-va-hieu-qua-giang-day-truc-tuyen-trong-dai-dich-covid-19-553805.html>
6. <https://tuoitre.vn/day-hoc-truc-tuyen-phat-huy-diem-manh-han-che-diem-yeu-20200401104335695.htm>
7. <https://laodong.vn/xa-hoi/de-day-hoc-truc-tuyen-dat-hieu-qua-can-no-luc-cua-thay-y-thuc-cua-tro-881077.ldo>

GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP HỒ CHÍ MINH

Th.S Bùi Thành Dũng
Tổ bộ môn Pháp Luật
Khoa Lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

- Mô hình học từ xa hay học trực tuyến thực chất đã xuất hiện từ rất lâu. Vào năm 1728 xuất hiện trên trang báo Boston Gazette (1719–1798) ở Boston thuộc địa của Anh đó là phương pháp tốc ký nhằm giới thiệu cho các sinh viên học qua những bức thư hàng tuần. Rồi đến năm 1858 London là Trường đại học đầu tiên cấp bằng đại học từ xa. Ngày nay, đứng trước thời đại 4.0, thời đại của công nghệ thông tin, trang thiết bị máy móc, truyền thông dữ liệu đường truyền được phủ sóng khắp mọi nơi, thậm chí luôn cả trên các trạm không gian và các hành tinh khác xuống trái đất. Vì vậy, việc học trực tuyến không còn gì xa lạ trên thế giới nói chung và ở Việt Nam nói riêng. Còn mô hình học từ xa ở Việt Nam có vào khoảng thập niên 90 bắt đầu xuất hiện ở một số trường đại học, nhằm đáp ứng nhu cầu cho người học cần thiết khi họ không có điều kiện đến trường hay tình hình xã hội đáp ứng nhu cầu qua từng thời kỳ, giai đoạn. Với bài tham luận này tác giả xin nói lên vài dòng suy nghĩ về tầm giá trị, quan trọng cũng như những ưu khuyết, điểm của quá trình giáo dục trực tuyến từ người dạy, truyền tải kiến thức, chất xám đến cho người học ở khắp mọi nơi trên trái đất này.

2. Thực trạng

- Qua quá trình vận động và phát triển của xã hội, của nền giáo dục trên toàn thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng thì mô hình dạy học từ xa đến nay đã phát triển rất rộng và đã có cơ sở pháp lý cùng với các văn bản quy phạm pháp luật của chính phủ của bộ quy định, còn mô hình học trực tuyến (học online) thì hiện nay chưa có văn bản nào về phía nhà nước quy định, điều chỉnh. Tuy nhiên, do tình hình phát triển của xã hội mà con người cần phải đáp ứng trong những trường hợp cần thiết, khi nhu cầu của con người

nói riêng hay của xã hội nói chung vì vậy buộc các trường học tự tổ chức hoạt động giáo dục theo mô hình trực tuyến trong một số trường hợp đặc biệt hay một số mô hình đặc biệt nhằm đem đến cho người học sự tiện lợi, đỡ mất thời gian đến trường hạn chế thời gian đi lại tốn kém trong việc chi phí cho việc học hành của người học cũng như của người dạy và của nhà trường. Trước tình hình phức tạp hiện nay xảy ra trên toàn thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng, đó là dịch bệnh covid - 19 đã đem đến cho sự truyền nhiễm và lây lan rất nhanh chóng cho con người. Do đó, nhằm giới hạn việc đi lại sinh hoạt đời sống của con người mà bên cạnh đó vẫn đảm bảo dạy kiến thức đến cho người học thì buộc nhà trường phải tổ chức học trực tuyến cho Học sinh – Sinh viên để kiến thức Học sinh – Sinh viên được đảm bảo logic, kịp tiến độ cho Học sinh – Sinh viên ra trường phục vụ bản thân và xã hội.

- Kết quả của quá trình đào tạo từ xa hiện nay ở các trường đại học đã thu lại kết quả khá rõ ràng trên các văn bản điều chỉnh của nhà nước. Còn việc đào tạo mô hình học trực tuyến (học online) thì hiện nay, trước mắt cũng chưa có kết quả kiểm chứng về mặt khoa học một cách cụ thể, rõ ràng là hiệu quả như thế nào qua quá trình giáo dục (dạy) trực tuyến. Tuy nhiên, bản thân người dạy và qua quá trình đào tạo, qua kiểm tra đánh giá đã bước nào cho thấy mô hình dạy trực tuyến cũng có tính khả thi, có kết quả tốt. Tuy nhiên, mô hình này cần giới hạn đào tạo ở một số môn học đặc biệt và phù hợp cho đối tượng cần dạy. Phần này tôi xin được trình bày ở nội dung các giải pháp.

- Qua khảo sát thời gian học trực tuyến: 40 phút (320 phiếu đồng ý đạt 51 %), 45 phút (263 phiếu đồng ý đạt 39%), 60 phút 175 phiếu đồng ý đạt 19%), 90 phút 58 phiếu đồng ý đạt 3%), trên 90 phút 26 phiếu đồng ý đạt 1%).

- Qua quá trình dạy trực tuyến (dạy online) bản thân nhận thấy những ưu, khuyết điểm như sau:

+ Ưu điểm: Người học và người dạy ít tốn thời gian đi lại, ít tốn chi phí, chi tiêu trong quá trình học. Cụ thể như (phòng trọ, chi phí sinh hoạt hàng ngày, chi phí đi lại...), về không gian học thì rất tiện lợi, có thể ngồi học bất cứ ở đâu, nơi nào miễn sao nơi ngồi học đảm bảo đường truyền dữ liệu tốt, không ảnh hưởng tiếng ồn từ bạn bè, có thể tạo

không gian riêng tư, đáp ứng sở thích cho bản thân mình ở nơi nào đó để ngồi học mà không bị tác động về phía ngoại cảnh bên ngoài.

+ Khuyết điểm: Ý thức tự học phải cao, phải được rèn luyện phương pháp tự học từ ban đầu, mục đích xác định học phải rõ ràng, động cơ việc học phải định hình cụ thể qua từng môn học, ngành học, trong quá trình ngồi học dễ chán nản, buồn ngủ, mất tập trung, nhìn vào màn hình lâu sẽ dễ gây ra bệnh về mắt, các thiết bị trang bị cho học online, đường truyền cần phải ổn định và tốt, người dạy khó quản lý, kiểm tra Học sinh – Sinh viên trong quá trình học, màn hình không thể tải hết hình ảnh camera của tất cả người học, người học khó hỏi những nội dung bài giảng trong quá trình giảng trực tuyến. Người dạy khó nắm bắt những thái độ, hành vi, cử chỉ người học để từ đó điều chỉnh kịp thời. Không gian học tự do, không có sự quản lý, quy định nào, khuôn khổ nào dễ dẫn đến người học sao lãng, học không tập trung, lo làm việc riêng. Yếu tố quan trọng nhất của việc dạy trực tuyến là thiếu sự tương tác 2 chiều, khó tìm được nguồn cảm hứng cho người dạy lẫn người học, đây là yếu tố tác động rất tích cực đến cho quá trình dạy học mà ở mô hình học trực tuyến khó mà đáp ứng được.

3. Nguyên nhân

- Chưa có văn bản quy phạm pháp luật của các cơ quan nhà nước có thẩm quyền điều chỉnh và hướng dẫn một cách cụ thể cho mô hình dạy học này, thiếu sự đào tạo đồng bộ, rèn luyện cho người học từ lúc ban đầu, từ những cấp học thấp, ý thức người học chưa xác định tốt, đối tượng học thì rất đa dạng, không thể áp dụng mô hình học trực tuyến cho hết các đối tượng khó đem lại hiệu quả cao. Máy móc, trang thiết bị phải tốt, đường truyền phải tốt, người dạy không thể truyền nguồn cảm hứng cho người học bởi giới hạn trước màn hình điện thoại hay máy tính, trước camera chiếu hình ảnh của người dạy quá đơn giản, Người dạy khó nắm bắt, theo dõi trạng thái tâm lý của người học, để từ đó có cách điều chỉnh lại phương pháp dạy kịp thời đáp ứng những thái độ, hành vi, cử chỉ người học nhằm đem lại hiệu quả dạy đạt chất lượng cao nhất.

4. Kinh nghiệm dạy trực tuyến các nơi khác

- Nhiều nơi và một số trường tổ chức học trực tuyến từ khi còn cấp 1, 2, 3 nhằm tạo tính tự học, rèn luyện người học có thói quen tự học, khi lên cao đẳng, đại học họ

không bỏ ngõ, người dạy được đào tạo, huấn luyện với các phương pháp mới phù hợp với mô hình dạy học trực tuyến. Nhà trường có sự hỗ trợ cho người học một số trang thiết bị máy móc để đạt hiệu quả cao trong quá trình dạy học, thời gian học liên tục không quá 90 phút, tạo không khí, không gian học vui tươi, có những mô hình, trò chơi nhiều hơn, nhằm đem lại sự đam mê thích thú cho người học, phối hợp với phụ huynh quản lý Học sinh – Sinh viên trong quá trình học, người dạy, tăng câu hỏi, bài tập chia nhỏ ra nhiều hơn khi dạy trực tiếp nhằm lôi kéo người học khó buồn ngủ, nhàm chán, sao lãng, chán nản, khó tiếp thu.

5. Các giải pháp

- Cần có các văn bản điều chỉnh, hướng dẫn cụ thể từ các cá nhân, cơ quan nhà nước có thẩm quyền định.

- Đội ngũ giáo viên, giảng viên cần được đào tạo, hướng dẫn thực hiện mô hình dạy học trực tuyến.

- Cần có mô hình dạy học từ ban đầu ở các cấp học 1, 2,3 nhằm làm nền tảng khi họ lên cấp học cao hơn mà không bỏ ngõ.

- Cơ sở vật chất, hạ tầng đường truyền phải đảm bảo suốt quá trình giảng dạy.

- Đối với Học sinh – Sinh viên Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành Phố Hồ Chí Minh thì:

- + Thứ nhất, nhà trường cần có sự phối hợp với phụ huynh nhiều hơn trong việc quản lý khi học trực tuyến, từ việc đầu tư trang thiết bị cho con em mình, quan tâm mỗi khi học sinh ngồi học, vì giảng viên không có ở kề bên cạnh quản lý học sinh.

- + Thứ hai, thời gian học trực tuyến không quá 40 phút để các cháu nghỉ ngơi bảo vệ đôi mắt. Vì sau 40 phút bản thân cho rằng nội dung bài giảng người học khó tiếp thu được đối với đối tượng là học sinh 9+ của nhà trường hiện nay.

- + Thứ ba, lớp học nên giới hạn từ 60 em trở xuống để người dạy dễ quản lý và có thời gian quản lý .

- + Thứ tư, cần phải có kế hoạch xây dựng chặt chẽ ở các cấp, với các phương pháp dạy, kỹ thuật thiết kế bài giảng cần mang tính đặc thù riêng.

6. Đề xuất, kiến nghị

- Cần có văn bản ở các cấp có thẩm quyền quy định, hướng dẫn chi tiết cho quá trình thực hiện mô hình dạy trực tuyến.

- Nhà trường cần xác định lại đối tượng học hiện tại, để từ đó lên kế hoạch những môn nào cần học trực tuyến và những môn học nào không học trực tuyến nhằm đem lại hiệu quả kiến thức người học tiếp thu được tốt và đạt hiệu quả cao.

- Đường truyền, máy móc người dạy phải đảm bảo thông suốt nếu không mỗi lần vào phòng zoom lại khá khó khăn, mất thời gian, ảnh hưởng đến quá trình giảng dạy cho người học lẫn người dạy.

Kết luận

Dưới góc độ giáo dục và đào tạo thì cho dù mô hình giáo dục và đào tạo nào đi nữa nếu đem đến hiệu quả cho người học và người dạy đáp ứng được xu thế chung của toàn thế giới nói chung và đất nước nói riêng thì cũng đều được áp dụng và thực hiện. Bên cạnh đó trong từng giai đoạn, thời kỳ phát triển của xã hội có sự thay đổi ngoài mong muốn của con người, do vậy, việc đưa ra mô hình giáo dục từ xa hay trực tuyến nhằm khắc phục hậu quả là một điều vô cùng tốt, hơn nữa, hiện nay do tình hình thế giới bị dịch covid -19 làm cho xã hội phải cần thay đổi cách quản lý điều hành công việc từ phía nhà nước, thay đổi môi trường sống và sinh hoạt từ việc đi lại, học hành làm việc của công dân nên việc áp dụng mô hình dạy học trực tuyến là điều đương nhiên. Nhưng cần phải có hành lang pháp lý, sự triển khai đồng bộ của các cấp học mà trong đó cần thiết chú ý đến nền tảng công nghệ, phương pháp giảng dạy, sự hợp tác từ phía nhà trường với phụ huynh trong việc hỗ trợ vận hành mô hình giáo dục trực tuyến mà ở Việt Nam cả người dạy lẫn người học chưa thật sự nhân nhuễn và chuyên nghiệp.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. <https://nhandan.com.vn/baothoinay-xahoi-songtre/giai-phap-cho-dao-tao-truc-tuyen-623314/> [Truy cập ngày 19 tháng 03 năm 2021]
2. https://vi.wikipedia.org/wiki/Gi%C3%A1o_d%E1%BB%A5c_t%E1%BB%AB_xa [Truy cập ngày 16 tháng 03 năm 2021]

MỘT SỐ THUẬN LỢI VÀ KHÓ KHĂN NHẪM NÂNG CAO GIÁO DỤC TRỰC TUYẾN TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

Th.S Trần Văn Lượng
Tổ bộ môn Pháp Luật
Khoa Lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

Dạy học trực tuyến là phương pháp giảng dạy đã được ra đời cách đây rất lâu và các nước có nền giáo dục phát triển trên thế giới đã sử dụng phương pháp này vào quá trình đào tạo. Tuy nhiên ở Việt Nam chúng ta cách tổ chức học tập này chỉ mới thật được ứng dụng mạnh mẽ khi có đại dịch COVID-19 xảy ra làm sinh viên phải tạm nghỉ học để phòng chống dịch COVID-19.

Phương pháp giáo dục trực tuyến giúp sinh viên không bị gián đoạn kiến thức, đồng thời tăng cường mối quan hệ giữa gia đình và nhà trường. Cũng vì vậy mà khi bắt đầu ứng dụng phương pháp dạy trực tuyến vào giảng dạy đã phát sinh những vấn đề làm chất lượng giáo dục chưa cao. Để cải thiện vấn đề trên bài thảo luận sẽ đi phân tích những nguyên nhân và đề xuất giải pháp.

2. Những thuận lợi và khó khăn trước khi triển khai khi ứng dụng công nghệ thông tin và thiết bị hiện đại vào giảng dạy các học phần pháp luật tại khoa Lý luận chính trị

Ngày nay, khoa học phát triển nhanh, kiến thức nhân loại nhiều vô kể, bổ sung mới liên tục. Người thầy không thể truyền thụ hết kiến thức, cũng như không thể cập nhật kịp thời những kiến thức mới cho sinh viên. Vì vậy, cần ứng dụng Công nghệ thông tin vào giảng dạy trực tuyến để thúc đẩy một nền giáo dục mở, giúp cả thầy và trò tiếp cận nhiều thông tin hơn, đa chiều, nhanh, tiết kiệm thời gian. Đặc biệt trong lĩnh vực giáo dục, ứng dụng vào dạy học trực tuyến.

2.1. Thuận lợi

Công tác đào tạo luôn được Ban giám hiệu, lãnh đạo Nhà trường quan tâm tạo điều kiện và luôn đặt ưu tiên hàng đầu, đặc biệt là trong đổi mới phương pháp dạy học, cũng như nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng viên. Đội ngũ cán bộ, giảng viên của trường đoàn kết, thống nhất và luôn ủng hộ kế hoạch đổi mới của Nhà trường.

Hiện nay, đội ngũ giảng viên của Nhà trường nói chung và Khoa Lý luận Chính trị luôn đủ về số lượng và đạt chuẩn về chất lượng, phần lớn các giảng viên đều có ý thức cao trong việc học tập và nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, đó cũng là một điểm rất khả quan để luôn đáp ứng nhu cầu và đòi hỏi của kế hoạch trong hiện tại và tương lai của nhà trường.

2.2. Khó khăn

Vấn đề cơ sở hạ tầng của Trường hiện tại về cơ bản đã được nâng cao nhưng vẫn còn hạn chế. Hiện nay, Nhà trường chưa trang bị đầy đủ cơ sở hạ tầng như hệ thống cách âm, đường truyền cáp quang, loa, hệ thống Internet, máy chủ, màn hình tương tác thông minh... Mục tiêu mà Nhà trường mong muốn là giúp sinh viên tương tác tích cực hơn, đạt được kết quả học tập tốt hơn trong lớp học chuyển đổi sang mô hình đào tạo Trường chất lượng cao. Tuy nhiên, việc thiếu cơ sở hạ tầng ảnh hưởng đến việc ứng dụng CNTT giúp thay đổi phương pháp giảng dạy của giảng viên khiến tiết học chưa cuốn hút, dẫn đến kết quả chưa đạt như mong muốn.

Giai đoạn học trực tuyến đã cho thấy thực trạng chỉ có một phần sinh viên có thể chủ động học mà không cần tác động bên ngoài để duy trì động lực. Nhiều sinh viên đã gặp khó khăn khi học trực tiếp tại lớp, sẽ càng khó khăn khi học trực tuyến. Để giải quyết tình trạng này, giáo viên nên xác định nhu cầu học tập đa dạng của từng sinh viên để tập trung hướng dẫn.

Hiện nay, các nền tảng công nghệ đã cung cấp một loạt tùy chọn để cá nhân hóa trải nghiệm của người học. Giáo viên, giảng viên hay người hướng dẫn học tập cũng cần ưu tiên thiết kế tài liệu học tập đa dạng hơn để học viên có khả năng tiếp cận trên nhiều nền tảng, công cụ giảng dạy online.

3. Giới thiệu một số phần mềm kết hợp với thiết bị hỗ trợ đổi mới giảng dạy trực tuyến các môn pháp luật

Việc ứng dụng các phần mềm vào trong giảng dạy đang là nhu cầu của rất nhiều giáo viên mà đặc biệt là giảng viên giảng dạy môn pháp luật, bởi lẽ do đặc thù của môn lý luận là rất khô khan, cứng nhắc, lại hết sức trừu tượng, sinh viên khó tiếp thu. Điều đó ảnh hưởng lớn đến công tác dạy và học của cả thầy và trò như đã phân tích ở trên.

Hiện nay internet có rất nhiều công cụ, nền tảng mà người giảng viên có thể ứng dụng một cách dễ dàng vào công việc giảng dạy của mình như: Webside, Youtube, Facebook ... Các nền tảng này vừa tạo ra công cụ để giúp sinh viên dễ dàng tiếp cận được bài giảng, vừa tăng mức độ tương tác giữa giảng viên và sinh viên

Vì vậy, tôi xin giới thiệu một số phần mềm hỗ trợ sau có thể sử dụng trong tác động qua lại giữa người thầy, sinh viên, học sinh với các thành tố của quá trình dạy học, cụ thể như: *video, webside, youtube, facebook, zalo...*

4. Một vài kiến nghị

Về cơ chế chính sách, hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật, văn bản chỉ đạo điều hành đồng bộ quy định về điều kiện tổ chức, chương trình học trực tuyến, học liệu số, phương pháp, thời lượng mỗi tiết học trực tuyến (phù hợp lứa tuổi, giữ được sự tập trung, bảo vệ thị lực của học sinh), kiểm tra đánh giá, công nhận kết quả học trực tuyến đảm bảo thống nhất, công bằng, hiệu quả và an toàn mạng; hướng dẫn mô hình dạy học trực tuyến và quy tắc ứng xử, nội quy lớp học trực tuyến; quy định về mức học phí, thù lao giáo viên đối với dạy học trực tuyến.

Về học liệu số, xây dựng kho học liệu số dùng chung ở các cấp, huy động giáo viên tham gia xây dựng học liệu, bài giảng và tuyển chọn từ các trường, phòng giáo dục, sở giáo dục lên Bộ Giáo dục Đào tạo, Bộ LĐTB & XH phục vụ toàn ngành; huy động kinh phí xã hội hóa, nguồn kinh phí đầu tư của doanh nghiệp để xây dựng, tuyển chọn học liệu đưa vào các kho dùng chung tránh trùng lặp, lãng phí

Nhà trường cần chuẩn hóa và đầu tư xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật và hệ thống trang thiết bị hiện đại, đồng bộ như cáp, hệ thống Internet, máy tính, màn hình tương tác, loa... Trong quá trình học trực tuyến thì cần có một đội ngũ kỹ thuật chuyên trách, am

hiệu phần mềm, các công cụ sử dụng để giảng dạy trực tuyến luôn thường trực, sẵn sàng xử lý các tình huống phát sinh trong quá trình học trực tuyến một cách nhanh chóng.

Để quá trình học đạt hiệu quả thì cần xây dựng ngân hàng câu hỏi tự động (dựa trên các ứng dụng đánh giá tự động như google form ...). Các câu hỏi đánh giá được tự động, được gửi đến sinh viên định kì theo định hướng của đề cương môn học. Việc này, vừa đảm bảo tính khách quan, vừa làm giảm khối lượng công việc cho giảng viên, vừa là kim chỉ nam giúp giảng viên giảng dạy theo đúng chương trình.

Cần quan tâm, giúp đỡ cho giảng viên, sinh viên trong việc dạy trực tuyến. Tăng cường mối liên hệ giữa giáo viên và học sinh, giáo viên và phụ huynh học sinh trong công tác quản lý, giáo dục; giúp cho học sinh chủ động học và ôn tập, sẵn sàng bắt nhịp khi có lịch đi học trở lại.

Cuối cùng, sau buổi học, nhà trường nên tự động ghi lại các bài giảng, lưu trữ trên kênh riêng của nhà trường, để sinh viên có thể xem lại khi cần thiết; để đáp ứng nhu cầu giảng dạy của nhà trường nói chung và Khoa Lý luận Chính trị nói riêng theo phương pháp dạy học trực tuyến hiệu quả. Có như vậy, giảng viên và sinh viên mới có điều kiện chủ động tiếp cận và ứng dụng được CNTT, cũng như tích cực trong hoạt giảng dạy.

5. Kết luận

Hiện nay, khoa học công nghệ phát triển mạnh mẽ, kiến thức ngày rất lớn, bổ sung mới liên tục, nhanh chóng, đó chính là đòi hỏi phải có sự đổi mới giáo dục... Phải chuyển nền giáo dục từ chủ yếu là truyền thụ kiến thức truyền giảng trực tiếp trên lớp sang phát triển năng lực người học, bằng cách giúp người học phương pháp tiếp cận online để người học biết cách tự học, cách giải quyết vấn đề. Hòa nhập với xu thế đó, Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP, Hồ Chí Minh là có cơ sở thực tiễn và đòi hỏi thực tế,

Để đạt hiệu quả cao trong giảng dạy trực tuyến thì phải cần sự chuẩn bị, sự tích cực từ nhiều phía (nhà trường, giảng viên, sinh viên). Và đây là một quá trình, nên cần phải được thực hiện càng sớm càng tốt, và phải được nâng cấp, tinh chỉnh, hoàn thiện theo từng năm.

Với thực tế mà nhà trường đã thực hiện và áp dụng. Giải pháp ứng dụng công nghệ thông tin bằng cách ứng dụng thêm các nền tảng *zoom, webside, youtube, facebook*,

zalo... giúp sinh viên dễ dàng theo kịp tiến độ học tập, đặc biệt là các sinh viên yếu, đối tượng rất dễ chán nản, bỏ học là một cách làm có thể mang lại hiệu quả tốt hơn

Nhanh chóng tiếp cận cập nhật phần mềm, sử dụng thành thạo phần mềm giảng dạy trực tuyến. Gửi bài giảng hay lưu trữ bài giảng để người học có thể quay lại xem khi cần thiết. Cần soạn các bài rõ ràng giảng và kỹ lưỡng hơn để tạo ra những bài học có chất lượng. Có thể sử dụng cách diễn đạt bằng hình ảnh hay video clips khi việc sử dụng bảng bị hạn chế.

Cần vượt qua rào cản tâm lý “nói một mình – độc thoại”. Ở vai trò chủ động, giảng viên cần xây dựng tính chủ động và tích cực thực hiện việc tương tác, để ít nhất cũng lắng nghe được sự phản hồi của người học như thế nào, sau nữa là tạo sự gắn kết, gần gũi giữa thầy và trò một cách tích cực.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Các văn bản của Bộ Giáo dục và Đào tạo (văn bản số 1247/BGiáo dục Đào tạo-GDCTHSSV, số 4612/ BGiáo dục Đào tạo-GDTrH; số 1061/BGiáo dục Đào tạo-GDTrH, số 1007/BGiáo dục Đào tạo-GDTrH; số 793/BGiáo dục Đào tạo-GDTrH, số 5807/BGiáo dục Đào tạo-CNTT).
2. Tô Xuân Giáp (1997), “Phương tiện dạy học”, Nxb. Giáo dục, Hà Nội.
3. Ts.Tổng Xuân Tám, Trần Hoàng Dương, chỉnh phục trình diễn bằng microsoft Powerpoint, Nxb Xây dựng, Hà Nội 2016.
4. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. HCNM (2018), Kế hoạch chiến lược phát triển trường Cao đẳng Lý Tự Trọng – Tp.Hồ Chí Minh giai đoạn 2019 – 2021, Tầm nhìn đến năm 2025.
5. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng, Khoa Lý luận chính trị, Báo cáo hoạt động khoa lý luận chính trị năm học 2018 – 2019, Ngày 10/4/2019.
6. <https://moet.gov.vn/tintuc/Pages/phong-chong-nCoV.aspx?ItemID=6609>
7. <https://thanhnien.vn/giao-duc/co-thua-nhan-viec-day-hoc-truc-tuyen-co-hoi-tao-ra-hanh-lang-phap-ly-1195042.html>
8. <https://vietnamnet.vn/vn/giao-duc/nguoi-thay/go-kho-day-hoc-truc-tuyen-qua-truyen-hinh-dot-dich-covid-19-628824.html>

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN

Th.S Nguyễn Thị Dinh

Tổ bộ môn Giáo dục chính trị

Khoa Lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

Trong xu thế toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và đặc biệt là trong bối cảnh đại dịch Covid-19 đã đặt ra những thách thức đáng kể cho cộng đồng giáo dục trên toàn thế giới. Một trong những thách thức rõ ràng nhất là yêu cầu khẩn cấp về việc xây dựng các khóa học trực tuyến đối với các cơ sở giáo dục đang theo phương thức học trực tiếp truyền thống. Lượng kiến thức của việc dạy học trực tuyến chủ yếu liên quan đến việc thiết kế và tổ chức để có trải nghiệm học tập tốt hơn và tạo ra môi trường học tập đặc biệt, với sự trợ giúp của công nghệ kỹ thuật số. Chỉ trong một thời gian ngắn, để đáp ứng nhu cầu cấp bách do đại dịch Covid-19 gây ra, các giáo viên gần như được yêu cầu khẩn cấp để trở thành các nhà thiết kế và gia sư sử dụng các công cụ mà ít người có thể thành thạo. Vì vậy thực trạng việc dạy và học trực tuyến hiện nay còn rất nhiều cả khó khăn mà người dạy lẫn người học gặp phải trong suốt chương trình đào tạo. Từ thực trạng đó, bài viết sau đây đề xuất một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy và học tập cho người dạy lẫn người học, qua đó nâng cao chất lượng đào tạo của trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Tp Hồ Chí Minh.

Trước tình hình hình dịch bệnh Covid-19 vẫn đang diễn ra phức tạp, để đảm bảo an toàn cho học sinh, sinh viên nên việc học trực tuyến, ứng dụng công nghệ thông tin vào trong giảng dạy trở nên cấp thiết. Mô hình đào tạo trực tuyến ngày càng được phát triển rộng rãi. Sự phát triển không ngừng của công nghệ thông tin nói chung và Internet nói riêng đã mang lại những thay đổi đáng kể cho cuộc sống của nhân loại. Thông qua Internet, mối liên kết của mọi người trên toàn thế giới ngày càng được phát huy hiệu quả trong việc chia sẻ những vấn đề mang tính xã hội. Internet đã tạo điều kiện để phát triển các phần mềm xây dựng, các ứng dụng có khả năng chia sẻ cao, vận hành không phụ

thuộc vào vị trí địa lý cũng như hệ điều hành tạo, điều kiện cho mọi người có thể trao đổi, tìm kiếm thông tin học tập một cách dễ dàng và thuận lợi. Đào tạo trực tuyến là một trong những mô hình ứng dụng hiệu quả nói trên. Với loại hình đào tạo trực tuyến, việc học không chỉ bó hẹp cho học sinh sinh viên ở các trường học mà còn dành cho tất cả mọi người không kể tuổi tác, điều kiện sống... Vì vậy, đào tạo trực tuyến đã được thử nghiệm thành công và sử dụng rộng rãi ở nhiều quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam. Đồng thời, hội nhập quốc tế là xu thế tất yếu, sự phát triển của giáo dục đào tạo của thế giới nói chung và của Việt Nam nói riêng cũng không nằm ngoài xu thế đó. Hòa mình vào bối cảnh hội nhập trên, Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh đang nỗ lực xây dựng trường chất lượng cao, đào tạo nhiều mô hình phù hợp với người học, cung cấp nguồn nhân lực có chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu xã hội. Nhà trường chủ trương kết hợp đào tạo với nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ, đồng thời, hợp tác quốc tế cũng là mối quan tâm hàng đầu của trường nhằm tìm kiếm các đối tác trong khu vực và trên thế giới để tiếp cận trình độ đào tạo tiên tiến, hội nhập vào thị trường lao động quốc tế. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Tp Hồ Chí Minh đã thực hiện nhiều hoạt động tích cực và liên kết đào tạo phát triển hợp tác quốc tế với các trường như: Đại học Quốc gia Kunsan, Hàn Quốc; Cao đẳng Koje, trường Đại học Cardiff Metropolitan, Anh quốc... nên việc dạy học trực tuyến là việc làm cần thiết trong giai đoạn hiện nay.

2. Nội dung

2.1. Khái niệm

Hiện nay có rất nhiều cách hiểu khác nhau về khái niệm đào tạo trực tuyến, nhưng về cơ bản, đào tạo trực tuyến được hiểu là một phương thức phân phối các tài liệu, nội dung học tập dựa trên các công cụ điện tử hiện đại như: điện thoại, máy tính bảng... Nội dung tài liệu học tập có thể được cập nhật từ các website trường học trực tuyến và các ứng dụng di động khác. Trong giảng dạy trực tuyến, ưu điểm nổi bật của nó là tính tương tác cao và đa dạng giữa người học và người dạy. Qua các tính năng đó, người học và người dạy có thể trao đổi trực tiếp với nhau trên các ứng dụng chat, email, diễn đàn hội thảo trực tuyến...

2. Thực trạng

Trong nền giáo dục hiện đại việc đào tạo trực tuyến đã trở nên phổ biến trên thế giới, đặc biệt là các trường trường Đại học lớn của Anh, Mỹ... đã triển khai nhiều chương trình học và các lớp học online dành cho các học viên không có thời gian để đi học tại trường. Đối với Việt Nam, việc triển khai các chương trình đào tạo từ xa bằng phương pháp học online cũng đã được thực hiện. Đồng thời, để đáp ứng yêu cầu hội nhập trong bối cảnh công nghiệp 4.0, ngành giáo dục đào tạo đã chủ động triển khai các giải pháp nhằm tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin vào trong hoạt động quản lý giảng dạy nghiên cứu khoa học và đã đạt được những kết quả khả quan. Việc tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học, thúc đẩy học tập trực tuyến qua mạng Internet, xây dựng kho học liệu số đã được ban hành. Năm 2020 vừa qua, do tình hình dịch bệnh Covid 19 diễn biến phức tạp, ngành giáo dục đào tạo trong nước đã thực hiện các giải pháp đẩy mạnh việc dạy học trực tuyến qua mạng Internet, xây dựng chương trình học liệu, đánh giá công nhận kết quả và huy động các nguồn lực xã hội cùng tham gia. Các cơ sở giáo dục trong nước đã được cho phép tổ chức hình thức dạy học qua Internet khi học sinh nghỉ học do dịch Covid-19. Bộ giáo dục và đào tạo và Bộ Thông tin truyền thông đã có nhiều giải pháp để khuyến khích việc học trực tuyến như hướng dẫn quy chế mô hình tổ chức lớp học trực tuyến, bảo đảm an toàn trên không gian mạng...

Về phần giáo viên, các ứng dụng mà họ sử dụng nhiều nhất trong việc dạy học trực tuyến như: microsoft team, Google Meet, Zoom... Hầu hết các nhà cung cấp này đều có những hạn chế về sự hỗ trợ trong quá trình sử dụng các ứng dụng trên. Nhìn chung, dạy và học trực tuyến hiện nay bên cạnh các kết quả đạt được thì tỷ lệ học sinh sinh viên tham gia học trực tuyến ở các địa phương chưa đồng đều, phần lớn việc dạy và học trực tuyến còn mang tính chất phong trào, chủ yếu giải quyết vấn đề tình thế nhất là đối với việc phòng chống dịch bệnh. Vì vậy, việc triển khai dạy học trực tuyến ở các trường học trong thời gian qua có cả ưu điểm và nhược điểm, cụ thể như sau:

2.1. Thuận lợi

Dạy học trực tuyến có rất nhiều ưu điểm, điển hình như:

Tính tiết kiệm

Học trực tuyến có hiệu quả về chi phí hơn so với các hình thức học truyền thống, bởi việc học của hình thức này diễn ra nhanh chóng và dễ dàng. Thời gian đào tạo cho giáo viên, chi phí đi lại, tài liệu học tập và khoảng cách địa lý không bị hạn chế, vượt qua giới hạn về số lượng khi lớp học trực tuyến có thể đáp ứng một số lượng lớn sinh viên cùng theo học, từ đó dẫn tới việc tiết kiệm chi phí. So với phương pháp giảng dạy truyền thống đào tạo trực tuyến là cách để cung cấp các bài học nhanh chóng, điều này cũng giúp cho thời gian đáp ứng cho việc học được giảm 25 đến 60% so với thời gian cần cho phương pháp truyền thống.

Tính hiệu quả

Cuộc cách mạng kỹ thuật số đã dẫn đến những thay đổi đáng chú ý trong cách thức các nội dung được truy cập tiêu thụ thảo luận và chia sẻ. các khóa học học trực tuyến không giới hạn người đăng tải lẫn người học tập. Ở đó, có thể là những người làm văn phòng, thậm chí cả những bà nội trợ đều có thể tham gia tùy thuộc vào nhu cầu và thời gian một cách phù hợp nhất đối với họ. Kênh tương tác của người học và người dạy trở nên rất phong phú thông qua email chat Zalo, Facebook... Tài liệu, bài bài giảng có thể được lưu trữ phục vụ cho việc ôn tập kiểm tra của sinh viên. Ngoài ra, giáo dục trực tuyến còn cho phép đào tạo mọi lúc mọi nơi, năng truyền đạt theo yêu cầu, thông tin đáp ứng nhanh chóng, học viên có thể truy cập các khóa học bất kỳ nơi đâu như văn phòng, làm việc tại nhà tại những điểm Internet công cộng....

Nội dung truyền tải nhất quán

Có thể tổ chức đồng thời cung cấp nhiều ngành học khóa học cũng như cấp độ học khác nhau giúp học viên dễ dàng lựa chọn ...

Tính nâng cao, cập nhật về nội dung

Một lợi ích chính của việc học trực tuyến là nó đảm bảo rằng bạn đồng bộ hóa với những người học hiện đại khác. Điều này cho phép người học có thể truy cập nội dung được cập nhật bất cứ lúc nào. Không giống như giảng dạy trên lớp, bạn có thể truy

cập nội dung không giới hạn số lần với việc học trực tuyến. điều này rất thiết thực đối với những thời điểm ôn tập để chuẩn bị cho một kỳ thi. Đồng thời, học không chỉ trong lĩnh vực giáo dục mà còn cả các lĩnh vực văn hóa, giải trí... học trực tuyến tạo điều kiện truyền đạt cách đào tạo, chính sách và khái niệm, ý tưởng mới.

2.2. Khó khăn

Phụ thuộc vào điều kiện cơ sở vật chất

Hình thức dạy học này phụ thuộc khá nhiều vào cơ sở hạ tầng nói chung và công nghệ nói riêng. Vì vậy, nó có ảnh hưởng đáng kể tới tiến độ chất lượng học tập. Vấn đề kỹ thuật là một trong những rào cản lớn nhất của đào tạo trực tuyến, vấn đề tương thích với hệ thống vận hành, hoặc điện thoại thông minh khiến khóa đào tạo gặp trục trặc và học viên không biết cách để tiếp tục.

Thiếu sự kết nối và giảm động lực học viên

Sự tương tác giữa người dạy và người học có nhiều khó khăn, nhất là khi đối tượng học còn chưa có tính tự giác cao như học sinh khối lớp 9 +. đồng thời việc học trên lớp sẽ giúp cho bầu không khí lớp học năng động hơn, từ đó truyền cảm hứng nhiều hơn đến người dạy và người học, giúp cho giáo viên đứng trên bục giảng có sự hưng phấn, cảm xúc tốt và thực hiện bài giảng hiệu quả hơn. Những thắc mắc phản biện sẽ được giải thích rõ ràng hơn nhanh chóng hơn, điều này thì giảng dạy trực tuyến chưa thực sự làm tốt.

Không đảm bảo tính trung thực của học viên

Dạy học Online có một lợi thế là những bài giảng tài liệu học tập được cung cấp rất đầy đủ và bài bản nhưng nó cũng có một hạn chế đó là việc ghi chép của sinh viên, để việc ghi chép đòi hỏi người học học phải nâng cao ý thức học tập chủ động hợp tác tương tác với giáo viên và các thành viên khác trong lớp. Điểm số là thước đo chuẩn mực để đánh giá chính xác mức độ hiệu quả của khóa đào tạo. Tuy nhiên, điều bất cập ở đây là nhà đào tạo sẽ không thể nào biết được người hoàn thành bài kiểm tra có thực sự là học viên của mình hay không. Điểm hạn chế này của học trực tiếp vô tình tạo ra lỗ hổng để học viên có thể gian lận, dẫn đến hiệu quả đào tạo của buổi học không đạt kết quả tốt. Việc học trực tuyến cũng làm nảy sinh các vấn đề liên quan đến an ninh mạng cũng như

các vấn đề về sở hữu trí tuệ, người dạy khó khăn trong việc kiểm soát được giờ ra giờ vào lớp của học viên.

Xuất hiện tính trì trệ

Đào tạo trực tuyến có lợi thế khi cho phép học viên được linh động học bất cứ ở đâu và khi nào. Tuy nhiên, tính linh động sẽ dẫn đến sự trì trệ. Có những buổi học thời gian trôi qua dần và học viên vẫn chưa truy cập tham gia lớp đào tạo, thậm chí khi đăng ký rồi họ lại ngừng học giữa chừng.

Sự cô đơn của học viên

Trong thế giới trực tuyến cho dù hiện đại đến mức nào, học viên cũng cần không gian vật lý để giải quyết các thắc mắc và luyện tập ở những công cụ có thực, nhất là đối với các môn học thực hành, học trực tuyến sẽ không đáp ứng được. Học viên gia tăng sự cô đơn, cảm thấy chán nản khi không tiếp xúc trực tiếp với giảng viên hoặc việc thảo luận với người học khác rất bất tiện.

Thiếu hiệu quả do tập trung vào lý thuyết

Việc luyện tập giúp học viên nhớ lại và thấm thấu những kiến thức vừa được đào tạo. Khoa học đã chứng minh một trong các cách hiệu quả nhất để ghi nhớ là luyện tập những gì vừa học.

Giảm sự nhiệt huyết của thầy cô

Với hình thức đào tạo trực tuyến giảng viên không còn phải đứng lớp như trước nữa, thay vào đó họ chỉ giảng dạy một mình trước ống kính máy quay mà không có sự tương tác trực tiếp của bất kỳ ai. Điều này sẽ làm cho họ cảm thấy chán nản, không tạo nên bầu không khí lớp học nhộn nhịp từ đó không kích thích tinh thần học tập của học viên cũng như sự nhiệt huyết giảng dạy của giảng viên.

3. Kiến nghị một số giải pháp tăng cường hiệu quả dạy học trực tuyến trong các cơ sở Giáo dục nghề nghiệp

Chọn nội dung đào tạo phục vụ mục tiêu chung

Đối với giảng dạy trực tuyến, người dạy phải chọn nội dung đào tạo thực sự đóng góp cho mục tiêu chung. vì vậy cần phải có một kế hoạch đào tạo phù hợp với mục tiêu

chung, tạo điều kiện để giảng viên đo lường hiệu quả đào tạo trước khi giảng dạy, trong giảng dạy và sau khi giảng dạy.

Tiến hành tổ chức thảo luận trực tuyến

Nếu sự cô đơn của học viên là vấn đề bạn có thể gia tăng tính tương tác cá nhân ở thế giới trực tuyến. Bạn có thể tổ chức các buổi làm việc nhóm hoặc diễn đàn để học viên có thể thảo luận và giải quyết thắc mắc. Việc thiết kế các giảng viên hỗ trợ trực tuyến qua video là rất cần thiết .

Thiết kế nội dung thực hành ngay sau đào tạo

Để mức độ tiếp thu và ghi nhớ của người học học kết quả cao nhất (là 75% theo Thấp mức độ tiếp thu), người dạy hãy thiết kế khung thời gian để học viên thực hành trước, trong và sau buổi học. việc này giúp gia tăng động lực cho những khóa học tiếp theo bài khi người học nhận thấy sự tiến bộ thông qua chương trình học tập.

Tăng cường yếu tố giải trí và cạnh tranh

Khi thiết kế bài giảng trực tuyến, có thể biến tấu bài giảng trở nên sinh động hơn nhờ các mẫu trò chơi giáo dục trực tuyến. Nó không chỉ khiến cho tinh thần học của học viên trở nên thoải mái và dễ chịu mà còn kích thích tinh thần học hỏi của học viên. Để thiết kế các mẫu trò chơi giáo dục trực tuyến bạn chỉ cần vào một số phần mềm thiết kế bài giảng E-learning ở phần kho thư viện nội dung là có thể hỗ trợ bạn tạo những trò chơi cực kỳ hấp dẫn. Ngoài ra, người dạy có thể kể chuyện, nhất là những câu chuyện hài hước, để biến bầu không khí lớp học trở nên sôi động thông qua tiếng cười. Người dạy có thể dựa vào những nền tảng hỗ trợ để tổ chức đào tạo thông qua những video, mô hình hóa để tăng tính giải trí. Thậm chí, người dạy cần cố gắng tìm mọi cách để gây chú ý đến chương trình đào tạo của mình với một kế hoạch quảng bá như một bộ phim. Đồng thời, khuyến khích động viên người học học bằng những hình thức ghi nhận sự tham gia nhiệt tình cũng như kết quả học tập của người học. Thậm chí người dạy còn xếp hạng phân loại giải thưởng cho người chiến thắng, Từ đó áp dụng linh hoạt thì việc hoàn thành khóa học trực tuyến sẽ được bảo đảm tăng cường về chất lượng đào tạo.

Chia thành từng nội dung nhỏ

Lý do là sinh viên thường không kiên nhẫn, nếu có lỗi phát sinh ở một bài học dài, người dạy hãy chia khóa đào tạo trực tuyến thành từng nội dung nhỏ

Tăng cường sự thuận lợi và hiệu quả của điều kiện cơ sở vật chất

Vấn đề chất lượng âm thanh và hệ thống đường truyền Internet cần được quan tâm và thực hiện một cách tốt nhất.

4. Kết luận

Mục đích của dạy học trực tuyến cũng giống như dạy học truyền thống, không có gì khác là giúp người học khởi tạo và củng cố kiến thức về một chủ đề nào đó. Điểm khác biệt giữa hai loại hình dạy và học này nằm ở công cụ và môi trường tương tác. Vì vậy, tận dụng được sức mạnh của mạng Internet cũng như khắc phục được những hạn chế của môi trường học tập, của công nghệ là một trong những yếu tố then chốt quyết định sự thành công và hiệu quả trong quá trình giảng dạy trực tuyến. Đào tạo trực tuyến là một xu thế phát triển không chỉ ở Việt Nam mà trên toàn thế giới, hướng tới xã hội hóa việc học tập và giải quyết nhiều vấn đề khó khăn khi cung cấp khóa học mọi lúc mọi nơi, đáp ứng nhu cầu học tập ngày càng cao của xã hội. Thiết nghĩ, để phát triển hình thức đào tạo này, cần có sự phối hợp làm tốt các giải pháp đồng bộ giữa các cơ quan chức năng, các trường học, đội ngũ giảng viên và ý thức trách nhiệm của người học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Các văn bản của bộ Giáo dục và Đào tạo (văn bản số 1247/BGiáo dục Đào tạo-GDCTHSSV, số 4612/BGiáo dục Đào tạo-GDTr.H)
2. Vũ Hữu Đức (2019-2020), *Nghiên cứu về phương thức học tập, đào tạo dựa trên công nghệ thông tin (E-learning) trong giáo dục Đại học và đào tạo trực tuyến mở dành cho đại chúng MOOCs (Massive Online Open Courses): Kinh nghiệm thế giới và ứng dụng tại Việt Nam*. Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Quốc gia, mã KHGD/16-20.ĐT.043.

3. Cách mạng công nghiệp 4.0 là gì? Báo điện tử News.zing.vn/cach-mang-cong-nghiep-4.0-la-gi-post750267.html

4. MGiáo dục Việt Nam trước yêu cầu của cách mạng công nghiệp 4.0 - <http://baohinhphu.vn/Khoa-hoc-Cong-nghe/Giao-duc-Viet-Nam-truoc-yeu-cau-cua-cach-mang-cong-nghiep-40/308970.vgp>.

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TRỰC TUYẾN
MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ
CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG TP. HỒ CHÍ MINH**

Th.S Đỗ Thị Ngát
Tổ Giáo dục chính trị
Khoa Lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

Với những thành tựu trong lĩnh vực công nghệ thông tin như hiện nay dẫn đến sự xuất hiện các phần mềm giúp cho mọi người có thể trao đổi, tìm kiếm thông tin học tập một cách dễ dàng mà không cần phải gặp trực tiếp. E – learning (đào tạo trực tuyến) là một trong những mô hình như thế. Dự thảo Thông tư Ban hành Quy định quản lý tổ chức dạy học trực tuyến đối với các cơ sở giáo dục phổ thông và cơ sở giáo dục thường xuyên của Bộ giáo dục và Đào tạo năm 2020 chỉ ra rằng: “Dạy học trực tuyến nhằm nâng cao hiệu quả công tác dạy và học, khuyến khích sự sáng tạo phát triển kỹ năng số của giáo viên và học sinh. Tạo cơ hội cho giáo viên và học sinh được quyền chủ động tiếp cận nguồn học liệu hữu ích trên Internet phục vụ cho việc giảng dạy và học tập của mình. Nâng cao năng lực ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong dạy và học cho giáo viên và học sinh, góp phần đổi mới phương pháp dạy và học, kiểm tra đánh giá và nâng cao chất lượng giáo dục.”

Với quan điểm trên, việc dạy học trực tuyến đã mở ra những cơ hội mới cho cả người dạy và người học nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả đào tạo. Tuy nhiên, đối với trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP.Hồ Chí Minh nói chung và khoa Lý luận chính trị nói riêng thì việc áp dụng hình thức dạy học trực tuyến mới thực hiện từ khi cả nước cùng thực hiện phòng chống dịch Covid – 19 nên cũng gặp phải một số khó khăn nhất định.

2. Nội dung

2.1. Thực trạng dạy và học trực tuyến môn Giáo dục chính trị tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. Hồ Chí Minh

Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. Hồ Chí Minh được thành lập năm 1986 là một trong những trường công lập chất lượng cao, có uy tín về chất lượng đào tạo nguồn nhân lực phục vụ nhu cầu phát triển kinh tế xã hội của Thành phố và cả nước. Năm 2020 là năm đầu tiên trường áp dụng hình thức dạy học trực tuyến trong bối cảnh dịch bệnh covid diễn biến phức tạp nhằm duy trì việc học tập của sinh viên một cách liên tục, không bị quên kiến thức và đảm bảo tiến độ đào tạo năm học. Thực hiện sự chỉ đạo của của cấp trên, nhà trường đã tổ chức dạy học trực tuyến đối một số học phần lý thuyết, trong đó có học phần Giáo dục chính trị hệ Cao đẳng. Thực tế quá trình giảng dạy môn Giáo dục chính trị tại trường trong thời gian qua qua, bản thân tác giả nhận thấy có một số vấn đề thực tiễn nổi bật như sau:

- Về phía nhà trường

Hiện nay nhà trường mua 11 tài khoản (11 phòng Zoom) để phục vụ cho việc dạy học trực tuyến cùng với hệ thống phòng dạy học được nâng cấp, sửa chữa mới đáp ứng được yêu cầu của dạy học.

Nhà trường cũng thành lập một ban hỗ trợ kỹ thuật hỗ trợ giảng viên và sinh viên trong suốt quá trình học tập; thường xuyên nâng cấp phần mềm, hệ thống tín hiệu Internet để đảm bảo hiệu quả dạy học.

Vì đây là hình thức dạy học còn mới mẻ với cả giảng viên và sinh viên nên khi kết thúc mỗi học phần nhà trường đều tăng thêm 04 tiết giảng dạy trên lớp nhằm củng cố lại kiến thức cho các em trước khi thi kết thúc học phần.

- Về phía giảng viên

+ Đội ngũ giảng viên giảng dạy môn Giáo dục chính trị hiện nay tại trường phần lớn là giảng viên trẻ rất nhiệt tình, năng động, nhạy bén trong việc tiếp cận những công nghệ mới nên khi nhà trường triển khai dạy học trực tuyến bằng phần mềm Zoom Cloud Meeting, tất cả các giảng viên đã tích cực tham gia các buổi tập huấn và tự nghiên cứu

trên các trang Web để có thể sử dụng thành thạo phần mềm. Thực tế cho thấy 100% giảng viên của khoa trong năm học 2020 – 2021 đều tham gia dạy học trực tuyến.

+ Giảng viên cũng đã tích cực đổi mới phương pháp học tập và kiểm tra đánh giá kết quả theo hướng phát huy tính tích cực của sinh viên. Kết quả khảo sát cho thấy: 100% giảng viên của khoa đều sử dụng các phương pháp thảo luận nhóm và thiết kế câu hỏi trắc nghiệm bằng phần mềm Myaloha, Google Form, Testpro...

+ Giảng viên cũng đã tích cực đổi mới phương pháp học tập theo hướng phát huy tính tích cực của sinh viên thay vì cách dạy truyền thống như trước. Tích cực thiết kế các trò chơi lồng ghép trong quá trình dạy học để sinh viên không thấy nhàm chán như: Ai là triệu phú, lật mảnh ghép, vòng quay may mắn...

- ***Về phía với sinh viên:***

+ Đối với sinh viên, việc học trực tuyến cũng không quá xa lạ với các em, nhất là sinh viên khóa 20 bởi vì trong thời gian nghỉ học vì dịch bệnh Covid – 19 các em đã bước đầu được làm quen với hình thức học tập này. Kết quả khảo sát 02 lớp 19C1 – CN Ô14 và 20 C1 – CN Ô 7 cho thấy: 60% sinh viên đã từng học trực tuyến, đây cũng là một lợi thế rất lớn khi chuyển sang phương thức dạy học mới.

+ Sinh viên bước đầu đã nhận thức được học trực tuyến là rất cần thiết trong bối cảnh cách mạng 4.0 hiện nay. Tham gia lớp học trực tuyến sẽ giúp sinh viên tiết kiệm được rất nhiều thời gian di chuyển, tiết kiệm chi phí, rèn luyện ý thức tự giác và khả năng tự học, tự nghiên cứu và lựa chọn cho mình một không gian học tập tốt nhất mà không bị gò bó trong lớp học, điều này sẽ giúp sinh viên tiếp thu bài học tốt hơn.

Bên cạnh những ưu điểm vượt trội đó thì hiện nay việc dạy học trực tuyến ở trường vẫn còn một số hạn chế, bất cập.

- ***Về phía nhà trường:***

Việc xếp sĩ số lớp học khá đông từ 80 đến 110 sinh viên/ lớp học khiến giảng viên rất khó khăn trong việc kiểm soát việc học của sinh viên. Mặt khác, dù đã thành lập Ban hỗ trợ kỹ thuật nhưng khi nâng cấp phần mềm nhà trường chưa kịp thời tập huấn cho giảng viên nên giảng viên lúng túng trong xử lý tình huống. Ngoài ra, hệ thống Internet

đôi khi tín hiệu chậm chạp khiến cả giảng viên và sinh viên đều gặp khó khăn trong dạy và học.

- **Về phía giảng viên:**

+ Với ưu thế là khoa có đội ngũ giảng viên đa phần còn trẻ, tuy nhiên việc dạy trực tuyến là hình thức mới nên không thể tránh khỏi những khó khăn trong xử lý tình huống như: không khởi tạo được phòng Zoom; chưa sử dụng thành thạo các thao tác trên ứng dụng, chưa xử lý được những vấn đề liên quan kỹ thuật...

+ Trong quá trình giảng dạy, giảng viên chưa tích cực đổi mới phương pháp giảng dạy, chủ yếu vẫn là thuyết giảng nên chưa thu hút được sinh viên tập trung vào bài giảng. Thực tế là mỗi khi giảng viên đặt câu hỏi các em thường yêu cầu giảng viên nhắc lại nội dung câu hỏi hoặc trả lời cũng rất sơ sài không đáp ứng được yêu cầu.

+ Vấn đề tương tác giữa giảng viên với sinh viên thông qua cửa sổ Chat hoặc trao đổi trực tiếp nhưng cũng chưa thực sự hiệu quả. Các em tham gia chỉ mang tính đối phó chứ chưa thực sự vì đam mê

+ Việc soạn bài giảng đòi hỏi phải có sự đầu tư nhiều thời gian, công sức mà một số giảng viên chưa có nhiều kỹ năng thiết kế bài giảng, xây dựng hình ảnh, tích hợp các trang màn hình...

- **Về phía sinh viên**

+ Đa số các em có hoàn cảnh khó khăn nên không có máy tính để học mà các em sử dụng chủ yếu bằng điện thoại. Kết quả khảo sát cho thấy có 95% sinh viên sử dụng điện thoại để học trực tuyến, còn lại 5% sinh viên sử dụng máy tính hoặc Ipad. Việc sử dụng điện thoại trong thời gian dài về lâu dài sẽ ảnh hưởng đến thị giác của các em, hơn nữa nhiều em thiết bị điện thoại không được tốt nên vừa học các em vừa sạc pin sẽ rất nguy hiểm đến tính mạng.

Ngoài ra, đa số các em quen với cách dạy truyền thống nên khi tham gia vào lớp học trực tuyến các em cũng gặp một số khó khăn: Học trực tuyến khiến nhức mắt, đau đầu do phải nhìn vào màn hình lâu; Tín hiệu Internet chậm chạp, bị văng ra khỏi hệ thống hoặc nghe không rõ...

+ Sinh viên học còn mang tính đối phó, bắt buộc chứ không có hứng thú với môn học. Khi được hỏi về “ *Thái độ của bạn như thế nào khi học môn Giáo dục chính trị?*”. Kết quả khảo sát cho thấy: 28.8% sinh viên cảm thấy hứng thú và rất hứng thú với môn học, 31.3% sinh viên cho rằng bình thường; 23.8 % sinh viên học chỉ mang tính đối phó và có 22.1% cho rằng khó đánh giá

+ Ý thức chuyên cần của sinh viên chưa cao. Tình trạng cúp tiết, nghỉ học, vào học trễ vẫn còn khá cao ở một bộ phận sinh viên, kết quả khảo sát cho thấy: 30% sinh viên tham dự đầy đủ 100% môn học; 60 % tham gia từ 70% đến dưới 100%, 10% tham gia dưới 70% số tiết học, 25% sinh viên vào học trễ giờ. Bên cạnh đó trong giờ học còn tình trạng nhiều em lầy lý do đường truyền Internet không tốt, tín hiệu chập chờn, máy tính không có camera...đề tắt micro khi giảng viên hỏi, tắt camera để làm việc riêng hoặc xin nghỉ sớm vì điện thoại hết pin

Nguyên nhân dẫn đến thực trạng là do:

+ Sĩ số lớp đông nên giảng viên không thể quan sát, bao quát được cả lớp tại cùng một thời điểm. Hơn nữa giao diện của phần mềm cũng không cho phép giảng viên có thể quan sát được nhiều sinh viên nên giảng viên sẽ rất khó khăn trong việc quản lý lớp học.

+ GV và SV đã quen với hình thức dạy học truyền thống mặt đối mặt nên khi chuyển sang phương thức dạy trực tuyến chưa kịp thích nghi

+ Do môn Giáo dục chính trị không phải là môn học chuyên ngành đối với sinh viên nên hầu như sinh viên chỉ học mang tính đối phó để qua môn. Với câu hỏi “ *Nguyên nhân vì sao bạn không thích học môn Giáo dục chính trị?*”. Kết quả khảo sát thu được như sau: 62.5 % sinh viên cho rằng đây là các môn học trừu tượng, khó hiểu, khó vận dụng vào thực tế; 25% trả lời đây không phải là môn chuyên ngành; 12.5% do phương pháp dạy của giảng viên chưa hay, chưa hấp dẫn.

+ Phương tiện học trực tuyến của sinh viên chưa hiện đại nên khi tham gia lớp học trực tuyến còn khó khăn vì rớt mạng hay hết pin...

2.2. Đề xuất giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả dạy học trực tuyến môn Giáo dục chính trị tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. Hồ Chí Minh

Nhóm giải pháp từ phía Nhà trường

+ Cần nâng cao nhận thức cho giảng viên và sinh viên về vai trò, vị trí của học tập trực tuyến trong giai đoạn hiện nay

+ Đầu tư hơn nữa về cơ sở hạ tầng, nâng cấp máy tính và hệ thống đường truyền Internet đảm bảo khả năng an toàn, ổn định trong suốt quá trình dạy học.

+ Tổ chức các buổi tập huấn cho giảng viên và thông báo rộng rãi đến sinh viên khi có sự thay đổi về phần mềm, để đảm bảo quá trình giảng dạy không bị gián đoạn và lúng túng khi xử lý tình huống

+ Thường xuyên lấy ý kiến phản hồi từ phía người dạy và người học để phát huy những lợi thế và khắc phục những khó khăn, hạn chế của hình thức dạy học trực tuyến, đảm bảo hiệu quả cao nhất trong dạy học.

+ Nhà trường cần bố trí sĩ số lớp học một cách hợp lý khoảng 60 sinh viên/ lớp

Nhóm giải pháp thuộc về giảng viên

+ Giảng viên cần xây dựng bài, chuẩn bị nội dung bài chu đáo và thiết kế bài giảng sinh động. Dạy học trực tuyến sẽ gặp nhiều khó khăn khi giảng viên không thể quan sát được thái độ học tập của tất cả sinh viên cùng một thời điểm. Vì vậy, để sinh viên tập trung vào bài giảng thì việc bài giảng được thiết kế chu đáo, sinh động sẽ lôi cuốn được sinh viên tích cực tham gia phát biểu ý kiến xây dựng bài. Với những hình ảnh trực quan, những thước phim tư liệu, sơ đồ hệ thống hóa sẽ giúp sinh viên dễ dàng tiếp thu kiến thức và hứng thú trong việc học.

+ Giảng viên cần đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học theo hướng tích cực hóa hoạt động nhận thức của sinh viên. Để phát huy tính tích cực, năng động, sáng tạo của sinh viên trong học tập môn giáo dục chính trị, phương pháp giảng dạy của giảng viên giữ vai trò vô cùng quan trọng

+ Giảng viên cần đưa ra một số quy định cụ thể và đảm bảo thực hiện trong suốt quá trình dạy học như: yêu cầu sinh viên bật camera trong suốt quá trình học, ngồi học nghiêm túc, thường xuyên đặt câu hỏi theo hình thức trắc nghiệm hoặc tự luận ngắn yêu

cầu sinh viên trả lời trong cửa sổ Chat hoặc giao câu hỏi để sinh viên chuẩn bị trước để trả lời trong những buổi học sau.

+ Giảng viên cần nâng cao khả năng sử dụng thành thạo phần mềm Zoom cloud meeting để có thể chủ động giải quyết các tình huống phát sinh trong quá trình dạy học. Đồng thời, nâng cao khả năng làm chủ công nghệ thông tin để có thể thiết kế được những bài giảng sinh động và chủ động trong giảng dạy.

Nhóm giải pháp thuộc về sinh viên

+ Sinh viên cần thay đổi nhận thức về vai trò của môn học. Học tập môn Giáo dục chính trị nhằm xác lập, bồi dưỡng phương pháp luận khoa học và thế giới quan đúng đắn cho sinh viên; xây dựng niềm tin, lý tưởng cách mạng và trang bị cho sinh viên những quan điểm khoa học. Vì vậy, thay đổi nhận thức của sinh viên đối với môn học sẽ giúp sinh viên học với tinh thần chủ động và tích cực.

+ Bản thân mỗi sinh viên cần hình thành cho bản thân ý thức tự giác trong học tập khi giảng viên không thể quan tâm, nhắc nhở thường xuyên như học theo cách học truyền thống. Phải xác định được việc học là cho chính bản thân mình chứ không phải cho cha mẹ hay thầy cô. Tích cực tham gia xây dựng bài và chuẩn bị bài chu đáo trước khi đến tiết học; trong quá trình học cần tập chung chú ý, hăng hái tham gia tranh luận cùng tập thể và hoàn thành tốt những nhiệm vụ mà giảng viên giao; lựa chọn không gian yên tĩnh, có bàn học để ngồi học hiệu quả, tránh nằm trên giường và không mở các trang mạng xã hội khác trong quá trình học trực tuyến để tránh làm bị phân tâm

3. KẾT LUẬN

Đào tạo trực tuyến là một xu thế phát triển không chỉ ở Việt Nam mà trên toàn thế giới, hướng tới xã hội hóa học tập, nó giúp giải quyết nhiều vấn đề khó khăn khi người học có thể học mọi lúc mọi nơi; được tiếp cận với công nghệ hiện đại một cách nhanh chóng, thông qua sự kết nối cộng đồng phát triển trên khắp thế giới; tiết kiệm được thời gian và chi phí... Đây là điều mà các phương pháp giáo dục truyền thống không có được. Tuy nhiên, để dạy học trực tuyến có chất lượng và hiệu quả thì không phải là điều đơn giản mà đòi hỏi phải có sự phối hợp chặt chẽ từ phía nhà trường, đội ngũ giảng viên và ý thức, trách nhiệm của người học. Với đổi mô hình đào tạo chất lượng cao của nhà trường

thông minh trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 thì việc đào tạo trực tuyến là một hướng đi và giải pháp lâu dài trong thời gian tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020) Dự Thảo “*Thông tư Ban hành Quy định quản lý tổ chức dạy học trực tuyến đối với các cơ sở giáo dục phổ thông và cơ sở giáo dục thường xuyên*”.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo, Kỷ yếu hội thảo khoa học quốc gia “*Nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập các môn Lý luận chính trị trong các trường Đại học, cao đẳng 2015*”
3. Đảng Cộng sản Việt Nam, Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 Hội nghị Trung ương 8 khóa XI “*về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*”.